KOMORA

VÁŠ PRŮVODCE SVĚTEM PODNIKÁNÍ

LISTOPAD 2021 / ROČNÍK 22

Měsíčník Hospodářské komory České republiky | listopad 2021 | ročník 22

ČESKO STARTUJE OBNOVU EKONOMIKY PO KORONAVIRU

Jakub Tomaštík, ČSOB

MĚSÍČNÍK HOSPODÁŘSKÉ KOMORY ČESKÉ REPUBLIKY

UDÁLOST:
ŘÁD VAVŘÍNU HK ČR

TÉMA MĚSÍCE:
EKONOMIKU DUSÍ ČTVERNÝ NELSON

PORTÁL HK ČR:
WWW.KOMORAPLUS.CZ

www.komora.cz

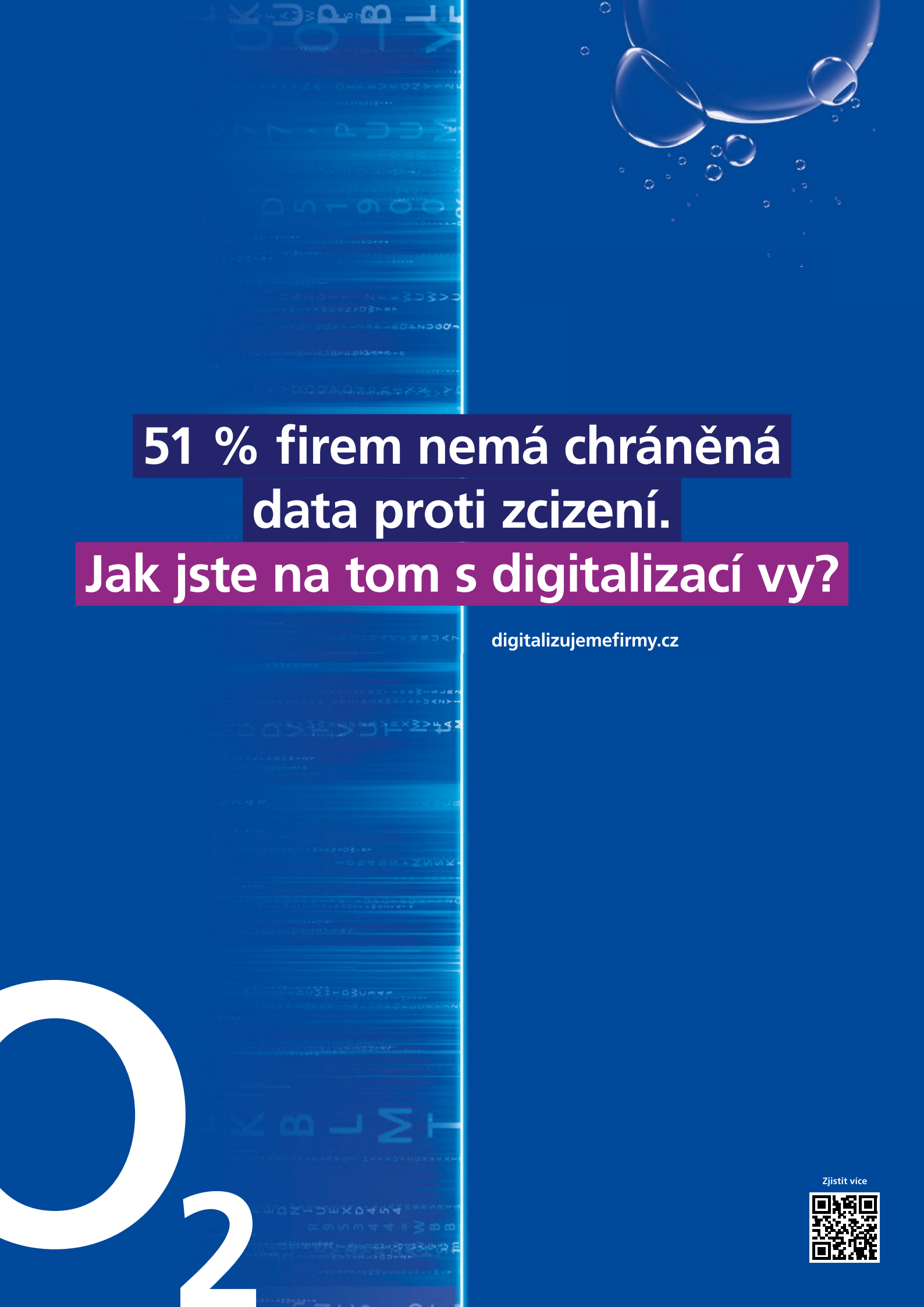
51 % firem nemá chráněná
data proti zcizení.
Jak jste na tom s digitalizací vy?
digitalizujemefirmy.cz
Zjistit více

Vydání: 11/2021

číslo vyšlo 2. 11. 2021

příští číslo vyjde 14. 12. 2021

Pro Hospodářskou komoru ČR vydává:

COT group, s. r. o.

Komplex Olšanka

Táboritská 23/1000

130 00 Praha 3

www.cot.cz

Šéfredaktor:

Petr Karban

petr.karban@cot.cz

Tel.: 226 257 721

Foto na titulní straně: Jiří Coufal

Foto editorial: archiv HK ČR

Layout: Petra Honomichlová, Petra Martinásková

Grafická úprava a sazba: Jiří Novák, Lukáš Tingl

Není-li uvedeno jinak, jsou fotografie použité

z Shutterstock.com.

Inzerce: inzerce@cot.cz

Distribuce:

Mail Step, s. r. o.

člen skupiny MEILLERGHP GmbH

Do Čertous 2760/10

193 00 Praha 9 – Horní Počernice

Produkce: Martina Pomykalová, Lucie Jonáková

Marketing: Zdeněk Novák

Eventy: Lucie Řežábková

Korektury: Táňa Holasová

Registrace MK ČR:

E10663, ISSN 1802-1247

Uzávěrka příštího čísla: 22. 11. 2021

Vydavatel neručí za obsah inzerátů.

Předplatné a aktualizace členské základny:

Odbor vnitřní komunikace

Tel.: 266 721 604

E-mail: vnitrnikomunikace@komora.cz

Vážené dámy, vážení pánové,

s podzimem, zdá se, naše politika vstupuje do nové éry. Volby do Poslanecké sněmovny skončily, pro leckoho možná překvapivou těsnou porážkou dosud neotřesitelného vládního hnutí ANO. V době uzávěrky tohoto vydání Komory jednání o podobě nové vlády ještě probíhají a nic není definitivně rozhodnuto. Jedna věc je ale jasná už nyní. Před novým kabinetem – ať v něm zasedne nakonec kdokoliv – stojí nelehký úkol vyvést naši zemi z pandemie, ozdravit veřejné finance a poradit si s rychlou inflací, jejíž důsledky pociťujeme my všichni, podnikatelé zejména. Receptů, jak ze současné nemilé situace vybruslit, se v mediálním prostoru i mezi ekonomy objevuje celá spousta. To, co lze samozřejmě jen těžko ovlivnit, je celosvětový kolaps výrobních řetězců a výpadky asijské produkce. To se týká nejen nejčastěji zmiňovaných čipů, ale v podstatě veškerých komponentů dovážených z tohoto regionu. Stav je to tristní, ovšem lze se z něho v mnohém poučit. Možná to celé Evropě ukáže úskalí přílišné závislosti na jedné oblasti světa, možná to evropské státy včetně České republiky donutí přemýšlet nad vlastní produkcí klíčových průmyslových a jiných komponentů. Pokud současná krize skončí posílením takové soběstačnosti, bude to nesporné plus. To, co naopak vláda ovlivnit může velmi efektivně, je konsolidace veřejných financí, důkladná revize nákladů (zejména na úřednickou mašinérii). To je oblast, kde lze výrazně ušetřit. Není vyloučeno, že nový vládní kabinet bude nucen sáhnout na příjmovou stranu rozpočtu, volně přeloženo – zvýšit daně. Věřím nicméně, že další zásah pro podnikatele nebude nutný a že se za pár měsíců dočkáme postupného zotavování ekonomiky a opětovného rozběhnutí průmyslu.

VLADIMÍR DLOUHÝ
prezident
Hospodářské komory ČR

Značně lze firmám pomoci i tím, že parlament a vláda nebudou předkládat protipodnikatelské návrhy a budou dělat předvídatelnou politiku bez emocí a naslouchání odborům. Volební výsledek levice však dopadl tak, že by nová sněmovna již nemusela „hýřit“ nápady jako povinný pátý týden dovolené, zkracování pracovní doby a podobně. Mějme se však na pozoru. Historie nás učí, že každou politickou stranu občas napadne něco „světoborného“ bez ohledu na umístění na pomyslné politické mapě.

Ať už ve vládě zasedne kdokoliv, Komora je s ním připravena jednat. Jednat o lepším byznysovém prostředí, jednodušší administrativě, podpoře inovací, rozvoji infrastruktury a desítkách dalších témat. Pamatujte, že politická reprezentace se může měnit, Hospodářská komora ale zůstává jen jedna – Hospodářská komora, o kterou se můžete opřít.

Krásný podzimní čas.

DISTRIBUCE

- členům HK ČR (sdružuje více než 16 000 živnostníků a firem a 127 asociací, svazů, cechů a klastrů)
- jednotlivým kancelářím Hospodářské komory v regionech a začleněným živnostenským společenstvům
- VIP osobnostem českého politického, společenského a hospodářského života
- ministrům, hejtmanům a primátorům, senátorům a poslancům, státním organizacím a ambasádám v ČR

Cílem časopisu Komora je hájit zájmy podnikatelů, přinášet stanoviska Hospodářské komory České republiky a podnikatelů k legislativě a přispívat ke zlepšení podnikatelského prostředí v Česku.

OBSAH

ŘÁD VAVŘÍNU 2021

V malém sále Hudebního divadla Karlín převzala v úterý 12. října desítka letošních laureátů nejvyšší podnikatelské ocenění.

10

OBNOVA EKONOMIKY STARTUJE

Jakub Tomaštík v rozhovoru rekapituluje nejen první ohlášené výzvy Národního plánu obnovy, ale celý koncept, který pro tisíce firem může znamenat zajímavou příležitost.

22

TÉMA: EKONOMIKU DUSÍ ČTVERNÝ NELSON

Není to tak dávno, kdy jsme jásali, že průmysl oživuje, leden 2021 vykázal oproti lednu 2020 růst o téměř celý procentní bod. Podzim však přináší ne zrovna příjemné zjištění: budoucnost není zdaleka tak růžová, jak si mnozí mysleli.

26

ČESKO BUDE POTŘEBOVAT JEŠTĚ VÍCE JÁDRA

Energetická situace sužuje firmy i domácnosti. Na řešení budoucnosti pracují i čeští vědci. Jakou může mít podobu? Ve hře je vedle již využívaných zdrojů i malý modulární jaderný reaktor a také vodík.

41

VLAK NA LETIŠTĚ NENÍ FIKCÍ

Nastal další zlom v projektu modernizace trati z Prahy do Kladna s vybudováním odbočky na Letiště Václava Havla. S dokončením všech etap projektu za 50 miliard korun se počítá v roce 2029.

50

Foto: HK ČR

Foto: Jiří Coufal

Foto: archiv Abydos

Vizualizace: Správa železnic

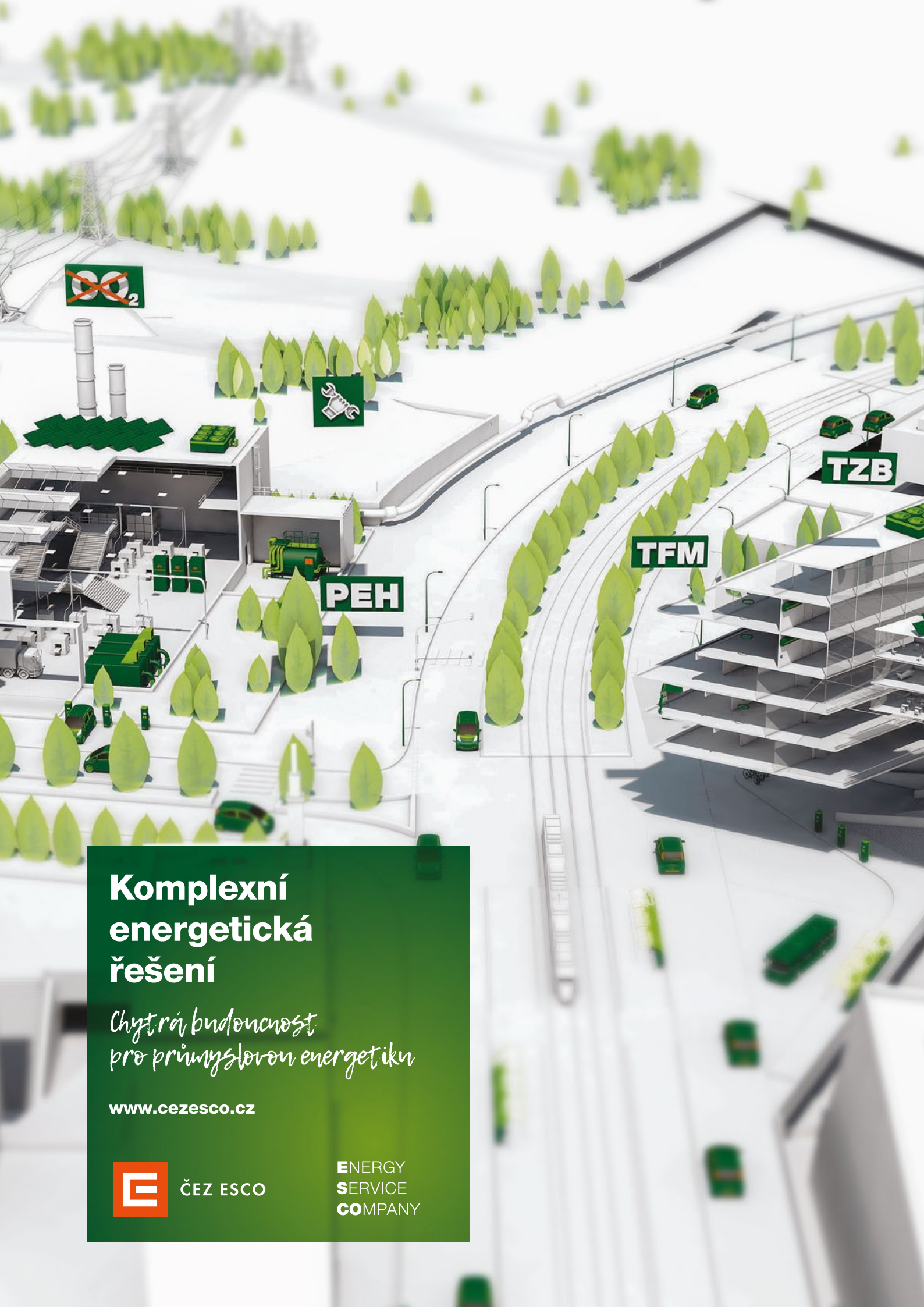

Komplexní energetická řešení

Chytrá budoucnost pro průmyslovou energetiku

www.cezesco.cz

ČEZ ESCO

ENERGY
SERVICE
COMPANY

Krátce z Komory

Foto: archiv HK ČR

SPORTOVNÍ SEKTOR V KOMOŘE APELUJE NA POLITIKY, ABY BYLI AKTIVNĚJŠÍ V ZAŘAZENÍ SPORTU DO ŽIVOTA OBČANŮ

Sportovní sektor zastřešený HK ČR chce pravidelný pohyb zařadit do zdravotně-preventivní strategie ČR. To bylo také tématem kulatého stolu Podpora pohybové aktivity a sportu jako politická i společenská priorita, u něhož se sešli zástupci českého fitness a sportovního prostředí a lékaři se zástupci politických stran. Akce se stala vrcholem Evropského týdne sportu. Česká komora fitness (na snímku její prezidentka Jana Havrdová) ho uspořádala společně s Hospodářskou komorou v pražském Florentinu.

Komora projedná s novou vládou priority podnikatelů

Prezidium Hospodářské komory se chystá nové vládě i poslanecké sněmovně předložit konkrétní změny, které vyřeší problémy českých podnikatelů. Vycházet chce mimo jiné ze 34 doporučení, která Komora představila na zářijovém sněmu. Jde mj. o snížení odvodů za zaměstnance o dva procentní body, zvýšení prahu pro plátcovství DPH z jednoho na miliony korun nebo zvýšení limitu pro dohody o provedení práce z 10 000 na 15 000 korun měsíčně. Tuzemská ekonomika a byznys stojí před největšími výzvami za poslední roky. Vládní kabinet bude muset urychleně vyřešit energetické otázky, rozpočet i akutní problémy průmyslových podniků.

Ceny energií dopadají už na všechny odvětví

Podle analýz Hospodářské komory za růstem cen elektřiny stojí vysoká cena emisních povolenek a vysoké ceny zemního plynu, rozpad globálních dodávek a přepravy i přírodní podmínky, které ovlivnily dodávky energií z obnovitelných zdrojů v sousedních zemích. Rostoucí ceny energií přitom dopadají už na všechna odvětví. Jednak firmám zdražují účty za elektřinu, doléhají na ně rostoucí ceny zboží od dodavatelů. Nejsilněji pociťují dopady zdražování energií energeticky nejvíce náročná odvětví, především se to týká zpracovatelského průmyslu, v oblastech strojírenství, zpracování kovů, elektrotechniky a chemického průmyslu.

„Vývoj cen energií bude přitom tlačit na růst cen ještě u většího podílu firem, a to nejen v průmyslu. Dražší vstupy způsobí zřejmě i větší otálení, co se týká náročnějších investic, tím se bude oddalovat i oživení české ekonomiky,“ varoval prezident Hospodářské komory Vladimír Dlouhý. Vládě doporučil po vzoru Německa úpravu výše povinného příspěvku na obnovitelné zdroje energie.

Další kroky, jako jsou zastropování ceny emisní povolenky nebo úprava národní legislativy na úrovni zákonů, je podle něj během na dlouhou trať, který současný vývoj ohrožující odběratele energií nedovoluje.

Komora chce vystavit žlutou kartu směrnicím Fit for 55

Česká republika má poslední možnost iniciovat revizi balíčku Fit for 55, a proto Hospodářská komora vyzvala Senát k vystavení takzvané žluté karty k návrhům Evropské komise. EU se prostřednictvím Fit for 55 pokouší revidovat legislativu v oblasti klimatu, energetiky a dopravy s cílem sladit stávající právní předpisy se zelenými ambicemi pro roky 2030 a 2050. Podle Hospodářské komory při radikálním naplňování klimatického balíčku budou domácnosti i podnikatelé čelit nejen dalšímu zvyšování cen, ale i ztrátě pracovních příležitostí v dotčených regionech, poklesu konkurenceschopnosti a životní úrovně. Česká republika také nemusí být do budoucna soběstačná z pohledu strategického zabezpečení základními energetickými zdroji, varovala předsedu Senátu Miloše Vystrčila Komora.

České firmy mají zastoupení v Evropě

Prezident Hospodářské komory obhájil dvouletý mandát ve funkci zástupce prezidenta Evropské asociace obchodních a průmyslových komor EUROCHAMBRES. Jeho úlohou bude na důležitých jednáních se zástupci evropských institucí do roku 2023 zastupovat prezidenta asociace, která reprezentuje více než 20 milionů podniků a 1 700 regionálních a místních komor ve 43 zemích. Dlouhý v EUROCHAMBRES vede výbor, který připravuje pozice k evropským iniciativám v oblasti klimatu a energetiky a zelené návrhy projednává s eurokomisaři, Radou a poslanci Evropského parlamentu.

Podnikatelská mise v Maďarsku

Nové zakázky dojednávali čeští podnikatelé se svými protějšky v Maďarsku. Firmy působící v oborech zdravotnictví, farmaceutického průmyslu, lázeňství a životního prostředí k tomu využili B2B jednání po podnikatelském fóru, které pro ně zorganizovala Hospodářská komora ve spolupráci s národní Maďarskou obchodní a průmyslovou komorou a zastupitelským úřadem České republiky v Budapešti. Během mise, kterou vedl viceprezident Hospodářské komory Radek Jakubský, podnikatelé nahlédli do provozu farmaceutického výrobního podniku a navštívili také maďarské ministerstvo pro lidské zdroje, které oblast zdravotnictví pokrývá.

Nová covidová opatření

Provozovatelé restaurací či barů budou muset od 1. listopadu kontrolovat potvrzení zákazníků o bezinfekčnosti. Mezi to se počítá potvrzení o testu, očkování či prodělání koronaviru. Pokud certifikát nebude platný, restaurace nesmí službu poskytnout. Hosta není třeba kontrolovat u vchodu, stačí, až když se usadí u stolu. Zdravotní pojišťovny zároveň přestanou hradit preventivní testy na koronavirus. Hradit testy budou jen těm, kteří mají příznaky koronaviru a k testu je indikuje lékař, nebo je na něj pošle hygiena. Testy budou mít současně také kratší platnost – PCR testy 3 dny místo dosavadního týdne a antigenní test pouze 1 den místo dosavadních 3 dnů. ■

MIROSLAV DIRO

Export paletových zásilek

Spolehněte se na leadra trhu, na Geis. Máme 30 let zkušeností na českém trhu.

U nás se můžete spolehnout na:

- efektivní řešení paletové přepravy, dokládky a celovozové přepravy
- zajištění doplňkových služeb (celní služby, pojištění, zpětná přeprava, B2C, balení)
- denní linky do celé Evropy
- vlastní distribuční síť
- vysokou kvalitu doručení
- sledování zásilek online

www.geis.cz

Geis
Global Logistics

Regiony a společenstva

Jihomoravský kraj

Den učňovských oborů ve Vyškově

Na Masarykově náměstí ve Vyškově se uskutečnil druhý ročník Dne učňovských oborů (DUO), jehož hlavním koordinátorem je Okresní hospodářská komora Vyškov. DUO prezentuje Střední odbornou školu a Střední odborné učiliště Vyškov a Integrovanou střední školu Slavkov u Brna. Návštěvníci si v průběhu akce vyzkoušeli minigolf nebo si vymalovali laserem vyřezané dřevěné hračky. Z techniky byly k vidění virtuální svářečka, 3D tiskárna, virtuální brýle nebo závodní simulátor. Akci podpořily také firmy Rostex, Hestego, Lear, SMC a Staeg.

Česko-italský den na RHK Brno

RHK Brno připravuje ve spolupráci s Honorárním konzulátem Italské republiky v Brně, Odborem ekonomické diplomacie Ministerstva zahraničních věcí ČR a Velvyslanectvím ČR v Římě seminář o příležitostech pro české podnikatele v Itálii. Akce se uskuteční 3. listopadu, součástí bude networkingové setkání se zástupci vybraných italských firem. V programu vystoupí mj. ekonomický diplomat ze ZÚ Řím Marcel Sauer a hlavní ekonom MZV ČR Marek Pyszko. Firmám zprostředkují informace o konkrétních obchodních příležitostech v Itálii, perspektivních oborech podnikání, kultuře obchodního jednání a také se podělí o aktuality v souvislosti s pandemií covidu-19.

Foto: 4x archiv HK ČR

Srdcařem kraje je čalouník Jiří Liška, který obsadil i 3. místo v kraji v anketě Živnostník roku.

Čalouník Srdcařem Jihomoravského kraje

Cech čalouníků a dekoratérů a truhlářů zaznamenal významný úspěch, když její čalouník Jiří Liška získal v soutěži Moneta Živnostník roku třetí místo v Jihomoravském kraji. Vedle toho byl vyhlášen Srdcařem 2021 Jihomoravského kraje. Cena Srdcař oceňuje živnostníky, kteří dokázali v podnikání překonat nástrahy osudu, a přesto to nevzdali a pracují dál. Soutěž každoročně vyhlašuje deník Hospodářské noviny na podporu malého a středního podnikání.

PODNIKATELÉ V NÁRODNÍM MUZEU

Setkání podnikatelů v Národním muzeu uspořádala Hospodářská komora Prahy 1. K desítkám hostů promluvili místopředsedové jedničkové komory v Praze Filip Dvořák a Marek Beneš i prezident Hospodářské komory Vladimír Dlouhý. Na akci vystoupila sopranistka Markéta Fassati, nechyběla ani módní přehlídka. V závěru akce na podnikatele čekala noční prohlídka Národního muzea.

Karlovarský kraj

Veletrhy pracovních příležitostí

Krajská hospodářská komora Karlovarského kraje zve zaměstnavatele, uchazeče o práci, studenty i veřejnost na veletrhy pracovních příležitostí. Všechny akce nabídnou volná pracovní místa v regionu i doprovodný program, jako jsou přednášky, workshopy a odborné konzultace s personalisty i vizážisty. Veletrhy se konají 4. listopadu v Hornickém domě v Sokolově, 11. listopadu v Kulturním centru Svoboda v Chebu a 18. listopadu v Karlových Varech v Lidovém domě vždy od 9 do 16 hodin. Více informací na www.khkkk.cz.

Ústecký kraj

Chemické fórum 2021

Chemické fórum Ústeckého kraje bude tentokrát zaměřené na téma dekarbonizace nejen chemického průmyslu. Akce se koná 25. listopadu v prostorách Inovačního centra v Ústí nad Labem. Organizátory jsou Ústecký kraj a Krajská hospodářská komora Ústeckého kraje.

Veletrh středního vzdělávání

Okresní hospodářská komora Most ve spolupráci s Úřadem práce ČR pořádají ve dnech 7. a 8. listopadu 20. ročník regionálního veletrhu středního vzdělávání Sokrates 1. Na veletrhu ve Sportovní hale Most proběhnou prezentace vzdělávání, ukázky odborného výcviku žáků a studentů, učebních pomůcek a vzdělávacích programů.

Více než čtyři desítky vystavovatelů se prezentovaly na zlínském Veletrhu práce a vzdělávání.

Kraj Vysočina

Setkání členů a přátel OHK Jihlava

Také OHK Jihlava uspořádala pro své členy setkání, tentokrát sportovně zaměřené v Golf Resortu Česká Lípa. Hráči golfu poměřili síly na XIX. ročníku golfového turnaje. Pro ostatní byla připravena Golfová akademie, kde si hru mohli vyzkoušet i úplní začátečníci pod vedením zkušeného trenéra.

Zlínský kraj

Veletrh práce a vzdělávání

K volbě vzdělávací dráhy a v orientaci mezi středními školami Zlínského kraje, a to ve vazbě na aktuální potřeby trhu práce, pomohl žákům a rodičům Veletrh práce a vzdělávání. Ten uspořádali Krajská hospodářská komora Zlínského kraje a Zlínský kraj ve spolupráci s Okresní hospodářskou komorou Kroměříž. Přehlídka středních škol doplněná o vybrané firmy regionu byla určena žákům ZŠ, jejich rodičům a veřejnosti. Na akci, která byla realizována v rámci projektu Implementace Krajského akčního plánu rozvoje vzdělávání pro území Zlínského kraje II, se představilo přes 40 vystavovatelů.

Středočeský kraj

Energetika ve středních Čechách

Komplexní podporu při pořízení fotovoltaické elektrárny zajistila firmám v kongresovém centru mělnického Hotelu Olympionik Krajská hospodářská komora střední Čechy. Na semináři nazvaném Energetika se podílely také firmy, které se touto problematikou v regionu zabývají.

Královéhradecký kraj

Prezentace škol a zaměstnavatelů

Sedmý ročník Prezentací středních škol a zaměstnavatelů pořádá Krajská hospodářská komora Královéhradeckého kraje. Akce začala v Rychnově nad Kněžnou, kde vystavovalo téměř 60 středních škol a firem. V průběhu října se přesunula do dalších měst, a to do Trutnova, Jičína a Náchoda. Finále se uskuteční v Hradci Králové ve dnech 12. a 13. listopadu. „*Pro žáky a jejich rodiče jsme navíc připravili řadu novinek. Například ukázky virtuální reality, 3D skenování, 3D tisku, dronů a dalších technologií budoucnosti,*“ upřesnil ředitel komory Radek Zelenka.

Liberecký kraj

Jablonecká OHK na Turistickém fóru

Nejen jednotná strategie cestovního ruchu po pandemii byla tématem Turistického fóra ve Sklářské Porebě s česko-polsko-německou účastí. Za KHK Libereckého kraje a OHK v Jablonci nad Nisou se do diskuze zapojil předseda představenstva Martin Bauer. OHK společně s polskými partnery představila virtuální stezku, která zavede návštěvníka příhraničí nejen do řemeslných a sklářských dílen, ale i za výrobci potravin a nápojů, farmáři, za zážitky, které poskytují místní firmy, nebo za technickými skvosty regionu. Mapa je k dispozici na www.zaremeslem.cz nebo v tištěné podobě na jablonecké OHK, IC LK i KHK i v polském a německém příhraničí. ■

MIROSLAV DIRO, HK ČR

SPOLEČENSTVA

MALÍŘI MAJÍ NOVÝ PRAPOR

Ve Slovinsku byl na svátek sv. Lukáše, patrona všech malířů, vysvěcen nový prapor malířů. Do současné doby prapor neměli. Událost proběhla v Basilice sv. Marie na posvátném místě Brezje, kam se sjeli zástupci evropských cechů a přivezli s sebou své korouhve i prapory. Akce se účastnili zástupci Rakouska, České a Slovenské republiky, Maďarska, Chorvatska a Slovinska, informoval Cech malířů, lakýrníků a tapetářů ČR.

Foto: 17x Aleš Funke, medailonky 10x archiv HK ČR

Hospodářská komora České republiky udělila

ŘÁD VAVŘÍNU 2021

Deset osobností z řad podnikatelů, manažerů, sportovců i vědeckého a uměleckého světa se v úterý 12. října stalo na slavnostním večeru v Hudebním divadle Karlín letošními laureáty nejvyššího podnikatelského vyznamenání. Za celoživotní dílo v oblasti kultury byla například oceněna herečka Iva Janžurová, za významné podnikatelské úspěchy zakladatel české sklářské a designérské společnosti LASVIT Leon Jakimič a za významné manažerské úspěchy Ilja Mazánek, obchodní ředitel české firmy Transcon Electronic Systems. S nimi pak dalších sedm osobností.

Společenský večer se slavnostním předáváním Řádů Vavřínu se konal pod záštitou předsedy Senátu Parlamentu České republiky Miloše Vystrčila, předsedy Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky Radka Vondráčka a vicepremiéra a současně ministra průmyslu a obchodu a dopravy Karla Havlíčka.

Řádem Vavřínu podnikatelé jednou ročně vyjadřují uznání a respekt významným osobnostem a podnikatelským subjektům za jejich práci. Řád Vavřínu zohledňuje manažerské úspěchy, celoživotní dílo, společenský dopad i mezinárodní přesah. Udělován je nejen podnikatelům, ale také osobnostem, které vytvářejí nadčasové hodnoty a reprezentují či významně podporují Českou republiku.

Držiteli Řádu Vavřínu jsou z předešlých let mimo jiné Lubomír Kovařík z České zbrojovky, vědec Vladimír Mařík, lékař Bohdan Pomahač, automobilový závodník Karel Loprais, zpěvačka Lucie Bílá, bývalá reprezentantka ve sportovní gymnastice Věra Čáslavská, hokejista Jaromír Jágr nebo moderátor Václav Moravec. In memoriam ocenění obdrželi také Václav Havel a česko-americký podnikatel Paul Rausnitz z Meopty. ■

PETR KARBAN

MICHAL DVOŘÁK
za výjimečné úspěchy v oblasti kultury

Český producent, skladatel, textař, autor filmové a scénické hudby, hráč na klávesové nástroje, zakládající člen kapely Lucie, také autor mezinárodně úspěšné 3D koncertní show Vivaldianno. Je spoluautorem série hudebních dokumentů pro Českou televizi Expedice Pandurango aneb cesta za bohem hudby a iniciátorem a ředitelem Mezinárodního festivalu filmové hudby a multimédií Soundtrack Poděbrady. Podílel se také na přípravě unikátní multimediální show iMucha, která navazuje na projekt Vivaldianno.

LEON JAKIMIČ

za významné podnikatelské úspěchy

Český podnikatel a zakladatel sklářské a designérské společnosti LASVIT, jež se věnuje výrobě a instalaci designových svítidel, skleněných architektonických prvků a uměleckých předmětů ze skla. Svébytně tak rozvíjí dlouholetou tradici českého sklářství, k níž se aktivně hlásí. Cílem společnosti je doslova povznést každého člověka vytvářením dechberoucích a úchvatných prostorových a světelných zážitků. LASVIT se zaměřuje na zahraniční trhy a pobočky nalezneme v Evropě, Asii i USA.

IVA JANŽUROVÁ

za celoživotní dílo v oblasti umění

Patří mezi nejslavnější české herečky – v televizi, filmu i na divadelních prknech ztvárnila stovky rolí. V roce 1963 absolvovala pražskou DAMU. Po ročním angažmá v libereckém divadle F. X. Šaldy se stala v roce 1964 přední členkou Divadla na Vinohradech, kde působila do poloviny 80. let. Od roku 1988 je členkou činohry Národního divadla. Za své herecké výkony získala řadu ocenění mimo jiné cenu Alfréda Radoka, cenu Thálie a je také dvojnásobnou držitelkou prestižního filmového ocenění Český lev. *(Ocenění za Ivu Janžurovou převzala dcera Theodora Remundová.)*

LUKÁŠ KRPÁLEK

za výjimečné úspěchy v oblasti sportu

Český judista, dvojnásobný olympijský vítěz z let 2016 a 2021, mistr světa z let 2014 a 2019 a trojnásobný mistr Evropy mezi seniory. Unikátní je navíc to, že všechny tituly dokázal získat ve dvou různých váhových kategoriích, včetně té nejtěžší. V roce 2016 se stal vítězem ankety Sportovec roku o nejlepšího sportovce České republiky a v roce 2019 toto vítězství obhájil. Podle trenérů si v zápase dovede i při vypjatých situacích zachovat chladnou hlavu, soupeři dokáže vnutit své tempo boje a jen málo protivníků jej v tomto směru dokáže přemoci.

ILJA MAZÁNEK

za významné manažerské úspěchy

Absolvent MSU Moskva, VŠE Praha i Stanfordské univerzity se při studiu zaměřil na zahraniční obchod a orientalistiku, konkrétně na arabštinu a perštinu. Po působení na Ministerstvu zahraničních věcí ČR v různých diplomatických pozicích nastoupil v roce 2005 do firmy Transcon Electronic Systems, kde dosud zastává pozici obchodního ředitele. Tato čistě česká firma je mezinárodním lídrem v oblasti výroby letištních technologií, ve svém oboru pokrývá zhruba 20 % světového trhu. Je jediným výrobcem světově unikátního konceptu modulárních letišť, jehož je Ilja Mazánek iniciátorem a propagátorem. Aktuálně uskutečňuje rekonstrukci pěti regionálních letišť na bázi svého konceptu v Senegalu. Jedná se o největší český projekt v subsaharské Africe za posledních více než 50 let.

FRANTIŠEK MENCLÍK

za významné podnikatelské úspěchy

Je jedním ze tří zakladatelů a předsedou představenstva české firmy Korado, která je největším výrobcem otopných těles a konvektorů v České republice s předním postavením v oboru i v celosvětovém měřítku. Podnik se pod jeho vedením stal lídrem ve výrobě, a zejména ve vývoji nových efektivních typů topidel a radiátorů. Aplikováním moderních technologií, vývojem nových výrobků, férovou obchodní praxí se značka stala synonymem pro kvalitu, profesionalitu a neustálé zlepšování.

MARTA NOVÁKOVÁ

za významné podnikatelské úspěchy

V roce 1991 spoluzakládala společnost Sluno Corporation, aby se v roce 1998 stala jedinou akcionářkou a předsedkyní představenstva firmy U & SLUNO zabývající se poskytováním informačních technologií a poradenských služeb pro oblast obchodu, logistiky a distribuce. V roce 2016 získala titul Manažerka roku. Od května 2014 do června 2018 byla prezidentkou Svazu obchodu a cestovního ruchu ČR. V lednu 2016 se stala členkou představenstva Hospodářské komory ČR, kde od května roku 2017 zastávala funkci viceprezidentky až do roku 2018, kdy se stala ministryní průmyslu a obchodu. V čele rezortu stála do dubna 2019.

KAREL NĚMEČEK

za významné podnikatelské úspěchy

Architekt v roce 1991 založil maloobchodní síť, která se věnuje prodeji a podpoře polozapomenutých českých lidových řemesel. O pár let později pak rozšířil aktivity o vlastní vývoj, výrobu a prodej originální kosmetiky Manufaktura, inspirované českou přírodou a tradicí. Dnes provozuje síť cca 60 prodejen a dva e-shopy v Čechách a na Slovensku. Pro značku jsou typické důraz na poctivou kvalitu, místní výroba z lokálních surovin, respekt k přírodě a podpora charitativních projektů. Ve firmě panuje nadstandardní úroveň mezilidských pracovních vztahů a covidovou krizi překonala, aniž musela propustit jediného ze svých 300 zaměstnanců.

MAHULENA PERTLOVÁ

za významné podnikatelské úspěchy

Je zakladatelkou a majitelkou rodinné oděvní firmy Kama. Po vystudování oboru speciální pedagogiky pracovala jako logopedka. Na mateřské dovolené v roce 1989 začala plést čepice pro rodinu i známé, a protože se jí podařilo ještě téhož roku získat povolení na malý prodej, její profesní život nabral úplně jiný směr. Od založení firmy v roce 1992 pak s manželem vede ryze českou firmu, která se zaměřuje především na sportovní pletenou módu, krásnou na pohled a s důrazem na udržitelnost. Exportuje do 20 států světa.

MARTIN TOLAR

za výjimečné úspěchy v oblasti vědy a výzkumu

Český neurolog se zabývá výzkumem neurodegenerativních onemocnění. Po studiu medicíny na Univerzitě Karlově odjel do Spojených států amerických, kde získal titul Ph.D. v oblasti neurověd na University of Cincinnati. Následně pracoval jako neurolog v Bostonu a učil na Yaleově univerzitě. V dalších letech byl ředitelem několika farmaceutických a biotechnologických společností. V roce 2013 založil v Bostonu společnost Alzheon, které se podařilo identifikovat toxin, klíčový pro rozvoj Alzheimerovy nemoci. Nyní vyvíjí lék ALZ-801 na léčbu nemoci i její prevenci.

Organizátoři

Hlavní partneři

Partneři

Hlavní partneři:

Hudební divadlo Karlín
Křižíkova 283
186 00 Karlín
hdk.cz/cs

Mattoni 1873, a. s.
Horova 1361/3
360 01 Karlovy Vary
info@mattoni.cz
www.mattoni1873.cz

Partneři:

AIA – Alternative Investment, s. r. o.
Politických vězňů 1597/19
110 00 Praha 1
info@alternative-investment.cz
www.alternative-investment.cz

Sberbank CZ, a. s.
U Trezorky 921/2
158 00 Praha 5
mail@sberbank.cz
www.sberbank.cz/cs-cz

7ENERGY.COM
ENERGIEVEDNEVNOCI.CZ
DODÁVÁME ENERGII
Spolehlivou energii, která respektuje lidi i přírodu.
Jsme elektřina a teplo vyráběné konvenčním způsobem, který kombinuje dobrou cenu pro každého a co nejšetrnější přístup k přírodě a životnímu prostředí. Takže až příště otočíte vypínačem, vězte, že se můžete spolehnout.
SEVEN COMMODITIES
SEVEN ENERGY
SEVEN ENERGY
ENERGIE S RESPEKTEM K LIDEM A PŘÍRODĚ

Výsledky voleb jsou pro firmy velmi důležité

Hospodářská komora ČR vedla od 11. do 13. října 2021 bleskovou anketu s názvem Volební výsledky pohledem podnikatelů. Cílem bylo zjistit, jak podnikatelé vnímají politickou situaci po právě proběhlých volbách do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky. Celkem se do šetření zapojilo 726 respondentů – podnikatelů – členů HK ČR.

Výsledky této ankety nebyly váženy, a nedají se proto statisticky korektně vztáhnout na celou ČR ani na členskou základnu HK ČR. Přesto zůstávají odrazem současnosti. Je určitě zajímavé, že nikdo nezůstal bez názoru na problematiku a jen zcela zanedbatelný počet respondentů uvedl, že nepřikládá výsledkům žádný význam. Naprostá většina – celkem 88 % účastníků ankety – uvedla, že výsledky voleb jsou pro ně, jako pro představitele firem, důležité až velmi důležité. Za velmi důležité je přitom považuje dokonce 52 % všech zapojených firem.

JAK DŮLEŽITÉ JSOU PRO VÁS JAKO PŘEDSTAVITELE/KU FIRMY VÝSLEDKY VOLEB?

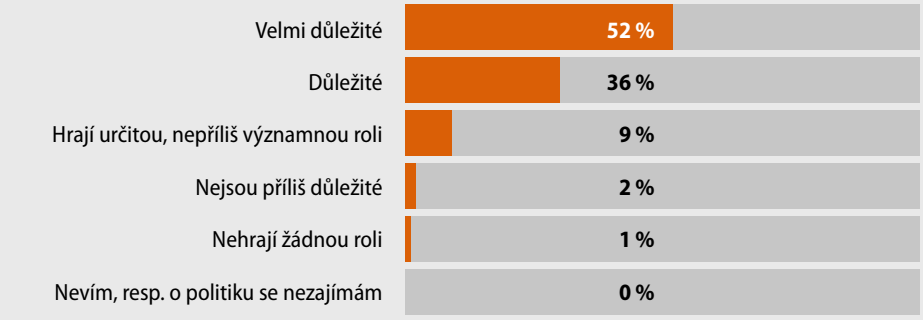

KTERÁ POLITICKÁ STRANA Z TĚCH, KTERÉ BUDOU ZASTOUPENY V NOVÉ SNĚMOVNĚ, PODLE VÁS JAKO PŘEDSTAVITELE/KY FIRMY NEJVÍCE ŠKODÍ ZÁJMŮM PODNIKATELŮ?

Zdroj: 2x HK ČR, šetření Volební výsledky pohledem podnikatelů, 726 respondentů – podnikatelů

Kdo hájí zájmy podnikatelů

Respondenti se ve většině 56 % shodují, že z politických stran zastoupených v nové poslanecké sněmovně zájmy podnikatelů nejlépe hájí ODS. Na druhém místě je s velmi výrazným odstupem hnutí ANO 2011, o němž si to myslí 14 % respondentů. Zcela marginální počet účastníků ankety hlasoval pro KDU-ČSL, Piráty a SPD.
S výše řečeným korespondují i odpovědi na otázku, kterou stranu z nové sněmovny vnímají podnikatelé jako nejvíce škodlivou pro byznys. Podle 46 % respondentů zájmům podnikatelů nejvíce škodí ANO 2011. Přesná čtvrtina účastníků ankety pak uvedla, že ze stran v nové sněmovně mají potenciál podnikatelské prostředí negativně narušit Piráti, SPD jako protipodnikatelskou stranu uvedlo 14 % respondentů.

Jakou vládu chtějí podnikatelé

Kterou politickou stranu nebo volební koalici z těch, které se dostaly do sněmovny, by představitelé firem rádi viděli ve vládě pro další 4 roky? Respondenti mohli zvolit i několik možností. Největší podporu a důvěru (77 % případů) má u firem koalice SPOLU, tedy ODS, KDU-ČSL, TOP 09. Výrazně méně respondentů (celkem 38 %) by ve vládě rádo mělo zástupce koalice Piráti a Starostové. Rozhodné jsou i odpovědi na otázku opačně laděnou, totiž koho by zúčastněné firmy ve vládě rozhodně nechtěly vidět. Hnutí ANO 2011 uvedlo 62 % všech respondentů a SPD 52 % všech respondentů. Což odpovídá výsledkům předchozí otázky, kdy politika ANO 2011 byla nejčastěji zmiňována jako nejvíce škodlivá pro byznys.

Co je pro firmy důležité

Zajímavý je i pohled na to, které posty ve vládě jsou z hlediska firem nejdůležitější. Podnikatelé mohli opět zvolit více z navržených odpovědí. Nejvýraznější pozici ve vládě z hlediska podpory podnikatelské sféry zastává podle 70 % všech respondentů ministr financí, dále ministr průmyslu a obchodu (uvedlo 65 % všech respondentů) a předseda vlády (podle 57 % všech respondentů). Tyto posty by tak měly být obsazeny zástupci z těch stran, které jsou nejvíce nakloněny podnikatelům, tedy především ODS.
Jeden z dotazů ankety směřoval i k tomu, zda je pro podnikatelskou veřejnost důležitější rychlá, nebo silná vláda. Polovina respondentů (53 %) považuje za významné sestavit novou vládu co nejdříve, aby aktuálně odrážela vůli voličů. Třetina (35 %) účastníků ankety před rychlým sestavením nové vlády upřednostňuje vytvoření silné a funkční vlády, která by pomohla nastartovat ekonomiku a zajistit stabilitu podnikatelského prostředí. Jen marginální počet zapojených firem preferuje jiné scénáře. ■

KARINA KUBELKOVÁ, hlavní analytička HK ČR

Darujte jedním dárkem nekonečně možností

S **Dárkovým Passem Sodexo** je to snadné.
Věnujte ho všem, na kterých vám v byznyse záleží.
Jako firemní dárek, odměnu do věrnostních
programů nebo **jako správnou motivaci**.

Více informací najdete na webu
www.sodexo.cz/darek

sodexo

Příští rok v Česku oslavíme 25 let systému třídění odpadů

Česká republika je evropskou velmocí v třídění obalových odpadů. Díky systému EKO-KOM má přístup k třídicím nádobám už 99 % obyvatel ČR a každý do nich za rok vytřídí v průměru téměř 67 kg papíru, skla, plastů, nápojových kartonů a kovů. Příběh třídění a recyklace odpadů se ale v České republice začal psát již před 25 lety. Pojďme si ho připomenout.

Foto: 2x archiv EKO-KOM

Myšlenka na založení systému, který by zpětně odebíral a třídil obalové odpady, se zrodila již v roce 1994. Impulzem byla snaha nápojového průmyslu umožnit každé firmě produkující balené zboží prodávat to, co spotřebitel žádá, ale současně zajistit, že s rostoucí spotřebou neporoste hora odpadu na skládce. Samotný systém, nazvaný EKO-KOM, byl založen v roce 1997 deseti akcionáři jako nezisková akciová společnost. Zahájil realizaci pilotních projektů a testoval s pokrokovými starosty v několika obcích ČR různé varianty a možnosti sběru obalových odpadů.

Dobrovolná cesta k šetrnosti

V roce 1999 se dobrovolně rozhodlo připojit k systému EKO-KOM a podílet se tak na vzniku celorepublikového řešení sběru tříděných obalových odpadů 20 firem vyrábějících balené zboží. Společnost EKO-KOM pak fungovala na základě Dobrovolné dohody mezi obalovým průmyslem a Ministerstvem životního prostředí. V roce 2002 získal EKO-KOM první autorizaci a o dva roky později druhou. V roce 2020 mu byla tato autorizace prodloužena do 31. prosince 2024 a díky tomu může pro své klienty zajišťovat zpětný odběr a recyklaci obalových odpadů.

Prostřednictvím neziskového systému EKO-KOM si firmy vyrábějící balené zboží plní zákonnou povinnost zajistit pro své obaly jejich vytřídění

a zpracování na využitelnou druhotnou surovinu. Obce získávají ze systému finanční odměnu za vytříděné množství odpadů, které pravidelně vykazují prostřednictvím čtvrtletních hlášení.

Systém, který vyrostl tisíckrát

Dnes již systém EKO-KOM obsluhuje 21 223 firem a 6 160 obcí České republiky. Za dobu své dosavadní existence se společnosti podařilo zvýšit podíl obalových odpadů, které jsou v rámci systému předávány k využití a recyklaci, na 76 % a přesvědčit téměř tři čtvrtiny Čechů, že třídění odpadu má smysl. V roce 1999, kdy se začaly systematicky sledovat statistiky, přitom třídilo pouhých 28 % obyvatel České republiky. Máme také velmi kvalitní síť barevných kontejnerů v ulicích a menších nádob na tříděný odpad umístěných přímo u domů. Aktuálně je jich už přes 558 tisíc. Na jedno sběrné místo v průměru připadá kolem 100 obyvatel, kteří s ním nemusí chodit daleko. K nejbližším barevným kontejnerům musíme ze svých domovů ujít v průměru jen 90 metrů – to je zhruba 130 kroků.

Oceněno medailí ministra

Z pohledu dosahovaných výsledků třídění a recyklace obalových odpadů a výše uvedených parametrů systému třídění a sběru obalů patří Česká republika mezi evropskou špičku. Zásluhu na tom mají miliony odpovědných obyvatel, kteří třídí odpad, tisíce firem, které se podílejí na financování zpětného odběru a využití svých obalů, a tisíce obcí, které umožňují svým občanům třídit odpad. A zásluhu na tom všem má také společnost EKO-KOM, která již skoro čtvrtstoletí systém v České republice zajišťuje a neustále jej rozvíjí, aby bylo třídění odpadu pro občany maximálně komfortní.

Potvrzením správného fungování a úspěšného směřování systému bylo nedávné rozhodnutí ministra průmyslu a obchodu Karla Havlíčka udělit medaili za zásluhy v oblasti cirkulární ekonomiky Zbyňku Kozlovi, generálnímu řediteli společnosti EKO-KOM, který tak byl ohodnocen za své 25leté úsilí v čele společnosti EKO-KOM. ■

LUCIE MÜLLEROVÁ

KÄRCHER

AKCE KÄRCHER
PROFESSIONAL

NÁKUP STROJE SE TENTO ROK VYPLATÍ!

STROJE NA PROTIÚČET

2 ROKY SERVIS ZDARMA

STROJE NA PROTIÚČET

Zvažujete nákup úklidového stroje pro profesionální použití?
Pak si nenechte ujít nabídku společnosti Kärcher, která pro tento rok připravila speciální akce na podlahové mycí stroje, nebo zametací úklidové stroje řady Professional.

Neváhejte kontaktovat naše obchodní zástupce, kteří Vám rádi zodpoví všechny dotazy a pomohou s výběrem. Více informací a kontakty naleznete na webových stránkách.

www.karcher.cz/professional

Jakub Tomaštík

Jakub Tomaštík je absolventem Evropských studií na Palackého univerzitě v Olomouci a Mezinárodních vztahů a ekonomie na George Washington University ve Washingtonu a Miami University v USA. Od roku 2004 působí v ČSOB v divizi specializovaného financování v poradenském útvaru ČSOB EU Centrum, jehož je od roku 2010 ředitelem. Pod jeho vedením tento poradenský tým úspěšně pomohl k dotacím, investičním pobídkám a zvýhodněným zárukám za úvěry již stovkám předních domácích i zahraničních průmyslových podniků. V roce 2014 se zasloužil o vznik Asociace pro evropské fondy a byl jejím prvním předsedou. V České bankovní asociaci v rámci komise pro finanční nástroje a veřejnou podporu se podílel v poslední době na tvorbě nových záručních programů pro podnikatele COVID III Provoz a COVID III Invest.

Foto: Jiří Coufal

Česko startuje obnovu ekonomiky po koronaviru

MPO ohlásilo první výzvy pro žádosti o podporu z Národního plánu obnovy. Nová pravidla umožní podpořit evropskými penězi i firmy z Prahy, upozorňuje Jakub Tomaštík, ředitel ČSOB EU Centra.

Před rokem se začaly objevovat první zprávy o tom, že na Česko se valí jeden bilion korun evropské podpory, jak na tom nyní jsme?
Ano, už to začalo, mezi zdroje, které můžeme čerpat, budou patřit vedle strukturálních fondů i prostředky z rámcového programu Next Generation EU a také Modernizační fond. Ten posledně jmenovaný je financován pevným podílem z aukcí emisních povolenek – jejich cena mezitím stoupla prakticky na dvojnásobek, takže celkový objem pomoci bude ještě o přibližně 150 miliard korun vyšší než onen bilion.

Má naše ekonomika vůbec schopnost takový objem podpory absorbovat?
Naštěstí jde o více zdrojů s rozdílným časováním programů. Již dříve se otevřely první výzvy z Modernizačního fondu; jejich rozjezd je ale zatím dosti pomalý. Horizont čerpání ale v tomto případě končí rokem 2030, takže věřím, že je ještě dost času na to, aby se tempo otevírání nových výzev zvýšilo. Klíčový pro nás nyní bude fond RRF, tedy Rescue and Resilience Facility, který je součástí rámcového balíku Next Generation EU.

Čím je pro nás RRF tak důležitý?
Jeho hlavním účelem je pomoci národním ekonomikám vyrovnat se s následky koronavirové krize a do budoucna zvýšit její odolnost – od toho ostatně pochází i název fondu. Pomoc by měla směřovat napříč různými segmenty a bude se týkat podnikové i veřejné sféry. Pro čerpání z něj existuje podrobný strategický dokument s názvem Národní plán obnovy, který sestavila vláda po konzultacích s Evropskou komisí. Podání návrhu Národního plánu obnovy sice proběhlo s určitým zpožděním, nicméně ze strany Rady EU už došlo k jeho schválení a vláda získá už v tomto čtvrtletí předfinancování ve výši 13 procent celkové alokace, která činí 190 miliard korun. Dalším faktorem, pro který bychom měli věnovat zvýšenou pozornost programům Národního plánu obnovy, je požadovaná rychlost jeho čerpání.

Znamená to, že tempo vypisování výzev Národního plánu obnovy bude vyšší, než jaké známe u strukturálních fondů?
Celková částka je sice menší, ale doba pro jejich rozdělení je výrazně kratší. Podpořeny budou jen projekty, které budou vyřízeny kladně a obdrží rozhodnutí o příslibu dotace nejpozději do konce roku 2023. Navíc tuto dotaci budou muset vyčerpat do konce roku 2026 – to v praxi znamená, že projekty musejí být dokončeny v prvním pololetí 2026. Tempo je důležité, a tak Ministerstvo průmyslu a obchodu už ohlásilo, že první čtyři výzvy zveřejní na přelomu října a listopadu, tedy pravděpodobně právě v době, kdy vaši čtenáři budou číst tento rozhovor.

V minulosti nebylo čerpání pomoci z prostředků EU vždy bez problémů, nebojíte se, že se s podobnými obtížemi budeme potýkat i u Národního plánu obnovy?
Spolupracujeme prakticky výhradně na žádostech o podporu pro podnikatelskou sféru, takže největší zkušenosti máme s programy, které administrovalo Ministerstvo průmyslu a obchodu. V posledních letech naštěstí došlo k výraznému posunu, jeho úředníci konzultují situaci na trhu, přijímají podněty od odborných sdružení – včetně České bankovní asociace nebo Asociace pro evropské fondy – a zohledňují je. Díky tomu se omezily nedostatky z minulosti, kdy se objevily výzvy s takovými podmínkami, pro které se nepřihlásil dostatečný počet zájemců, nebo se naopak vyskytly výzvy s malou alokací podpory a nepřiměřeně velkým převisem poptávky. Navíc se také podstatně zrychlilo vyřizování žádostí. Mezi pozitivní faktory patří i to, že programy Národního plánu obnovy se budou administrovat analogicky jako dotace ze strukturálních fondů. To znamená, že se na nich budou podílet stejní úředníci, kteří již s rozdělováním evropské pomoci mají předchozí zkušenosti.

Nebude ale problém s objemem práce? Dotace ze strukturálních fondů bude třeba taky administrovat…
Ministerstvo průmyslu se naštěstí rozhodlo, že Národní plán obnovy má přednost – především proto, že na zveřejňování výzev jsou prakticky pouhé dva roky. Proto první výzvy pro čerpání z nového operačního programu pro podnikatele ministerstvo průmyslu zveřejní nejdříve v červenci 2022. To znamená, že pro nejbližších devět měsíců budou hlavním zdrojem podpory podniků právě programy z Národního plánu obnovy.

K souběhu Národního plánu obnovy a čerpání strukturálních fondů ale v druhé polovině příštího roku stejně dojde, nezahltí se celý systém?
Musíme doufat, že ne. Předpokládáme, že i pak budou mít výzvy z Národního plánu obnovy přednost, protože na čerpání strukturálních fondů bude čas až do roku 2027. Vyhrnout rukávy si ale budou muset všichni – jak na ministerstvech, tak i v podnicích. Především pro manažery ve firmách to nemusí být jednoduché orientovat se ve velkém množství programů a jejich výzev, z nichž každý může vyžadovat jiné podmínky a jinou metodiku. My jako poradenská divize se na to připravujeme, situaci sledujeme, jako členové profesních organizací se snažíme s ministerstvy spolupracovat a dávat pozitivní podněty pro to, aby podpora mohla být alokována efektivně a účelně. A především už teď sami postupně posilujeme náš odborný tým tak, abychom firmám mohli pomoci lépe zvládnout budoucí objem administrativy spojený s žádostmi o podporu.

Řada problémů, kterým čelíme, má strukturální příčiny, jaké jsou možnosti, jak je překonat?
Některé zdroje pomoci jsou určeny specificky pro jejich řešení. Mám na mysli především Fond spravedlivé transformace, který je také jako RRF součástí balíku Next Generation EU a který slouží na podporu strukturálně postižených regionů, tedy prakticky těch, které jsou nebo byly závislé na těžbě a zpracování uhlí. U nás se to bude konkrétně týkat tří krajů – Moravskoslezského, Ústeckého a Karlovarského. Dalším významným zdrojem podpory transformace energetiky na celém území republiky je Modernizační fond. Tady stojí za to zmínit, že Česká republika je druhým největším příjemcem této pomoci v EU – hned po mnohem lidnatějším Polsku.
Další pomocí pro větší dynamiku čerpání podpory je legislativní změna v intenzitě veřejné podpory, která se bude uskutečňovat na základě tzv. regionální mapy podpory, jež určuje, jakým procentem mohou být projekty podnikatelských subjektů podpořeny. Toto číslo je různé pro velké a pro malé nebo střední podniky – to je princip, který známe již z dřívějška. Nové ale je to, že tato procenta jsou odlišná po každý region NUTS2 v závislosti na jeho vyspělosti.

O podpoře méně rozvinutých regionů se hovoří už dlouho a rezonovalo to ostatně i během poslední volební kampaně. Znamená to, že uskutečnit to nyní bude jednodušší i proto, že na to vláda dostane evropské peníze?
Určitě, znevýhodněné oblasti budou podporovány hned z několika zdrojů, mohou čerpat jak z Modernizačního fondu, tak z Fondu spravedlivé transformace, týká se jich samozřejmě také Národní plán obnovy i budoucí výzvy ze strukturálních fondů. Pomoc z posledně jmenovaných zdrojů navíc bude umocněna výrazně vyšším procentem podpory podle nové mapy regionální veřejné podpory. Souběh různých typů podpory sice pro jeden projekt není možný, ale z popsané situace vyplývá, že v méně rozvinutých regionech může být podpořeno více projektů a zároveň i vyššími částkami.

Rýsuje se v nových regionálních mapách podpory i nějaká naděje pro Prahu? Ta byla zatím z evropské pomoci vyňata…
Praha patří stále mezi ekonomicky nadprůměrně výkonné regiony, a to i v rámci EU. Proto bude Praha výrazně omezena z čerpání dotací v rámci klasických strukturálních fondů. V rámci nových fondů však pražské firmy budou mít velké příležitosti, typicky na projekty, které mají pozitivní ekologický dopad. Proto je potřeba, aby se o nové výzvy zajímaly i podniky z našeho hlavního města a sledovaly, ve kterých výzvách je do způsobilých regionů pro podporu zahrnutá i Praha. To se například týká hned tří z prvních čtyř ohlášených výzev Národního plánu obnovy a také aktuálně běžících výzev v rámci Modernizačního fondu na podporu FVE, OZE, energetických úspor či modernizace zdrojů.

Jsou už známy nějaké podrobnosti ohledně těchto ohlášených výzev?
První a současně nejvíce dotovaná výzva se bude týkat digitální transformace podniků. Žádosti se budou přijímat od ledna příštího roku a bude na ni alokováno 4,6 miliardy korun. Příjemci z řad malých, středních i velkých podniků mohou přihlásit digitalizační projekty především na nákup softwaru a na související investice, na zvýšení kybernetické bezpečnosti nebo třeba na nákup cloudových služeb. Podpora bude pro tuto výzvu činit 20 až 70 procent nákladů, a to v závislosti na velikosti firmy a na regionu.

PODPOŘENY BUDOU JEN PROJEKTY, KTERÉ BUDOU VYŘÍZENY KLADNĚ A OBDRŽÍ ROZHODNUTÍ O PŘÍSLIBU DOTACE NEJPOZDĚJI DO KONCE ROKU 2023. NAVÍC TUTO DOTACI BUDOU MUSET VYČERPAT DO KONCE ROKU 2026 – COŽ V PRAXI ZNAMENÁ, ŽE PROJEKTY MUSEJÍ BÝT DOKONČENY V PRVNÍM POLOLETÍ 2026. TEMPO JE DŮLEŽITÉ, A TAK MINISTERSTVO PRŮMYSLU A OBCHODU UŽ OHLÁSILO, ŽE PRVNÍ ČTYŘI VÝZVY ZVEŘEJNÍ NA PŘELOMU ŘÍJNA A LISTOPADU.

Další trojice má přímý environmentální dopad, je rovněž určena pro podniky všech velikostí a je právě velkou příležitostí pro pražské podniky, které se v nich mohou ucházet rovněž o podporu. Na výzvu pro cirkulární řešení v podnicích je alokována jedna miliarda korun a podniky mohou získat 40 procent podpory na investice pro znovuvyužití vlastního odpadu.
Stejná alokace i stejná míra podpory je určena i pro připravovanou výzvu na úspory vody v průmyslu. Podpořit bude možné celou škálu projektů od optimalizace spotřeby vody v rámci výrobního procesu, recyklace a opětovné využívání provozní vody, snižování ztrát v rozvodech nebo třeba na využívání dešťové a užitkové vody.
Patrně nejzajímavější bude výzva z oblasti přechodu na čistší zdroje energie. V ní budou podpořeny výstavby fotovoltaických zdrojů energie včetně její akumulace. Týká se zdrojů v rozmezí špičkového výkonu 1 kW až 1 MW s jedním odběrním místem, které budou zřízeny na podnikatelských budovách a přístřešcích. Atraktivitu dávají připravované výzvě hned dva faktory: tím prvním je minimum vstupních podmínek, a tak například nebude nutné, aby zdroj sloužil jen pro vlastní spotřebu, ale může elektřinu dodávat i do sítě. Tím druhým je jednoduchost samotné žádosti. Nebude třeba dělat energetický audit ani dokládat uskutečnění výběrového řízení na dodavatele – výše podpory se totiž bude odvíjet jen od instalovaného výkonu a nebudou se zkoumat pořizovací náklady investora. Fotovoltaické panely jsou dnes běžnou komoditou, tak bylo možné stanovit výši podpory na základě tzv. jednotkových nákladů, které vycházejí z obvyklých cen na trhu. Ty se pohybují v závislosti na velikosti zařízení od 19 do 29 tisíc korun na jeden kilowatt instalovaného špičkového výkonu. Žadatelé pak mohou dostat podporu ve výši 35 procent z těchto jednotkových nákladů. Podobný princip se uplatní i pro akumulaci, kde se počítá dokonce s podporou 50 procent z jednotkových nákladů.
Předpokládám, že plánovaný objem ve výši jedné miliardy korun bude pro tuto výzvu rychle vyčerpán a že výzva bude ještě ve stejné nebo podobné formě zopakována. Pro podporu přechodu na čistší zdroje energie v průmyslu je totiž v NPO plánováno celkem 6,66 miliardy korun a zvolená forma podpory je nejen atraktivní pro žadatele, ale je také spojená jen s minimální papírováním, které jinak zatěžuje obě strany. Nejedná se o investičně rozsáhlé projekty, tak se dá předpokládat, že pro rozdělení celého plánovaného objemu podpory bude možné uspokojit velké množství žadatelů.

Na pomoc národním ekonomikám po covidu si EU vypůjčila 750 miliard eur na finančních trzích, takže vlastně čerpání z Národního plánu obnovy nebo Fondu spravedlivé transformace bude probíhat na dluh. Není v tom určité nebezpečí pro budoucnost?
To ano, ale v prvé řadě je na to třeba pohlížet jako na investici. Z toho důvodu je nutné, aby se prostředky vynaložily účelně. I proto například Národní plány obnovy, které sestavily vlády jednotlivých zemí, mají závazné výkonnostní parametry, na jejichž splnění je čerpání zdrojů z RRF vázáno. Z předchozích zkušeností s veřejnou podporou víme, že vynaložené prostředky se často do státního rozpočtu různými cestami vrátí se ziskem.
Můžeme se na to podívat také z globálního pohledu a srovnat to s tím, jak své národní hospodářství podporují jiné státy. Třeba na počet obyvatel srovnatelné USA se rozhodly do ekonomiky napumpovat tři biliony dolarů, tedy přibližně čtyřnásobek – a to ještě možná ani není konečná suma. Evropské unii jde o podporu národních podniků a cílem je, aby do budoucna byly schopny obstát v mezinárodní konkurenci. ■

ALEXANDER LICHÝ

EVERESTA

www.everesta.cz

Generální dodavatel řešení

Zabezpečujeme náročné, netradiční a obtížně dostupné služby a dodávky. Pro zajištění náročných projektů sestavujeme konsorcia ověřených dodavatelů a subdodavatelů, jejichž práci kontrolujeme a hodnotíme.

Pro firmy, úřady, instituce, státní správu a samosprávu

IT projekty a řešení

Nabízíme zpracování studií, analýz, odborné podpory a vedení IT projektů.

Řízení projektů a procesů

Nastavujeme, zefektivňujeme, vyhodnocujeme a řídíme projekty a procesy.

Průzkumy a analýzy

Provádíme průzkumy veřejného mínění, evaluace, ekonomické analýzy a průzkumy uvnitř organizací.

Poradenské projekty

Poradíme se strategickým rozvojem, optimalizací lidských zdrojů, dotacemi a zapojováním veřejnosti.

Jazykové a mezinárodní služby

Poskytujeme jazykové vzdělávání, překlady, tlumočení, stáže v zahraničí a podporu mezinárodní spolupráce.

Vzdělávání

Zabezpečujeme komplexně vzdělávací projekty zaměřené na odborné vzdělávání, měkké dovednosti, právní a ekonomická témata a oblast IT.

Marketing & Reklama & Eventy

Připravíme propagační kampaně a produkci pro vaše akce a organizace, posílíme vaši komunikaci s veřejností.

Outsourcing

Poskytujeme služby, na které nemáte vlastní kapacitu.

Ať už hledáte cokoli, navštivte naše webové stránky.

www.everesta.cz

Chcete probrat Váš dotaz či požadavek osobně? **Domluvte si schůzku.**

Kontaktujte výkonného ředitele **Ladislava BUČKA**
E: **ladislav.bucek@everesta.cz** nebo T: +420 **777 038 343**

Relativně pozitivní čísla z kraje roku jsou minulostí, ekonomika se obává zítřka

Covid nebyl to nejhorší, co nás potkalo

Není to tak dávno, kdy jsme jásali, že průmysl oživuje, leden 2021 vykázal oproti lednu 2020 růst o téměř celý procentní bod. Všichni si pochvalovali, že průmysl je v ještě lepší kondici, než jsme doufali, tempo výroby se zdálo být stejné jako před pandemií, rostl export. Podzim však přináší ne zrovna příjemné zjištění: budoucnost není zdaleka tak růžová, jak si mnozí mysleli.

Pandemická krize, zdá se, pominula. „*Světová ekonomika se postupně staví opět na nohy. Z USA přicházejí zprávy o známkách výraznějšího oživení, ekonomický vývoj v Asii je příznivý již delší dobu a západní Evropa hlásí pozitivní data především z oblasti průmyslu. Ke vzkříšení sektorů služeb či obchodu by mělo dojít koncem jara spolu s postupným zlepšováním pandemické situace. Vývoj světové ekonomiky by se pak měl dále zlepšovat ve druhé polovině letošního roku. To vše samozřejmě za předpokladu, že se pandemická situace na podzim opět nezhorší,*“ napsal Radek Novák, analytik České spořitelny. A skutečně, už na konci jara statistici vykazovali oživení a vše vypadalo na úspěšný restart. Experti tvrdili, že od druhého čtvrtletí se česká ekonomika vrátí na růstovou dráhu, což mělo souviset s příznivější epidemickou situací ve světě i s celkovým zlepšením podnikatelské a spotřebitelské nálady a růstem domácí i zahraniční poptávky. Ale situace není nikterak lepší, protože na ekonomiku dopadají již nyní poměrně tvrdě důsledky rozkolísaného světa. Environmentální tlaky Evropské unie, globální geopolitické vlivy, importovaná i tuzemská inflace, totální nedostatek pracovní síly. To je čtverný nelson, který dusí nejen českou ekonomiku. Ta v důsledku výše uvedených faktorů stojí tváří v tvář problémům, které zdaleka nemusí být jen krátkodobé.

V té vaničce je dítě

Green Deal jitří vášně již nějaký čas, a přestože Evropská komise i Evropský parlament stojí pevně na svých hyperambiciózních pozicích, realita dává za pravdu spíše umírněným názorovým proudům. Otázka je, jestli není pozdě a jestli je šance pootočit kolem a korigovat dříve vytyčený směr, který může mít fatální dopady. Respektive, už je má, jak ukazuje (ne)čekaný růst cen energií, který je jednoznačně přímým důsledkem špatně vedené energetické politiky, řízené sice dobrými úmysly, s ohledem k planetě, ale poněkud bezohledně k realitě. Environmentální odpovědnost nikdo nezpochybňuje, nicméně je třeba být obezřetný a nevylít s vaničkou i dítě. V sázce je nejen konkurenceschopnost evropské ekonomiky, ale celková životní úroveň. A dnešek ukazuje, že na mnoha hřištích již Evropa prohrává. V řadě odvětví jsou evropské země závislé na dodávkách

z Asie ne proto, že je to levnější, ale prostě proto, že schopnost vyrobit řadu produktů tady na kontinentu již dávno atrofovala. A riziko, že se tento jev prohloubí, není jen hypotetické. Tlak na úspory a čistou výrobu, bude-li příliš silný, může řadě firem zlomit vaz. Proto přijetí předprázdninového balíčku Fit for 55 bylo mnohem rozporuplnější, než Evropská komise čekala.

Z Goliášů budou Davidové

Problémem je, že nejohroženější jsou ty firmy, které mají být tahouny zítřka. Ty, které navíc mají lví podíl na tvorbě národního bohatství. Patří do segmentu malých a středních podniků, mají evidentní růstový potenciál, ale ještě nemají tak silné kořeny, aby přestály zemětřesení. A k zemětřesení se schyluje. Velcí ho patrně ustojí, příkladem budiž současná situace v automobilovém průmyslu. Mladoboleslavská značka dvou či tříměsíční (po)zastavení nejspíš přežije, otázkou je, zda ho dokážou přežít všichni ti, co jsou na ni napojeni. A kteří v součtu znamenají pro české HDP víc než oněch škodováckých pět procent.

A úděl malých není bez problémů a strastí ani v mezinárodním měřítku. Přičemž měřítko malosti je velmi proměnlivé. A především relativní. Jinými slovy, i velcí se mohou stát malými. Již několik let je přece zjevné, že světové rozložení sil se mění. Někdejší evropskou a americkou dominanci střídá asijská, jejíž trh reprezentuje přibližně čtyři miliardy spotřebitelů, zatímco evropský trh je desetinový. Asijské firmy jsme velmi rychle naučili výrobě takřka všeho, dokonce i v dostatečné kvalitě. A pandemie ukázala, že dlouhé globální řetězce jsou velmi rizikové.

Bezcenné peníze

Do hry vstupují finance. Ekonomika je potřebuje, ekonomika je produkuje. Současný svět se však na hodnotu peněz jaksi nemůže spolehnout. Existuje vůbec? A co ji určuje? Zásoba peněz stoupá, jejich kupní síla úměrně tomu klesá. Jakkoliv se mnozí snaží alespoň trochu rozumně vysvětlit takové pojmy, jako jsou například záporné úroky či importovaná inflace, logiku vlastně nemají. Stejně jako logiku nemá fakt, že vlády nejprve vyberou daně, aby je pak blahosklonně a s očekáváním patřičného vděku vracely ve formě kompenzací a dotací čehokoliv a komukoliv. Kdo vidí logiku v tom, že vlády tímto způsobem posilují své mocenské pozice a vliv, plete si logiku s účelovostí. A příklad emisních povolenek či tuzemský penzijní systém jsou důkazem, že je to cesta špatným směrem.

Transformaci potřebuje společnost

Řešením má být transformace průmyslu. Digitalizace a robotizace vyřeší fatální nedostatek pracovních sil a také zvýší odolnost firem pro časy krizí. Podle průzkumu Svazu průmyslu a dopravy ČR chtějí firmy do nových technologií investovat více. Obecně na tom není nic špatného, nové technologie rozhodně nelze opomíjet a jejich zavádění je nutno podporovat. Ale je dobré mít na paměti, že nejsou samospásné. Zmíněný průzkum například přinesl zjištění, že digitalizace je cesta ke zvyšování přidané hodnoty. Můžeme si to myslet, ale je to vysoce nepravděpodobné. Odpověď nabízí Stan Shih a jeho usměvavá křivka. Ta jednoznačně ukazuje, že přidaná hodnota vzniká především ve výzkumu a vývoji a pak v obchodě a marketingu. Zatímco digitalizace a robotizace se většinově týká především samotné výroby, jejíž přínos k přidané hodnotě je ovšem v podstatě marginální.

A podobně diskutabilní je i přínos digitalizace a robotizace v oblasti pracovních sil. Na první pohled je ten přínos zjevný, robotickou linku obsluhuje jediný operátor a zastane práci desítky někdejších pracovníků. Povětšinou jde o pozice s nízkou kvalifikací. Na druhou stranu, robotická linka si pro svůj provoz a údržbu žádá vysokou kvalifikaci jiných pozic. Což s ohledem na tristní stav tuzemského pracovního trhu už tak optimistické není.

Evropa posiluje byrokracii

V květnu tohoto roku přijala Evropská komise aktualizovanou verzi průmyslové strategie Evropské unie. Ta má evropské ekonomice pomoci zvýšit konkurenceschopnost. Aktualizace vyzdvihuje tři oblasti: Posílení odolnosti jednotného trhu, Řešení strategických závislostí Evropské unie a konečně i Zrychlení dvojí transformace. V součtu to znamená jediné, potvrzení environmentálního tlaku a zvýšení byrokracie. Bez zajímavosti nejsou některé konkrétní myšlenky. Tak například má vzniknout mechanismus, jehož prostřednictvím může Evropa řešit kritický nedostatek produktů zrychlením jejich dostupnosti. I hliníku? Při nejlepší vůli si takový mechanismus lze jen těžko představit. Budeme mít záložní výrobní kapacity na kritické produkty? Evropská komise také zahájí druhou fázi hloubkových přezkumů potenciálních závislostí v klíčových oblastech, bude pracovat na diverzifikaci mezinárodních dodavatelských řetězců a bude usilovat o mezinárodní partnerství s cílem zvýšit připravenost. Cílem je patrně být připraven vždy a na všechno. Což by mohlo vstoupit do dějin Utopie. Vzniknout má dokonce otevřená platforma pro stanovení strategických plánů a pro účinnou koordinaci investičních plánů výzkumu, vývoje a inovací technologií v konkrétních ekosystémech. Tady už jde vysloveně do tuhého – politici a úředníci chtějí rozhodovat o tom, nad čím má vědec bádat. A konečně – reálným naplněním této aktualizované strategie je již zmíněný balíček Fit for 55. Ten, o kterém se dnes mluví jako o něčem, co vlastně nikdy nemělo spatřit světlo světa. Zdá se, že čtverný nelson Evropě nestačí… ■

PETR KARBAN

STASTO
Partnership. With Guarantee.
› AUTOMATIZACE
› ARMATURY
› PNEUMATIKA
› PRŮMYSL 4.0
www.stasto.cz

Nemá smysl brzdit patami

Se slábnoucí pandemií zavládl optimismus, že vše se vrací do starých kolejí. Ale svět už nikdy nebude takový, jaký byl. To nám velmi silně připomíná současná situace na světových trzích i u nás doma. Jak vidí český průmysl Zdeněk Petzl, předseda Průmyslové sekce Hospodářské komory ČR?

Začněme od toho aktuálního – situace v autoprůmyslu. Jak se cítíte? Nejde přece jen o závody mladoboleslavské Škodovky, ale o celý automotive.

Bezpochyby. Když zastavuje výrobu firma, na kterou je navázáno přímo několik desítek dodavatelů a na každého z nich další, pak hovoříme o vyšších stovkách firem. Bude tím dotčena minimálně třetina segmentu, protože škodovácká produkce, to je třetina obratu autoprůmyslu u nás a čtyři procenta HDP. Zatím se naštěstí bavíme snad jen o relativně krátkém horizontu, ovšem je otázka, jak to bude pokračovat. Ta situace není nová, potýkáme se s tím velmi intenzivně už více než půl roku. Problém je v tom, že informace o tom, zda něco je, či není, se k vám v systému just-in-time dostává na poslední chvíli. Finalisté v závěru týdne vědí, co se příští týden bude dít. A pokud se dodavatel teprve v tuto chvíli dozví, jestli pojede, nebo ne, a má zajistit zdroje a lidi, je to extrémně náročné na plánování, cash flow i udržení personálu. Řeknu to otevřeně, ta situace byla v posledních týdnech tak špatná, že dál už to prostě nešlo. A paradoxně to může být signálem pro uklidnění. Výroba zpomalí a vznikne jakýsi prostor, v němž se nabídka a poptávka mohou trochu srovnat. To, co tu bylo, je totiž totální dysbalance a už dnes vidíme, že například ceny oceli se začínají postupně vracet.

Snažíte se hledat pozitivní signál, ale on se asi hledá dost těžko: dlouhodobě neřešený deficit na pracovním trhu, krize vstupů, nejistota na trhu energií… Není postcovid horší covidu?

Je otázka, proč jsme tam, kde jsme. Covid jsme překonali, ale také to nebyla žádná sláva, byl to nejhorší rok za velmi dlouhou dobu, řada firem nějaký čas totálně stála. Počítali jsme, že letošní rok budeme mít lepší výsledky než v loňském roce, letní predikci plus dvanáct procent jsme revidovali na plus devět a dnes už je zřejmé, že letošní produkce nedosáhne ani na loňská čísla. To se asi čekat nedalo. Co ale je ten hlavní moment? Covid, který krouží kolem světa a páchá stále škodu? Vlády, které pod heslem boje s covidem napumpovaly obecně do ekonomiky velké objemy peněz? To poptávku udrželo, dokonce navýšilo. Což v situaci, kdy výroba nejede naplno, leckteré provozy jsou zavřené nebo omezené a nejezdí lodě, vyvolává inflační krizi. Největší riziko je, kdybychom se dostali až na úroveň stagflace, s výpadky lidí a totálně nekontrolovaným rozjezdem inflace. S tím bychom asi sami mnoho dělat nemohli. Na druhou stranu, aspoň nějaké nástroje tam vláda má, daňové rozvolnění a podobné nástroje. Zatímco například u problémů v energetice nemáme v ruce vůbec nic. Neexistuje žádná stříbrná kulka a vláda by to měla začít otevřeně a srozumitelně vysvětlovat. Protože systémová změna na národní úrovni možná není, vše je nutno dojednat na evropské úrovni, a to je zpravidla běh na dlouhou trať. Myslím tím systémovou změnu pro určování ceny emisních povolenek.

A poradí si s tím průmysl? Objevují se zprávy, že některé firmy nejsou schopny akceptovat nárůst cen energií a raději zastavují, nebo dokonce ukončují výrobu?

Nejsem energetický expert, nicméně komunikuji s nimi. Ten problém, který s energiemi nastal a o němž se bavíme, se asi více týká malých a středních firem, které nemají silného partnera,

nehedgují ceny, nejsou zajištěny. Ty velké jsou schopny s tím pracovat lépe a mají zajištění poměrně robustní.

Ale můžete být zodpovědný a zajištěný, jak chcete, když váš partner zkrachuje, jak ukázal příklad posledních dnů…
To je absolutní pravda, ale vnímám to tak, že velké firmy právě v tomto ohledu věděly, s kým si zahrávají, že dodavatelé energií mají různou kvalitu. U lowcostových poskytovatelů energií prostě platí, že k nízké ceně musíte připočítat ještě daň za nejistotu. Oni obvykle fungovali tak, že si hráli na denním swapu, kde měli nahozenou cenu, a měli pocit, že takhle to může fungovat donekonečna. A když to vyskočilo nahoru, jsou mimo svou komfortní zónu a nemají nasmlouvané odběry za adekvátní cenu. Jsem ale přesvědčen, že u těch velkých, což jsou obvykle i poskytovatelé poslední instance, jsou vnitřní mechanismy nastaveny zcela jinak a situaci zvládnou. U nich nevnímám žádnou paniku. A i na tomto případě se ukazuje role společenstev i Hospodářské komory. Protože u menších firem skutečně může zavládnout panika, ony netuší, co se děje a co mají a mohou dělat. A my s nimi musíme komunikovat, napříč segmenty, a provést je do bezpečí. Problém je, že ono se toho moc dělat nedá. Dotační pomoc nebo přesouvání daňové zátěže sice krátkodobě asi může na první pohled pomoci, ale ve skutečnosti to znejistí a rozkolísá celý systém ještě víc. Nemluvě o tom, že zátěž by se přenesla jinam a dopady by mohly být ještě horší. Je potřeba být si schopen vždy přiznat, jaké jsou náklady toho, co děláme. To je částečně i otázka energetiky, kde se náklady dopadů na životní prostředí často nepromítaly přímo, ale společnost je samozřejmě platí v jiných kapitolách.

Jak může Komora v tomto pomoci?
Podobně jako v covidu. Být oponentem vlády, snažit se zabránit nesmyslným opatřením a komunikovat průběžně dovnitř členské základy a k firmám skutečnou situaci, výhled a možnosti. Já věřím, že každý podnikatel si už pak ve svém byznysmodelu dokáže tyto informace analyzovat a vyhodnotit si, co musí udělat. Ale musí je mít. Podobně racionální přístup jsme od státu často postrádali.

Nejste tedy skeptik, pokud jde o budoucnost české ekonomiky…
Nejsem, ale souhlasím, že současná situace je extrémně tvrdá a kritická. Průmysl jede řadu měsíců de facto v krizovém režimu. Ale jsou tu i nové trendy, udržitelná a čistá ekonomika, moderní technologie… A Evropa je schopná do projektů tohoto typu peníze investovat. Takže je to šance. A musíme se jí chytit, nemá smysl ji brzdit patami, že se nám to nelíbí, protože tomu stejně neunikneme. Jsme uprostřed Evropy a Evropa pro nás je důležitá. Takže cestu vidím v tom, napasovat stávající portfolio na nové podmínky a vytěžit z těch možností ještě nějakou konkurenční výhodu. Což zní možná hodně optimisticky, ale je to asi jediná možnost.

Když už jste zmínil Evropu a její ladění, nemohu si odpustit jednu poznámku. Před létem Evropská komise aktualizovala průmyslovou strategii a trochu jsem se zhrozil, jestli nesměřujeme k tomu, co my v Česku velmi dobře známe, totiž k plánovanému hospodářství. Pojmy jako nouzové nástroje, posílení odolnosti, řešení strategických závislostí, diverzifikace mezinárodních řetězců… Mají to dělat politici? Není tohle věcí podnikatelů?
To je otázka na velmi dlouho debatu. Orientace podniků je bezesporu věcí podnikatelů. Co může dělat Evropa, jsou například dvoustranné smlouvy o volném obchodu mezi EU a třetími státy. Tím může omezit či naopak podpořit dosažitelnost určitých surovin či export mnoha produktů. V tomto směru zmůže Evropa poměrně hodně, a pokud je tu někdo, kdo je schopen se na celou tu problematiku dívat globálně, pak je to pro mne dobrá zpráva. Nakonec, nejsou tu jen nevolení úředníci Evropské komise, kteří možná mohou mít pocit, že nejsou odpovědní nikomu a za nic, ale ta zásadní rozhodnutí dělá Rada, a to jsou zástupci členských států. Ti ve finále rozhodují o tom, jak bude náš směr vypadat.
Zmínil jste ale plánované hospodářství. Já to primárně nevidím jako negativní moment. Pojďme se na to podívat optikou autoprůmyslu, kde Evropa vlastně už velmi určuje, jak se má změnit jeho produkt, tedy automobil. Přejít od spalovacího motoru k bezemisnímu pohonu, to přece bez nějakého jednoznačného plánu nejde. Každá výroba je ekonomicky únosná pouze od určitého objemu. Takže musíte dát průmyslu pevná data, kdy má něco, co nechceme, skončit, a zároveň musíte nechat dostatek času, aby si našel cestu, jak se posunout dál. U nás zní plánované hospodářství pejorativně, ale budu tvrdit, že ve skutečnosti se bez robustního plánování nikam nepohneme. Takže naopak, z mého pohledu je to možná nejzávažnější výtka, že ne vždy, při všech krocích, má Evropa v rukou fundamentální analýzu a solidní plán. A i vinou toho pak při některých jednáních třeba na půdě Evropského parlamentu dochází k přílišnému ambicionismu. A ten pak může náš průmysl, který je velmi dobrý, nasměrovat do zdi.

VEŠKERÉ DEBATY O BUDOUCNOSTI PRŮMYSLU JSOU ALE ZCELA ZBYTEČNÉ, POKUD JIM NEPŘEDCHÁZÍ DEBATA O VZDĚLÁVÁNÍ NAŠICH DĚTÍ NA VŠECH ÚROVNÍCH. FIRMY JSOU PŘIPRAVENY SE POSOUVAT, ALE POTŘEBUJEME REFORMU VZDĚLÁVACÍHO SYSTÉMU TAK, ABY DOKÁZAL NAPLNIT POTŘEBU PRŮMYSLU. MY JAKO BYCHOM ŽILI V DOBĚ, KDY AUTOMOBILOVÝ PRŮMYSL BYLA PLECHAŘINA A MOTOR. ALE DNES V PRŮMYSLU OBECNĚ TAKŘKA NEEXISTUJE VÝROBEK, KTERÝ BY NEMĚL OBVODY, ČIPY, SOFTWARE. A I TRADIČNÍ PRŮMYSLOVÝ SVĚT JE DNES VYSTAVEN EXTRÉMNÍMU TLAKU NA TO, ABY DOKÁZAL NABÍDNOUT KOMPLEXNÍ ŘEŠENÍ.

Foto: archiv SAP

ZDENĚK PETZL

Předseda Průmyslové sekce Hospodářské komory ČR, od roku 2016 je výkonným ředitelem Sdružení automobilového průmyslu. Dříve působil jako vedoucí právník v kanceláři vládního zmocněnce pro zastupování ČR před Soudním dvorem EU a právní poradce velvyslance pro otázky vnitřního trhu při Stálém zastoupení ČR při EU. Vystudoval Právnickou fakultu Univerzity Karlovy a Západočeské univerzity v Plzni a absolvoval postgraduální studium evropského práva se zaměřením na vnitřní trh na Technické univerzitě v Drážďanech.

Foto archiv Abydos

K tomu jsem směřoval. Poprvé v historii lidstva politici nevytvářejí prostředí pro byznys, ale určují mu přímo směr. Environmentální pohled na svět je jistě potřebný, ale není ta ideologizace průmyslu za hranou? Sílí hlasy, že Green Deal a Fit for 55 odsunou evropskou ekonomiku na okraj propasti…

Pojďme si nalít čistého vína. Emise a odpady jsou pro lidstvo faktický problém. Lidé mají občas tendenci sklouznout k tomu, jet na dluh, ale ten dluh nás vždy dožene. Pokud jde o změny klimatu, asi můžeme diskutovat o tom, jak velký vliv má lidstvo, ale asi nikdo nepochybuje, že nějaký má. Z toho mi vychází, že model, ve kterém jsme fungovali, byl sice levný, ale falešný. Ale i to „levný" je pouze iluzorní, protože vždycky to někdo musel nebo bude muset zaplatit. Problém je v tom, že to bude platit někdo jiný, než kdo na tom benefitoval. A z jiných zdrojů. Proto ten étos, se kterým Evropská unie přišla. Je otázka, jak zajistit, abychom byli schopni se přiblížit těm cílům. A to je opět téma plánování, podotýkám, realistického. Znovu si pomůžu příkladem ze svého odvětví – Evropa nám ukládá vyrábět elektrická auta a to není vlastně žádný problém. My je vyrobíme. Problém je, že elektromobil sám o sobě nic neřeší. Tak jako nebude fungovat počítač či mobilní telefon, dokud mu nedáte užitečný software, nebude fungovat elektromobil bez infrastruktury. Při jejím budování i provozování je nezbytná spolupráce více hráčů. A pokud stát chce tento krok k elektromobilitě udělat, a v Evropě se k tomu zavázal, pak musí říci nejen A, ale i B. Zajistit, že bude vznikat v dostatečném množství i potřebná infrastruktura. A zatímco v případě produkce elektromobilů je stát ambiciózní, v případě infrastruktury už tolik ne: *„Je to moc práce."* Několik miliard v jednom operačním programu to nespasí, je to komplexní problém s nevyřešenými otázkami. Třeba platba za příkon v dnešním modelu je důvodem, proč do dobíjecích stanic nikdo moc investovat nebude. Stát prostě musí jít dál a řešit to komplexně. A my jako zástupci podnikatelů musíme trvat na tom, aby stát říkal i to B.

Jsme u otázky, jestli náš stát pro byznys dělá to, co je potřeba. A má vůbec stát průmysl podporovat? Jakým způsobem?

Když se budeme bavit o podpoře, vždy začneme u dotací a investičních pobídek. Osobně souhlasím, že jsou to poměrně rizikové nástroje, které mohou trh narušovat. To je fakt a i z toho důvodu jsem osobně zastáncem minimálního státu. Lepší možností je bezesporu využívat daně jako pozitivní motivaci. Na druhou stranu ale nemá smysl říkat, že dotace nejsou fér a nebudeme je čerpat. Byla to jediná cesta, na které se Evropa dokázala shodnout. V debatě mezi Komorou a vládou musíme tlačit na to, aby vláda měla strategii změny, přičemž ten model musí být nutně celoevropský, to není náš národní prostor. Jinak stát sám o sobě nemusí dělat mnoho, vlastně všechno jsme jako Hospodářská komora budoucí vládě sepsali v apelu, který má 34 bodů. Považuji ten materiál za perfektní nástroj, který kdyby si budoucí vláda vzala k srdci a realizovala jej, tak během pár volebních období tu máme ekonomiku na úrovni západní části Německa. Moje osobní ambice je ale menší – stačilo by, kdyby stát zapracoval na infrastruktuře. Jak té fyzické, tak té digitální a datové. Kdyby toto bylo to jediné, co vláda skutečně poctivě udělá, byl bych z pohledu zástupce byznysu nesmírně šťastný. Méně regulace, méně ingerence a silná platforma pro byznys.

Jaký je váš názor na zvyšování minimální mzdy?

To je velmi nebezpečná hra. Já rozumím pohledu Ministerstva práce a sociálních věcí, že zvýšením minimální mzdy zvýší i výběr daní a pro stát je to vlastně velmi příjemné. Ale je to silně zjednodušující pohled, protože to má dopad na všechny mzdy. A ve finále je to jen krok podporující inflaci.

Máte pravdu, že po dvaceti letech debat o digitalizaci a využívání dat tu není jediný reálný výsledek, kterým by stát data, jež získává, nabídl byznysu k využití…

Ten postup je extrémně pomalý, není naplněna ani ta základní dohoda, že stát bude mít svůj back office. Ten se snad teprve začíná rýsovat. A reálné využití dat, které by mohlo pomoci generovat i nové byznysmodely, tomu jsme na míle daleko.

Není náš stát v podpoře určitých segmentů příliš konzervativní? Autoprůmysl podporu má, ale nezaslouží víc investic a podpory inovativní a kreativní průmysl? Nanotechnologie, software a jim podobné segmenty, které jsou asi ekonomice zítřka bližší?

Vím, kam míříte, ale on ani ten tradiční autoprůmysl se bez nových technologií neobejde. Podívejte se na Brisk pana Čapky. Historicky to jsou špičkové světové svíčky, ale firma dokázala skvěle uspět i se zcela odlišnou technologií senzorů. Nebo světlomet v autě, ten musí někdo naprogramovat, aby svítil, kdy má, kam má, a neoslňoval. Nové technologie mění tradiční výrobu, ale to zpravidla neznamená, že ta zaniká.

Co dnes, v té poněkud rozbouřené době, považujete za ty zásadní úkoly pro sebe a vaši sekci?

V rámci Komory musíme dál pokračovat v informační podpoře firem. A byť můžeme považovat dotace za sprosté slovo, například ty na boj s klimatem jsou teď tady, a za pět let tu nebudou. Je naším úkolem pomoci firmám ty peníze využít. Pokud si totiž nedokážou na ty peníze sáhnout, podkopávají svou budoucnost. Chtěl bych také pokračovat s některými složkami státu na mnohem rychlejším budování datové ekonomiky a datové společnosti. S daty můžeme dělat tak sofistikované věci, o nichž mnozí nemají ani tušení. Veškeré debaty o budoucnosti průmyslu jsou ale zcela zbytečné, pokud jim nepředchází debata o vzdělávání našich dětí a obecně o vzdělávání na všech úrovních. Firmy jsou připraveny se posouvat, ale potřebujeme reformu vzdělávacího systému tak, aby dokázal naplnit potřebu průmyslu. My jako bychom žili v době, kdy automobilový průmysl byla plechařina a motor. Ale dnes v průmyslu obecně takřka neexistuje výrobek, který by neměl obvody, čipy, software. A i tradiční průmyslový svět je dnes vystaven extrémnímu tlaku na to, aby dokázal nabídnout komplexní řešení. To je systémová, strukturální změna, kterou český průmysl potřebuje. To je cesta k vyšší přidané hodnotě, a tedy k budoucí prosperitě. A my na ni nejsme připraveni. Takže je to velké téma pro vládu, pro univerzity. A vlastně pro celou společnost, protože se domnívám, že stejně jako dnes řešíme potřebu zahraničních rukou do výroby, musíme řešit i potřebu zahraničních mozků. Protože i velmi dobrá a velmi rychlá reforma vzdělávacího systému přinese ovoce nejdříve za deset let, spíše za patnáct dvacet. A tolik času nemáme. ■

PETR KARBAN

VARNSDORF TOS

Specialista na obrábění obrobků větších než 1 m³

HORIZONTKA

OBRÁBĚCÍ CENTRUM

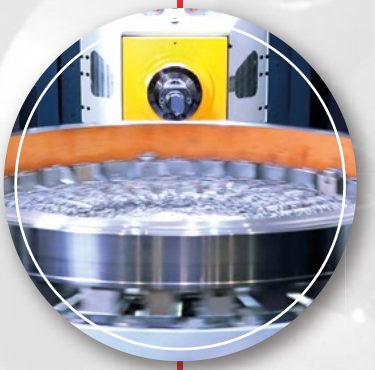

PORTÁL

Všechny produkty naleznete zde:

QUALITY SINCE 1903

TOS VARNSDORF a.s., Říční 1774, 407 47 Varnsdorf, Česká republika
Tel.: +420 412 351 203, Fax: +420 412 351 490, E-mail: info@tosvarnsdorf.cz

www.tosvarnsdorf.cz

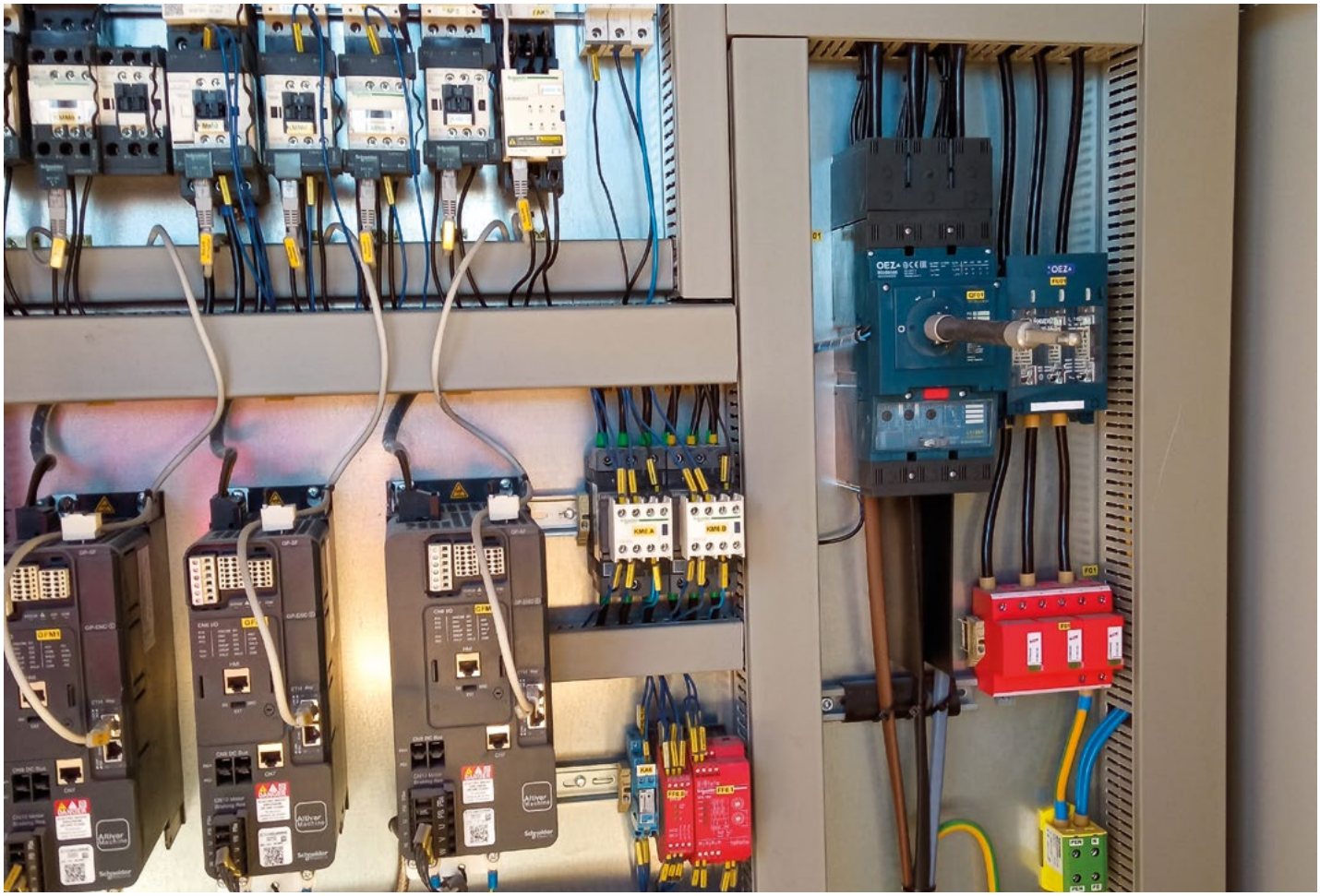

Foto: 2x archiv NSK

Beze změny se budeme jen plácat na místě

Již v minulém čísle jsme oslovili Národní strojírenský klastr a jeho členy, abychom se zeptali, jak oni vidí současnou situaci. V tomto čísle nabízíme odpovědi tří dalších členů.

Národní strojírenský klastr byl zřízen za účelem podpory inovací, zvýšení konkurenceschopnosti a exportní schopnosti propojených firem, podnikatelů a institucí působících původně v Moravskoslezském kraji. Členská základna klastru pokrývá celý strojírenský hodnotový řetězec od výroby kovů a hutního zpracování přes výrobu kovových konstrukcí až po výrobu strojů.

Klastr se soustřeďuje na vytváření dodavatelských řetězců, pravidelně připravuje vlastní stánek klastru na Mezinárodním strojírenském veletrhu Brno a pro své členy připravuje vzdělávací a inovační projekty, semináře a workshopy pro odborníky i laickou veřejnost. K zajištění těchto činností také přispívá EU spolufinancováním projektu OP PIK Rozvoj aktivit Národního strojírenského klastru a projektu OPZ Vzdělávání zaměstnanců členských firem Národního strojírenského klastru, protože si uvědomujeme, že lidské zdroje jsou důležitým faktorem úspěchu firem zapojených v klastru.

OTÁZKY ČLENŮM NÁRODNÍHO STROJÍRENSKÉHO KLASTRU

1. Jak se vašeho podniku dotkla pandemie? Přinesla i něco pozitivního?
2. Ekonomika se ve všech směrech mění – chybí a zdražují vstupy, nejsou zaměstnanci, EU akcentuje zelené mantinely. Co považujete dnes za největší brzdu rozvoje české ekonomiky a kde naopak vidíte příležitost?

Účelem řešených projektů je inovovat a dále rozvíjet NSK o aktivity, které zlepšují podmínky pro podnikání ve strojírenském průmyslu a posilují vazby mezi výzkumem, vysokými školami a podnikatelskou sférou. Realizací projektů chceme zkvalitnit sdílení odborných znalostí mezi jednotlivými členy a podpořit tak přípravu nových společných projektů v oblasti výzkumu, vývoje, vzdělávání a inovací a rovněž zlepšit spolupráci mezi stávajícími členy klastru.

Na seminářích a workshopech klastr vytváří podmínky pro výměnu informací z oblasti strojírenského průmyslu a příbuzných oborů, a to prostřednictvím pravidelného setkávání zástupců jednotlivých členských firem, organizací, spolků a VaV institucí. Klastr chce dále propagovat své společnosti na národní úrovni, a to opět formou expozice na

strojírenském veletrhu, vytvářením propagačních materiálů a prezentací firem a jejich aktivit v médiích. Tyto aktivity jsou pro rozvoj NSK stěžejní – vytvářejí značku klastru, zvyšují jeho image a přispívají k rozšíření členské základny klastru. Cílem uvedených aktivit je, aby se klastr propagoval na národní úrovni a navazoval tak nová partnerství v rámci celé České republiky.

Hydac: Brzdou je nedostatek lidí

Pandemie nám zejména na přelomu let 2020/2021 a v první půlce letošního roku ubrala množství práce a následkem velmi rychlého zvyšování vstupních nákladů došlo k výraznému snížení našich marží. Pozitivního bohužel na pandemii nevidím nic.

Za největší brzdu rozvoje české ekonomiky považuji nedostatek kvalifikované pracovní síly. Zejména technicky vzdělaných lidí.

HYDAC, spol. s r. o. / www.hydac.com

Spojené slévárny: Nebezpečím bude strmý nárůst cen energií

Každá z předchozích tří vln pandemie se na naší společnosti podepsala dramatickým snížením objemu kontraktace, potažmo výrobních zakázek, a tedy i tržeb. Pozitivní dopad pak vidíme v procvičení krizového řízení, díky kterému (a také díky podpůrnému vládnímu programu Antivirus) jsme vzniklou situaci ustáli.

Zvýšené ceny vstupních materiálů se nám podařilo promítnout do cen finálních produktů, respektive výstupů, zatím netrpíme nedostatkem žádných jiných vstupů ani nedostatkem zaměstnanců.

Dalším potenciálním nebezpečím bude strmý nárůst cen energií. Za jednu z brzd rozvoje české ekonomiky určitě považuji právě zmiňovanou akceleraci zelených mantinelů EU a z toho vyplývajících, primárně průmyslových, restrikcí, a to v podobě neustálého zdražování emisních povolenek, obstrukce při řešení dostavby Jaderné elektrárny Dukovany apod. Příležitost dnes spatřuji především ve vodíkových technologiích a také právě v jaderné energetice.

SPOJENÉ SLÉVÁRNY, spol. s r. o. / www.spojeneslevarny.cz

ECOFER: Win-win strategie se v Evropě nepoužívá dostatečně

Firma vyvíjí a dodává zařízení a technologie. Zpoždění v dodávkách zařízení z Itálie bylo i půl roku, to extrémně ovlivnilo celou firmu. Nic z hmotných subdodávek nedošlo v termínu. Navíc kvalita dodávek, například projekčních prací, dále neustále klesá. Negativní bylo i omezení pohybu a možnosti osobních jednání. Nepříjemností byla i nemožnost teplého oběda na služební cestě.

Z hlediska firmy jsme měli více času na vývoj materiálů se zlepšenými tepelně izolačními vlastnostmi vhodnými pro budoucí akumulaci elektřiny ve formě tepla. Z širšího společenského hlediska covid ukázal křehkost našeho světa, ale myslím, že si to málo lidí uvědomuje.

Covid navíc uvedl do chodu procesy, které napětí uvnitř společnosti mění, a mám obavu, že k horšímu. Roste rozevírání nůžek mezi státními zaměstnanci a zaměstnanci ve výrobních podnicích. Rozpadá se povědomí společenské sounáležitosti a odpovědnosti. Nerozumím, jak je možné, že zaměstnanci výrobní sféry ve výplatách zaostávají za státními zaměstnanci. Vysvětluji si to tak, že zájem o náročná povolání ve výrobních podnicích klesá. Zaměstnanci hledají zaměstnání, kde je stát objednatelem nebo ve státem vynucených službách. Poměrný pokles mezd ve výrobní sféře může být bohužel způsoben poklesem relativní technické úrovně v EU.

Druhým důvodem je redistribuce kapitálu do neproduktivních oblastí prostřednictvím státních dotací, nebo z důvodu neschopnosti dohody. Příkladem neschopnosti dohody může být výstavba Nord stream II místo užití existující infrastruktury, nebo výstavba bariér pro přenos německé elektřiny z větrníků přenosovou soustavou Česka a Polska. Win-win strategie se v Evropě nepoužívá dostatečně.

Za hlavní brzdu rozvoje považuji absurdní daňové zákony, kdy zdaňujeme pracovní sílu, která je obnovitelná, a málo zdaňujeme spotřebu a prakticky nezdaňujeme suroviny a odpady. Tyto postupy vedou k omezení přirozené evoluce, protože lidská práce coby hybná síla změn je drahá.

Současný stav je výsledkem současných pravidel a vztahů. Podrobnou analýzu a důkazy přináší kniha Vzestup a pád národů, která analyzuje ekonomický růst, stagflaci a společenskou rigiditu. Podřízení pravidel technickým důvodům otevře ekonomické možnosti pro rozvoj inovací, bez této změny se budeme dále plácat na místě a naše situace (Česká republika, V4 a EU) se vzhledem ke světu bude dále zhoršovat.

ECOFER, s. r. o. / www.ecofer.cz ■

PETR SIMON

ČLENOVÉ NÁRODNÍHO STROJÍRENSKÉHO KLASTRU

AK 1324, s. r. o.
Argutec, s. r. o.
Baroz Ener, spol. s r. o.
Bašista – strojírenská výroba
České vysoké učení technické v Praze
DIMER, spol. s r. o.
ECOFER, s. r. o.
European Welding Institute, s. r. o.
FERRIT, s. r. o.
Flash Steel Power, a. s.
Hametal, spol. s r. o.
Havířovsko–karvinský kovo klastr, z. s.
Hutní montáže – Svarservis, s. r. o.
Hydac, spol. s r. o.
KOFING, a. s.
KRÁLOVOPOLSKÁ, a. s.
Leseft International, s. r. o.
MACH – TĚSNĚNÍ, spol. s r. o.
Mongolian Forum, s. r. o.
NÁRODNÍ ENERGETICKÝ KLASTR, z. s.
Národní stavební klastr z. s.
PKS servis, spol. s r. o.
PRO-DO projektová a dotační kancelář, s. r. o.
rt steel, s. r. o.
Sdružení pro rozvoj MS kraje
SENSES PLUS, s. r. o.
SIGMA GROUP, a. s.
Spojené slévárny, spol. s r. o.
SPŠ, OA a Jazyková škola, FM, p. o.
SPŠ, Ostrava – Vítkovice, p. o.
Strojírny a stavby Třinec, a. s.
TÜV SÜD Czech, s. r. o.
VÍTKOVICE CYLINDERS, a. s.
VÍTKOVICE HAMMERING, a. s.
VÍTKOVICE HEAVY MACHINERY, a. s.
VÍTKOVICE, a. s.
VÍTKOVICKÁ STŘEDNÍ PRŮMYSLOVÁ ŠKOLA
Vítkovické slévárny, spol. s r. o.
VŠB – TU Ostrava
VÚHŽ, a. s.
Vysoké učení technické v Brně

NÁRODNÍ STROJÍRENSKÝ KLASTR

EVROPSKÁ UNIE
Evropský fond pro regionální rozvoj
Operační program Podnikání
a inovace pro konkurenceschopnost

Nabíjecí stanice pro domácnosti, bytové domy i kancelářské budovy

Foto: archiv WEBASTO

Již přes sto let je WEBASTO tradiční dodavatel automobilového průmyslu. Tato rodinná firma vždy sledovala nejmodernější technologické trendy a s rozvojem elektromobility se zapojila i do tohoto inovativního odvětví, které přináší nové výzvy a možnosti.

V České republice je velmi sledovaný rozvoj nabíjecí infrastruktury, tedy nabíjecích stanic. V dnešní době jsou totiž dojezd a možnost nabíjení hlavním tématem, které zajímá fanoušky elektromobilů. Kromě takzvaných rychlonabíječek, které konkurují stávající síti čerpacích stanic, se stále více skloňují nástěnné nabíjecí stanice, známé jako wallboxy, které umožňují nabíjení doma, nebo na pracovišti. Webasto, jako již mnohokrát dříve, přináší i nyní nová inovativní řešení.

S elektromobilitou musejí počítat i stavbaři

Novela stavební vyhlášky nařizuje povinnou instalaci rozvodů pro nabíjení elektromobilů v nových bytových domech a při velké rekonstrukci těch stávajících. V kancelářských budovách musí být takto osazeno každé páté místo. Tyto předpisy zároveň v kombinaci s dotačními programy na elektromobily a nabíjecí stanice znamenají, že s elektromobilitou musí nadále stavaři počítat a upravovat svoje projekty a záměry. Kromě projekčních a elektrikářských prací je samozřejmě důležitá i samotná instalace nabíjecí stanice, což je častý případ rodinného domku, nebo více nabíjecích stanic v případě několika parkovacích stání u bytového domu. Dochází tak ke kombinaci několika různých požadavků, které musí developeři a majitelé domů a bytových jednotek řešit. Kromě příkonu je nutné dbát na nastavení pro různé vozy, které dle typu palubní nabíječky nabíjejí na 1 až 3 fáze v rozsahu 3,7 až 22 kW. Náročnější uživatelé pak požadují možnost tzv. backendu včetně dálkového přístupu a informací o nabíjení, v případě firem pak je nutné rozúčtovat náklady mezi několik vozidel.

Více informací lze získat na stránkách
charging.webasto.com/cs-cz/
i u autorizovaných servisních partnerů.

Webasto
Feel the Drive

Německá kvalita na český trh

To vše dokážou vyřešit wallboxy Made in Germany od firmy WEBASTO. V nabídce je již několik let základní PURE, model osvědčený díky svojí kvalitě a jednoduché obsluze. Propracovaný design rozhodně potěší a jednoduchá obsluha přinesla oblibu mnoha zákazníků, kteří si chválí přehlednou LED signalizaci a vysokou míru komfortu a bezpečnosti včetně nízkých instalačních nákladů díky integrované ochraně proti reziduálnímu proudu. K dispozici je i samostatný stojan, opět v tradiční kvalitě a designové propracovanosti.
Cenově dostupný a zároveň sofistikovaný NEXT přináší originální uživatelské rozhraní Webasto ChargeConnect s velkým množstvím funkcí. Uživatel má přehled o provozu zařízení, včetně historie nabíjení a spotřebované energii, a to všechno v pohodlí domova, nebo kanceláře. Aplikace je k dispozici na mobilním telefonu a volně ke stažení a lze využít i funkci Scan & Charge. Opět je devízou nízká cena a ušetřené instalační náklady.
S nabíjecími stanicemi, nebo jak se dnes stále častěji říká wallboxy, od WEBASTO získáte kvalitní a cenově dostupný výrobek, který umožní bezproblémový provoz a nabíjení elektromobilů při maximální bezpečnosti a zároveň se vzhledem, který vhodně doplní moderní architektonické trendy. Všechny výrobky jsou rovněž certifikovány a vyráběny v Německu, jedná se tedy skutečně o kvalitu Made in Germany. ■

MARTINA JÍNOVÁ, WEBASTO

Před 25 lety přišel Asklepion a medicína už nikdy nebyla jako dřív

70. léta 20. století
1. použití laserů v medicíně

1996
Založení lasercentra Asklepion

2005
Asklepion Londýnská 39 největším zařízením estetické medicíny v Evropě

2013
500 000 ošetřených klientů z celého světa v centrech v Praze, Karlových Varech a Mariánských Lázních

2017
Desítky spolupracujících lékařských oborů

2022
Těšíme se na jubilejního 1 000 000. klienta

25 Asklepion

Asklepion – Institut klinické a estetické medicíny, www.asklepion.cz

Praha | Karlovy Vary | Mariánské Lázně | České Budějovice | Jihlava

Dermatologie • Plastická chirurgie • Cévní chirurgie • ORL • Plastická gynekologie • Praktický lékař • Stomatologie • Dentální hygiena • Obezitologie • Gastroenterologie • Denzitometrie • Sonografie • Fyzioterapie • Kosmetika

Foto: 3x archiv Vitesco Technologies

V roce 2030 bude 50 % nových vozů elektrifikováno

Spalovací motor pod tlakem

Spalovací motor se dostává pod stále větší tlak a s ním i celé odvětví automobilového průmyslu. Zároveň však roste trh s elektrifikovanými pohony. Generální ředitel společnosti Vitesco Technologies Andreas Wolf vidí v elektrifikovaném pohonu obrovský potenciál a je přesvědčen, že jej společnost Vitesco Technologies dokáže naplno využít.

Možná vám název Vitesco Technologies nezní nijak povědomě. Důvodem bude nejspíše to, že jde o firmu mladou, vždyť vznikla teprve před dvěma lety. Nicméně její kompetence jsou prověřené, vznikla totiž na základech divize Powertrain společnosti Continental s jediným cílem: vyvíjet a dodávat pokročilé technologie pro pohon vozidel. Tento krok byl na počátku ledna 2019 reakcí koncernu Continental na rychle se měnící nároky v oblasti pohonných ústrojí automobilů. Na vrcholu politického a společenského tlaku po celém světě figuruje zejména drastické omezení emisí. Požadavky na posun v této oblasti však vypadají v každém regionu jinak, nejdůležitější je flexibilita. Z globálního hlediska jsou žádané stále všechny typy pohonu, důraz však jednoznačně směřuje k čisté mobilitě.

Podle statistik Evropské asociace výrobců automobilů se podíl vozů na elektrický pohon neustále zvyšuje. Rozmach elektromobilů nebrzdí ani koronavirová pandemie. *„Potrvá pravděpodobně několik let, než se v automobilovém průmyslu vrátíme na úroveň 2019. Nejenže vzhledem k pandemii a jejím důsledkům zůstává ekonomické prostředí stále velmi nejisté, navíc nás dnes trápí i globální problémy s dodávkami zdrojů. Rozhodně se ale nebudeme vracet zpět. Elektrifikované pohony jsou životně důležité, pokud máme splnit požadavky na snížení emisí CO_2 a dalších skleníkových plynů,“* říká Andreas Wolf, generální ředitel společnosti Vitesco Technologies. Vedení společnosti Vitesco Technologies očekává, že vozy s elektrickým pohonem získají v budoucnu zásadnější význam. *„Myslím si, že do roku 2030 bude mít zřejmě kolem padesáti procent všech vozů elektrický pohon. Očekáváme, že čistě elektrická vozidla budou představovat asi 10 až 15 procent, i když se samozřejmě objeví regionální rozdíly,“* tvrdí Andreas Wolf a dodává: *„To znamená, že stále budou jezdit i vozidla s čistě spalovacími motory, ale nebude jich 90 nebo 95 procent, jako je tomu nyní.“*

VITESCO TECHNOLOGIES

Vitesco Technologies je přední světovou společností, která vyvíjí a vyrábí nejmodernější technologie pohonu pro udržitelnou mobilitu. Chytrými systémovými řešeními a komponentami pro elektrické, hybridní a spalovací pohony přispívá firma k čisté, efektivní a dostupné mobilitě. Výrobkové portfolio zahrnuje elektrické pohonné systémy, elektronické řídicí jednotky, senzory a aktuátory i řešení pro zpětné odvádění výfukových plynů. Společnost se sídlem v německém Regensburgu zaměstnává téměř 40 000 zaměstnanců v 50 lokalitách po celém světě, v roce 2020 dosáhla obratu 8 miliard eur. V České republice ve dvou výrobních závodech v Trutnově a ve Frenštátě pod Radhoštěm a ve vývojovém centru v Ostravě pracuje cca 4 500 zaměstnanců.

Soumrak spalovacích motorů?

Řada významných automobilek ohlašuje, že chystají vývoj poslední generace spalovacích motorů. Na trh by se měly dostat v průběhu této dekády. *„Pokud je životnost jedné generace motorů v prů-*

VÝVOJOVÉ CENTRUM OSTRAVA

Založeno bylo v roce 2008 jako součást závodu ve Frenštátě pod Radhoštěm a od roku 2014 sídlí v průmyslové zóně v Ostravě-Hrabové v moderních kancelářských prostorech v samostatné budově s laboratořemi, kde pracuje dohromady okolo 250 lidí. Laboratoře se rozkládají na ploše 2 325 m² a disponují nejmodernější technikou.

Vývojová činnost zahrnuje oblast softwarového, elektronického, mechanického a materiálového inženýrství, realizaci prototypů a v neposlední řadě ověřování, testování a analýzy v prostředí vlastních laboratoří.

Předmětem vývoje jsou zejména senzory určené k měření různých fyzikálních veličin v pohonných systémech vozidel (měření teploty, tlaku, hladiny, koncentrace a průtoku), senzory mechatronické (například senzory umožňující bezklíčové otevírání dveří automobilu) a komponenty pro bateriový management čistě elektrických vozů.

měru 10 let, můžete si spočítat, kdy začne vývoji motorů odbíjet poslední hodina, přinejmenším podle toho, co víme dnes. Společnost Vitesco Technologies předpokládá, že po roce 2035 nebo 2040 se spalovací motory budou vyskytovat už jen sporadicky," předpovídá šéf Vitesco Technologies Andreas Wolf, jenž v automobilovém průmyslu pracuje přes 30 let.

Ani to však neznamená, že by Vitesco Technologies s nástupem elektrifikace na spalovací motory zcela zanevřelo. *„Jsme stále aktivní i v této oblasti. Optimalizujeme proces vstřikování, snižujeme spotřebu a pracujeme na elektrifikovaném spalovacím motoru. K příkladům našich inovací patří i ohřívaný katalyzátor, který dokáže velice rychle, účinně a při krátkém průchodu vyčistit výfukové plyny,"* vysvětluje Wolf.

Přesto současný vývoj přirozeně nahrává společnostem, jako je Vitesco Technologies, které se zaměřují na vývoj a výrobu elektrických pohonů. *„Obecně řečeno: čím více elektrifikace, tím větší bude náš tržní potenciál. Ve společnosti jsme si vytvořili zásadní parametr definovaný jako ‚podíl na vozidlu', tedy kolik dílů jsme schopni dodat na jedno vozidlo. V případě elektromobilu to může být i čtyřikrát více než u běžného vozu se spalovacím motorem. Ve společnosti Vitesco Technologies máme vše potřebné k tomu, aby byla elektrická budoucnost úspěšná: technologie, produkty i odborné znalosti,"* uzavírá Andreas Wolf. ■

PETR SIMON

VÝROBNÍ ZÁVOD TRUTNOV

V trutnovských moderních halách pracuje asi 1 800 lidí, kteří vyrábějí produkty pro většinu velkých hráčů automobilového světa. Aktuálně dodává závod více než 30 zákazníkům, pro které ročně vyrobí přes 20 milionů výrobků. Denně se tu do výroby zapojuje 100 precizních procesů a technologií, mezi které patří například laserové svařování, tištění, obrábění, magnetizace, vysokorychlostní vyvažování, gelování, drátkování, lisování, broušení a mnoho dalších.

Hlavní portfolio tvoří senzory oxidu dusíku, aktuátory a v neposlední řadě systémy tepelného managementu pohonného ústrojí, které se využívají ve spalovacích i elektrifikovaných pohonech. Dále jsou to recirkulační ventily spalin, vysokotlaká dieselová a benzinová čerpadla, komponenty pro vstřikovací systémy, turbodmychadla a vysokotlaké senzory.

Samozřejmostí jsou nejmodernější výrobní, měřicí a laboratorní technologie. Výroba má silnou podporu ve vlastním R & D centru.

VÝROBNÍ ZÁVOD FRENŠTÁT POD RADHOŠTĚM

Se zhruba 2 400 zaměstnanci patří frenštátský závod mezi největší zaměstnavatele v regionu. Přestože nedávno oslavil 25 let existence, patří mezi špičku v oblasti robotizace a automatizace. Moderní technologie a zavádění Průmyslu 4.0 jsou nezbytnými předpoklady pro rychle se měnící portfolium.

Ročně tento závod vyrobí asi 48 milionů kusů výrobků. Zdejší výrobky v autě sice normálně neuvidíte, ale bez nich auto určitě nepojede. Vyrábějí tu především elektroniku – řídicí jednotky motorů i palivových systémů, různé moduly na ovládání oken nebo dveří a také rychlostní, teplotní a hladinové senzory.

Vedle již tradiční výroby elektroniky pro spalovací motory se zde nově budou vyrábět vysokonapěťové nabíjecí jednotky baterií pro elektrické vozy. Tento a jemu podobné projekty přinášejí nové výzvy zejména v oblasti logistiky a automatizace, vyšší nároky jsou kladeny také na čistotu výrobních prostor.

Výrok…

Foto: archiv COT group

„AUTOMOBILOVÝ PRŮMYSL A JEHO ZAMĚSTNANCE NENECHÁME PADNOUT. NA MPSV JSME PŘIPRAVILI VŠECHNY MOŽNOSTI OCHRANY PRACOVNÍCH MÍST NA PONDĚLNÍ TRIPARTITU. NEJRYCHLEJŠÍM ŘEŠENÍM JE REAKTIVACE PROGRAMU ANTIVIRUS B,“

NAPSALA V PÁTEK 15. ŘÍJNA NA SVÉM TWITTEROVÉM ÚČTU JANA MALÁČOVÁ, STÁLE JEŠTĚ MINISTRYNĚ PRÁCE A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ.

PANÍ MINISTRYNĚ, ODHLÉDNU OD TOHO, ŽE ČIPY NEMAJÍ S COVIDEM NIC SPOLEČNÉHO, ALE PROČ TO FORMULUJETE JAKO SVOJI ZÁSLUHU? NENECHÁTE PADNOUT? Z VAŠÍ VINY NEMÁ TATO ZEMĚ ŽÁDNÝ NÁSTROJ PRO TAKOVÉ PŘÍPADY, ANI TEN NE IDEÁLNÍ KURZARBEIT JSTE NEDOKÁZALA UVÉST DO ŽIVOTA.

PETR KARBAN

Rostoucí ceny energií zajímají i Evropský parlament

Cena za elektřinu v poslední době rekordně stoupá a zdražování trápí celou Evropu, která se chystá na zimní měsíce. Tvorba ceny energií je složitá a promlouvá do ní řada faktorů, které mohou za nynější skok. K tomu se navíc přidala i zvýšená poptávka, kterou dosud držela na uzdě všudypřítomná nejistota kvůli probíhající pandemii, nebo nedostatečné rezervy plynu na evropském kontinentu. Zdražováním energie se proto logicky zabývají také instituce EU. V momentě, kdy čtete tyto řádky, na stole již s největší pravděpodobností leží dlouho očekávané návrhy, jak situaci řešit, z pera Evropské komise. Budou mít doporučující charakter, přesto však mohou výrazně promluvit do pravidel hry.

Eurokomisařka pro energetiku Kadri Simson, která je pravidelnou účastnicí zasedání Výboru pro průmysl, výzkum a energetiku v Evropském parlamentu, už dříve zdůrazňovala, že unijní exekutiva vsadí především na opatření pro delší časový horizont. Koncem října budou o těchto návrzích debatovat prezidenti a premiéři členských zemí na summitu v Bruselu a dá se očekávat, že budou zaznívat různé názory. Není žádným tajemstvím, že Francie, Španělsko a také některé východoevropské země už vyzvaly EU ke společnému postupu. Česko v tandemu s dalšími státy EU poslalo do Bruselu dopis, kde volá po lepší koordinaci nákupu energií a vytváření strategií rezerv plynu.

Diskuze o několikanásobném meziročním zvýšení cen energií se už nyní vedou v Evropském parlamentu. Mezi kolegy rezonují obavy z dopadů cen na zranitelné domácnosti, strach ze ztráty konkurenceschopnosti evropského průmyslu a také skepse ze zavádění Zelené dohody pro Evropu (Green Deal). Často zaznívá volání po reformě trhu s energiemi a europoslanci ze zelených a ekologických stran celou situaci vnímají především jako impulz pro rychlejší přechod k obnovitelné energii.

Ať už jsou názory jakékoliv, jedno je jisté. Nad problémem nárůstu cen energií už nelze zavírat oči. V hledání řešení musíme myslet na domácnosti, kterým účty za energie mohou zruinovat rozpočty, a stejně tak na firmy, především ty malé a střední, pro které se extrémní ceny plynu a elektřiny stávají neúnosné. Jednoznačnou prioritou musí být společné evropské řešení. ■

MARTINA DLABAJOVÁ, poslankyně Evropského parlamentu

Foto: archiv poslanecké kanceláře Martiny Dlabajové

Víme, kam kráčíš, evropská energetiko?

Rozhádáme se a serveme se o budoucí cesty a směry evropské energetiky, nebo najdeme jasná a logická řešení výhodná i pro český průmysl a celé naše hospodářství? Jako ČR jsme zatím v poločase transformace našeho průmyslu. V nejbližších letech musíme najít a využít všechny možné nástroje, jak zachovat výkonnost našeho hospodářství a zároveň přejít na nízkouhlíkovou ekonomiku.

Snahou každé rozvinuté ekonomiky, tedy i té české je, aby malé a střední podniky tvořily její pevnou páteř. Naše hospodářství je stále na cestě k utváření silného sektoru malých a středních podniků, protože faktem zůstává, že silnou páteř našeho hospodářství tvoří velké podniky. A právě na bedrech především podnikatelského sektoru dnes leží ten nesnadný úkol, tedy pokračovat v procesu transformace. Ta je dnes spojená s přechodem na nízkouhlíkovou ekonomiku a ztělesňuje ji politická deklarace EU v podobě Green Dealu. Tato pokračující transformace se dotkne úplně všech segmentů hospodářství – firem, obcí a měst, ale i domácností. A právě energetika bude tím nejvíce zasaženým sektorem.

Přestože Česko evropský Green Deal politicky jednoznačně podpořilo, stále ji vnímá spíše jako problém, a ne jako příležitost. Připomeňme však, že ten deal, tedy možnost, kterou dostáváme, spočívá v tom, že s rozpočtem EU přicházejí i zásadní finanční stimuly, které pomohou firmám a celému hospodářství s transformací a které nás přiblíží k deklarovaným klimatickým cílům 2030.

V jádru úspěšného dosažení těchto cílů jsou konkrétní kroky. Určitě musíme mnohem důsledněji snižovat energetickou náročnost budov – ty jsou u nás stále ještě velice energeticky náročné. Rovněž v průmyslu existují možnosti pro zavádění komplexních energetických projektů, instalaci

OZE s možností akumulace energie. Právě ve firmách existuje velký prostor pro důmyslná inženýrská řešení, která vedou k vysoké míře efektivity.
A právě toto je mise Národního centra energetických úspor (NCEÚ) – popularizace a osvěta v oblasti úspory energií a využívání moderních technologií. Podniknout konkrétní kroky v dekarbonizaci co nejdříve dává firmám smysl i z hlediska ekonomiky. Evropská centrální banka (ECB) nedávno modelovala ekonomickou aktivitu více než 4 milionů firem v závislosti na budoucím přístupu ke změně klimatu. Jaký je výsledek? Ukazuje se, že se firmám a bankám z dlouhodobého hlediska vyplatí přejít co nejdříve ke klimaticky neutrálnímu hospodářství.
Vstupujeme dnes do éry růstu cen energií. Firmám se zvýší provozní náklady a budou hledat prostředky na potřebné investice. Existují přitom už jasně definované nástroje, které jim mohou pomoci snížit provozní náklady. Klíčem je nespoléhat se na intuici a sousedské rady, ale využít expertních doporučení a zkušeností, které již existují, a zavést je do praxe.
V NCEÚ jsme přesvědčeni, že právě komplexní technologická řešení, inovativní přístupy, a nakonec i měřicí a řídicí systémy na budovách a technologiích ve firmách a průmyslu jsou těmi klíčovými nástroji. ■

MARTIN BORUTA,
ředitel Národního centra energetických úspor

Foto: archiv NCEÚ

Balíček Fit for 55 – velká výzva pro naši dopravu

Balíček Fit for 55 je souborem návrhů na revizi a aktualizaci právních předpisů EU v oblasti klimatu, energetiky a dopravy. Je určen k zajištění cíle Zelené dohody dosáhnout do roku 2050 klimatické neutrality, k čemuž má přispět zvýšený závazek snížit emise skleníkových plynů do roku 2030 nikoliv o 40 %, jak bylo doposud plánováno, nýbrž alespoň o 55 %.
To mimo jiné znamená výrazné zvýšení ceny emisních povolenek, které platí nepřímo i elektrická doprava. Systém emisních povolenek by navíc měl být rozšířen od roku 2026 i na oblast silniční dopravy. To by mělo mít vliv nejen na růst nákladů dopravců, ale také znamenat vyšší tlak na rozvoj elektromobility, která má přitom v nejbližším období v kamionové dopravě pouze omezenou využitelnost. Dále není jasné, jaký bude vztah k již platnému nařízení o sdílení úsilí (EU 2018/842), které již v určité podobě silniční dopravu zahrnuje. Silniční dopravci právem upozorňují, že nestačí jen důraz na cílové hodnoty, ale že je také potřeba počítat s nutným přechodným obdobím.
Velkou otázkou je vliv, jaký na ceny energie pro elektrickou dopravu na železnici a ve městech bude mít navrhované zvýšení spotřeby energie pocházející z obnovitelných zdrojů do roku 2030 ze současných plánovaných 32 na 40 %.
Další ze složek balíčku s přímým efektem na dopravu je připravovaná revize směrnice o infrastruktuře pro alternativní paliva (AFID). Předpokládá například, že mají být na hlavních silničních tazích v pravidelných intervalech instalovány dobíjecí a čerpací stanice – každých 60 kilometrů v případě elektrického nabíjení a každých 150 kilometrů v případě vodíkových paliv. To je velká výzva zejména pro současné Ředitelství silnic a dálnic.
Velkou diskuzi budí návrh na další revizi nařízení o výkonnostních normách pro emise CO_2 u osobních vozidel a lehkých užitkových vozidel. Předpokládané snížení průměrných emisí nových automobilů o 100 % od roku 2035 fakticky znamená, že od tohoto roku bude možné vyrábět jen vozidla s nulovými emisemi. Automobilový průmysl se tomu brání, ale Evropská komise očekává, že tento cíl nakonec prosadí.
Lze očekávat rovněž zdražení letecké dopravy v důsledku požadovaného postupného zvyšování povinného podílu ekologického kerosinu z 2 % v roce 2025 přes 5 % v roce 2030 až na 63 % v roce 2050. Vedle toho se předpokládá postupné rostoucí podíl elektrolytického vodíku na pohonu letadel.
Vláda by měla sledovat velmi pečlivě vývoj při přípravě nových evropských předpisů spjatých s balíčkem Fit for 55 a zajistit důkladnou analýzu a následnou prezentaci dopadů na evropské úrovni tak, aby nedošlo k omezení konkurenceschopnosti české dopravy ani k negativním sociálním důsledkům, které už dnes můžeme očekávat při explozivním nárůstu cen elektřiny. Měl by zde být maximálně využíván jak již existující Modernizační fond, tak i nově vznikající evropský sociální fond týkající se klimatu, kam by měla být vložena polovina výnosů z emisního obchodování. ■

EMANUEL ŠÍP,
předseda
Dopravní sekce HK ČR

Foto: archiv HK ČR

Resuscitace EET? Ne, raději transformace!

Loňská suspendace povinné EET do konce roku 2022 byla rozumným krokem, přiměřeným vzhledem k napětí mezi podnikateli a odrážejícím komplexní obtíže byznysu vyvolané koronavirovou uzávěrou ekonomiky. Je nepochybné, že řada zejména drobných podnikatelů, kteří měli spadnout do tzv. 3. a 4. vlny, toto opatření v době koronavirové krize uvítala.
Většina členské základny Hospodářské komory sice v uplynulých letech zastávala v zásadě vstřícnou pozici k EET, vycházející z respektování myšlenky, že by se prostřednictvím EET mělo na trhu narovnat postavení těch, co daně platí řádně, a těch, co se řádnému placení záměrně vyhýbají. Nicméně vztah k EET byl vždy provázen pochybnostmi, které se týkaly zejména přínosu vládního pojetí 3. a 4. vlny. Zejména představa, že se podaří smysluplně regulovat poskytování služeb drobnými řemeslníky v domácnostech klientů, vyvolávala otázky. Navíc je nezpochybnitelné, že EET zejména pro malé podnikatele znamená administrativní zátěž.
Za mimořádně spornou proto považuji myšlenku resuscitovat od 1. 1. 2023 EET v původně předvídaném rozsahu, tedy pro všechny podnikatele z 1. až 4. vlny. Ještě problematičtější by ovšem bylo zavést povinnost jenom a pouze pro podnikatele z někdejší 1. a 2. vlny, a to už jenom kvůli možné námitce, že by se tím vyjádřil diskriminační přístup k vybraným kategoriím podnikatelů.
Za velmi produktivní a rozumnou bych naopak považoval transformaci povinné EET do podoby dobrovolné evidence tržeb. V případě zavedení dobrovolnosti by bylo smysluplné stimulovat ty podnikatele, kteří se pro případnou dobrovolnou EET rozhodnou a budou v ní setrvávat, prostřednictvím slevy na dani z příjmů. Šlo by fakticky o plošné rozvinutí či zobecnění konceptu podnikatelské loterie, který HK ČR nabízela předchozím vládám jako alternativu diskutabilní „účtenkovky“ orientované na spotřebitele. Za někdejší účtenkovou loterií totiž bylo možné pod zdánlivě neškodným vyhověním zájmu o údajnou hravou soutěživost kupujících tušit i daleko temnější snahu udělat z milionů spotřebitelů

pomocníky finanční správy, ne nepodobné – z totalitní minulosti nechvalně známé – Pomocné stráži Veřejné bezpečnosti.
Pokračování EET na dobrovolné bázi by nepromarnilo již dříve vynaložené náklady podnikatelů na pořízení a udržování moderních pokladních systémů a již uskutečněné veřejné výdaje na inovaci automatizovaného daňového informačního systému provozovaného finanční správou.

Z hlediska dlouhodobého si je také třeba uvědomit, že význam povinné EET jako případný indikátor příjmů nebo obratu pro daňovou správu (čímž v minulosti stát odůvodňoval evidenci především) vyhasíná. Je to dáno nespornou dlouhodobou tendencí spontánního přechodu spotřebitelů i podnikatelů k bezhotovostním platbám, a to nejenom v maloobchodu, tedy pokračujícím odklonem od plateb v hotovosti. ■

LADISLAV MINČIČ, ředitel Odboru legislativy, práva a analýz HK ČR

Foto: archiv HK ČR

Green Deal jako výzva pro Tatru

Tato úvaha vznikla na základě přání redakce časopisu Komora a součástí zadání bylo vyjádřit se k tomu, zda je Green Deal hrozba, nebo výzva. Z pohledu Tatry samozřejmě musím trvat na slovu výzva. Naše automobilka, nejstarší podnik s nepřetržitou výrobou silničních dopravních prostředků na světě, se dočkala 171. roku své existence jen díky tomu, že neustále přijímala nové technologie a dokázala je promítnout a aplikovat do vývoje nových produktů pro zákazníky.
Základní myšlenka Green Dealu je racionální: Fosilní paliva, pomineme-li škodlivé emise vznikající jejich spalováním, jednou dojdou a lidstvo se musí naučit i v dopravě využívat jiné zdroje energie. Jiná otázka je, zda jsou k dispozici technologie, které dokážou naplnit toto společenské zadání. V případě Tatry jako výrobce plně pohonných aut do nejtěžších podmínek můžu konstatovat, že technologie již existují a je vývojovou a konstrukční výzvou, jak je aplikovat v sériové výrobě.
V případě Tatry, vozidla pro hasiče, lesáky, těžaře či vojáky, nejsou cestou bateriová auta. S nadsázkou říkám, že Tatra si musí vozit svou elektrárnu s sebou, protože její uživatelé nemůžou spoléhat na to, že v poušti, tundře či pralese potkají nabíječku. Proto jdeme cestou vodíkových článků, které si Tatra poveze s sebou a které budou dodávat potřebnou energii elektromotoru. Protože mise, kterou Tatra u zákazníků plní, je specifická, vyvíjíme řešení od základu ve spolupráci s významnými českými partnery – Ústavem jaderného výzkumu v Řeži, technologickou firmou Devinn či Vysokou školou chemicko-technologickou. Věříme, že v roce 2023 již budeme na našem zkušebním polygonu v Kopřivnici testovat prototypové vozidlo. Když naši předci za první republiky dokázali během dvou let vyvinout motorový vůz Slovenská strela se zcela unikátním technickým řešením elektromechanického pohonu, měli bychom to zvládnout i my.
Tatra je flexibilní. Počítáme s tím, že budeme ještě dlouho vyrábět vozidla se spalovacím motorem pro naše zákazníky po celém světě, proto pokračujeme i ve vývoji našeho vlastního vzduchem chlazeného motoru. Bereme ale na vědomí, že jednou bude nahrazen, i bez politického zadání, pokročilejšími technologiemi. Můžeme nad tím pociťovat určitou nostalgii, ale neměla by to být lítost. ■

RADOMÍR SMOLKA, ředitel výzkumu a vývoje TATRA TRUCKS

Foto: archiv TATRA TRUCKS

AIDS napadl světovou ekonomiku

Energetická krize se zhoršuje a zdaleka se netýká jen Evropy. Mezinárodní energetická agentura IEA podle Davida Rovella z agentury Bloomberg dokonce konstatuje masivní přechod od plynu a uhlí k ropným produktům. Zkrátka, zdá se, že lépe už bylo, a jestli se někdo domnívá, že energetická krize je za pár dnů pryč, může být nemile překvapen. Opak je pravdou, krize je nenasytná a hrozí její růst – nedostatek zemního plynu v Evropě i Asii totiž zvyšuje poptávku po ropě, čímž ještě prohlubuje její již nyní značný deficit na trzích. Podle IEA je na vině dramatického nárůstu cen energií akutní nedostatek dodávek zemního plynu, LNG a uhlí vyplývající z rostoucího globálního hospodářského oživení.
Odborníci prominou, ale mám tomu rozumět tak, že my se roky snažíme o růst, roky dokonce poměrně výrazně rosteme, všichni si to pochvalují a chtějí víc a víc, když nás pandemie takřka srazí na kolena a ekonomika se propadá do hlubin dávno nezažitých, všichni se modlí za návrat k někdejšímu růstu, a když se pak konečně trošičku zmátoříme a začneme opět radostně růst (přitom zdaleka ne tak jako před dvěma lety), přidusí nás nedostatek všeho, provázený extrémním růstem cen a příčinou všeho zlého je globální oživení??? Mám tomu rozumět tak, že když byl růst více než dvojnásobný ve srovnání s dnešním, bylo všeho dost, dokonce i čipů i plynu i elektřiny, a inflace se držela na limitech, které jsme se naučili akceptovat, ale dnes najednou není ocel, kámen, dřevo, čipy, nic? Nebo mají spíše pravdu hlasy, které mluví o geopolitických hrách, kdy noví silní využívají získanou slabost bývalých silných? Jsem si totiž zcela jist, že během pandemického roku a půl spotřeba čipů ani ničeho jiného určitě nestoupla na pětinásobek. Možné vysvětlení je, že tu máme ekonomickou mutaci syndromu získaného selhání imunity. Ale to by byla pro malou českou exportní ekonomiku kruciálně špatná zpráva. ■

PETR KARBAN

MÁTE NÁZOR NA DĚNÍ, KTERÉ SE DOTÝKÁ EKONOMIKY A PODNIKÁNÍ?

Podělte se o něj a pošlete nám jej na e-mail **redakce@komoraplus.cz**. Váš názor nás zajímá!

ENERGETIKA

ČESKO BUDE POTŘEBOVAT JEŠTĚ VÍCE JÁDRA

Jiří Duspiva, ÚJV Řež

Foto: Jakub Hněvkovský

MALÝ ČESKÝ MODULÁRNÍ REAKTOR
STRANA 42

ENERGETICKÝ SEMINÁŘ WESTINGHOUSE
STRANA 46

VÝHLED DO VODÍKOVÉ BUDOUCNOSTI
STRANA 48

Česko bude potřebovat ještě více jádra

Foto: Jakub Hněvkovský

Energetika je dnes jednou z nejsledovanějších oblastí. Je zřejmé, že stojí na křižovatce a musí se vydat novou cestou. Problém je, že v energetice neexistují rychlá řešení. Jedním z uvažovaných směrů jsou i malé modulární reaktory. Nejen o nich, ale i o budoucnosti jaderné energetiky jsme hovořili s Jiřím Duspivou.

Energie a energetika je jednou z výsostných kompetencí ÚJV Řež – jak v tomto smyslu vnímáte současnou situaci na trhu energií a jaký to má vliv na další směřování vašich aktivit?
Podívám-li se na současnou situaci, pak mne to pouze utvrzuje v názoru, že důraz na řešení vycházející z fyzikálních zákonů — a tedy sázka na jaderné zdroje je správnou volbou. A nejen s ohledem na výrobu elektřiny, ale například i odpadního tepla pro centralizované vytápění. Dnešní stav na trhu energií proto vnímám jako zásadní příležitost pro podporu pokračování optimalizovaného a bezpečného provozu našich stávajících jaderných bloků v lokalitách Dukovany a Temelín. A také jako velikou výzvu. Z pohledu nastupující generace mladých expertů vidím potenciál naší jaderné energetiky v prvé řadě ve výstavbě nových velkých zdrojů jako náhrady za zdroje uhelné. A to nejen aktuálně zvažovaný pátý blok v lokalitě Dukovany, ale i šestý blok v této elektrárně a rovněž dva další bloky v lokalitě Temelín. Důvodů je celá řada. Mezi ty zásadní patří, že větší naplánovaná kapacita až čtyř bloků nám poskytne lepší vyjednávací pozice u dodavatelů a také se tím sníží podnikatelská rizika pro potenciální české subdodavatele. Vytvoření týmů kvalitních specialistů pro čtyři realizace je rozhodně lepší a méně rizikový obchodní případ než jediná realizace bloku. Také je třeba na rovinu říct, že máme-li v ČR v současnosti okolo 8 000 MWe v uhelných elektrárnách, pak výstavba jednoho bloku o výkonu 1 200 MWe nemůže tento výkon nikdy nahradit. A i výstavba čtyř bloků s výkonem 1 200 MWe je nedostatečná, součet výkonů je pak pouze 4 800 MWe. Takže ideálním řešením by bylo

i otevření ještě jedné lokality pro výstavbu dalších čtyř bloků. Pak bychom byli schopni opravdu uhlí nahradit jádrem, ale stále zůstává otázkou, v jakém časovém horizontu. Do roku 2038 to rozhodně nestihneme. Další diskutovanou rozvojovou výzvou dnešní doby jsou jistě i malé modulární reaktory (MMR). Ve Skupině ÚJV máme ve vývoji dva koncepty s různým technickým řešením a různou cílovou skupinou danou velikostí zdroje. I toto je významná příležitost pro nasměrování mladých energetických expertů.

Jak do energetické koncepce Česka zapadá koncept malého modulárního reaktoru (MMR), respektive, podle anglické terminologie, koncept SMR (Small Modular Reactor)?

Pokud se podívám na Státní energetickou koncepci (SEK), pak malé modulární reaktory v ní explicitně zastoupeny nejsou. Je to dáno tím, že v době jejího vzniku tyto koncepty byly opravdu v počátečním stadiu. Dnes, kdy první takové reaktory jsou již ve světě v provozu, je situace jiná a věřím, že příští aktualizace SEK už bude o možnosti využití malých modulárních reaktorů pojednávat. Z mého osobního úhlu pohledu je hlavním kritériem posouzení těchto reaktorů jejich přínos, tedy to, co nad rámec ostatních technologií mohou poskytnout. Vidím tady několik benefitů – vyšší potenciál tepla (teploty až k 850 stupňů Celsia) nebo uzavření palivového cyklu, které umožní redukci objemu vyhořelého paliva, a především změní skladbu jeho izotopického složení směrem k menší radiotoxicitě. To bude znamenat menší nároky (a finance) na jeho skladování a ukládání. Produkce poměrně velkého množství radioaktivních odpadů ze stávajících klasických velkých jaderných bloků, tj. lehkovodních reaktorových technologií, je totiž jejich nejzásadnějším potenciálním problémem. Tyto odpady je sice možné i přepracovávat, ale masivní nasazení těchto technologií v celosvětovém měřítku by kapacity pro přepracování značně překračovalo.
Nelze však opominout ani negativa konceptu MMR. Jeho základním současným problémem je ekonomika provozu, právě ta v minulosti vedla ke zvyšování výkonů jednotlivých reaktorů. U MMR se předpokládá vylepšení této ekonomiky pomocí redukce výrobních nákladů (díky modularizaci a sériové výrobě) a zjednodušením licenčního řízení (uznávání licencí ze zemí původu reaktorů). Žádná z těchto podmínek však zatím není naplněna. V ČR by dnes musel takový reaktor projít stejným licenčním a povolovacím procesem jako nyní pátý blok v Dukovanech. A to je proces velmi časově, a tedy i finančně náročný. U velkého bloku to však tvoří menší podíl z celkových nákladů, než by tomu bylo u malého reaktoru. Nicméně nelze předpokládat, že by se v budoucnu snižovaly požadavky jak bezpečnostní, tak ostatní legislativní (EIA apod.), takže toto náš optimismus směrem k malým reaktorům trochu brzdí.

HeFASTo
Jaderný Reaktor Nové Generace
Pro Výrobu Vodíku a Zpracování
Vyhořelého Paliva

Může mít české řešení případně mezinárodní uplatnění?

Samozřejmě že české řešení může mít uplatnění, ale bude to záviset i na vhodném načasování, tedy uvedení na trh ve vztahu k aktuálním potřebám potenciálních klientů a existující konkurenci.
K tomu se přidává ještě jedna zásadní podmínka pro realizaci případného národního projektu – a tím je nutnost ustavení mezinárodního konsorcia s výrobcem paliva. V České republice totiž výrobce jaderného paliva nemáme a bez spolupráce s některým ze zahraničních by nebyly úvahy o licencování a zprovoznění reálné. Palivo je tedy pro naše koncepty limitující prvek. Jinak český průmysl, jak ukázal v minulosti, a věřím, že ukáže i v blízké budoucnosti, je schopen vyrobit prakticky vše ostatní. Omezení pro výrobu jaderného paliva, především v oblasti zpracování uranu či plutonia a jeho obohacování, je dáno mezinárodními smlouvami (Smlouva o nešíření jaderných zbraní). Toto je pro ČR nepřekročitelné omezení – nikdo si nepřeje jít cestou zemí, jako jsou Írán nebo KLDR, které tyto smlouvy neratifikovaly, neřídí se jimi a jsou z tohoto důvodu v rámci mezinárodních vztahů izolovány. Proto vidím mezinárodní partnerství jako klíčovou podmínku pro dokončení českého technologického řešení MMR.

Lze dnes říct, jaké je hlavní využití, respektive možnosti využití, a v jakých segmentech? Jinými slovy, je to výroba elektrické energie, nebo i další role? A je MMR určen pro energetické společnosti, nebo si lze představit jejich využití i v rámci municipalit či výrobních firem?

Z hlediska našich českých projektů v tuto chvíli řešíme především problematiku takzvaného jaderného ostrova, tedy reaktoru, vyvedení tepla a zajištění bezpečnosti. Využití tepla je samozřejmě důležitou otázkou, ale logicky je až druhou v řadě. Přesto se zamýšlíme i nad tím. Náš projekt HeFASTo předpokládá určitou modularizaci. To znamená, že dle potřeb odběratele bude možné vyvedené teplo využít přímo k výrobě elektrické energie nebo uvažujeme o modulu na výrobu vodíku vysokoteplotní elektrolýzou. Je to však ještě v rovině návrhů, nikoliv technických řešení. Skupina ÚJV nemá ambici být vývojářem pro všechny tyto varianty, počítáme i se zapojením partnerů, kteří by na základě dat o vyvedeném tepelném

HARMONOGRAM VÝVOJE REAKTORU HEFASTO

výkonu (médium, tlak, teplota, hmotnostní toky apod.) vyvinuli navazující moduly.
Přestože nelze považovat bloky kategorie SMR za něco, co bude nosným základem pro zajištění základního výkonu pro energetickou síť v naší zemi, umím si představit, že i malé reaktory budou mít své uplatnění — především tam, kde je potřeba teplo, i teplo vysokopotenciální. Například pro hutě by bylo zcela neefektivní zajišťovat teplo elektřinou z velkého reaktoru vzdáleného 300 km, tj. konverzí tepla na elektřinu a zpět na teplo. Znamenalo by to extrémně vysoké ztráty z hlediska účinnosti celého procesu. Proto si dovedu představit roli malých reaktorů pro takové použití. Problém ovšem může nastat s umístěním v konkrétní lokalitě. Vždy to bude jaderné zařízení se všemi požadavky na zajištění bezpečnosti i fyzické ochrany a bude podmíněno podporou ze strany veřejnosti.

Existují v tomto smyslu u nás již nějaké strategie či koncepty?

Osobně vím o záměrech zpracovat koncepci využití MMR například pro zajištění vytápění Prahy. Ale to jsou studie na proveditelnost řešení, kde se ani tak neřeší vývoj zdroje, jako uplatnění vyprodukované energie a požadavek na výkon. Z tohoto pohledu se tedy koncepty spíše rodí. Existují i úvodní studie proveditelnosti, např. pro Severomoravský kraj, ale opět jde pouze o identifikaci toho, co by se mělo udělat v rámci realizace, nejedná se o realizaci jako takovou. Na celorepublikové úrovni platí Státní energetická koncepce (SEK), která s jádrem počítá na obecné úrovni jako se součástí energetického mixu a například obsahuje i výběr další lokality pro nový jaderný zdroj. O malých reaktorech nijak nehovoří, a to ani v oblasti Věda, Výzkum a Inovace (VVaI).
V rámci aktualizace SEK tedy v jaderné oblasti vidím zapojení malých modulárních reaktorů jako jedno z nových důležitých témat, včetně podpory jejich vývoje. Musíme si uvědomit, že i účast na „pouhých" výzkumných aktivitách pro naše malé reaktory znamená významný růst národních kompetencí a kvalifikace, které se velmi dobře mohou zúročit i u velkých jaderných zdrojů. Nejde tedy v žádném případě o nějaké mrhání prostředky.

Vývoj SMR probíhá ve světě již několik desítek let, jak dlouho na něm pracuje Skupina ÚJV?

Z hlediska historie splňují už první vyráběné a provozované reaktory kritéria pro zařazení mezi malé reaktory, takže historie SMR je vlastně historií jaderné energetiky. Snad jen jejich modularita by mohla být zpochybňována. Vývoj ekonomiky jejich provozu však jednoznačně vedl k navyšování výkonu až k dnešním největším blokům, jako jsou například francouzský EPR 1 650 MWe nebo korejský APR1400. I zde samozřejmě narážíme na fyzikální limity. Přestože je možné postupně vyvíjet reaktory s větším a ještě větším výkonem, jejich zapojení do přenosových soustav může být limitujícím prvkem. Obecně a s určitým zjednodušením lze konstatovat, že jednotlivý zdroj v soustavě by neměl mít výkon větší než 20 procent celkového výkonu v soustavě, neboť pak je ohrožena stabilita takové soustavy při nenadálém odstavení. A také připravený zálohovací zdroj pro nahrazení výkonu v případě náhlého odstavení je při takové velikosti velmi neekonomický. Proto se tyto největší bloky vyplatí pouze tam, kde tvoří opravdu malou část z celkového výkonu v soustavě. A tím se dostáváme ke středním a menším reaktorům, které i pro zemi velikosti ČR dávají větší smysl.
Ale zpátky k otázce, jak dlouho na projektech pracujeme. Od roku 2010 je ÚJV Řež zapojena v mezinárodním projektu vysokoteplotního reaktoru ALLEGRO s rychlým spektrem neutronů, chlazeného heliem. Řešíme ho s maďarskými, slovenskými a polskými partnery na jedné straně a francouzskou společností CEA na straně druhé. Náš projekt HeFASTo, heliem chlazený rychlý reaktor, je v podstatě koncovou energetickou realizací demonstrátoru ALLEGRO. Jeho princip a potenciál jsme představili na veřejnosti letos. Na vývoji konceptu Energy Well pracuje naše dceřiná společnost Centrum výzkumu Řež od roku 2017. Jde o návrh malého modulárního vysokoteplotního reaktoru s nízkým výkonem kolem 20 MWt, chlazeného tekutými solemi.

USA a Británie hlásí již licenční řízení, v několika zemích již malé reaktory fungují, jak daleko je český Energy Well a HeFASTo?

Z hlediska zahájení licenčního procesu jsou oba české projekty ve velmi rané fázi, je dokončen nebo se dokončuje jejich koncept a pro licencování v ČR ani v tuto chvíli není připravena legislativa. Z hlediska možnosti využití v komerčním provozu to bude ještě dlouhá cesta a neočekávám to dříve než ve čtyřicátých letech tohoto století. Určitě později, než se do komerčního provozu dostanou případné malé reaktory na lehkovodní bázi.
V zemích, kde se realizace takových konceptů stává součástí demonstrace národních schopností a image, jsou dále. V Rusku je plovoucí SMR Akademik Lomonosov již v provozu a v Číně uvedli do provozu HTR-PM reaktor. V západních zemích je situace odlišná, protože ekonomika řešení je jeho nedílnou součástí, a díky tomu se tyto projekty dlouho nemohly prosadit. V poslední době, kdy je velký tlak na útlum fosilních zdrojů – prozatím primárně uhlí, ale určitě brzy dojde i na plyn a topné oleje – se ukazuje, že malé reaktory by pro odlehlé lokality byly velmi racionálním řešením nahrazujícím zde provozované uhelné, plynové nebo mazutové zdroje. Rovněž využití pro produkci vodíku jakožto náhrady fosilních paliv v dopravě je ve světě nadějnou aplikací pro SMR.
Další hnací sílou investičních úspor je modularita, která pomůže významně zkrátit dobu výstavby – komponenty budou na lokalitu dopraveny již jako celky a na místě pouze propojeny. A to je důležité i z hlediska zajištění kvality, kdy výroba v ideálních podmínkách tovární haly zajišťuje snazší dosažení kvality než kompletace z jednotlivých součástek na staveništi. Realizace SMR v USA, Velké Británii nebo Kanadě je stále ještě ve fázi přípravy, a nikoliv výstavby. Dle posledních informací jsou asi nejblíže realizace v USA a Kanadě, kde by snad některé z technologií mohly být spuštěny v roce 2026. ■

PETR SIMON

ERV
Evropská pojišťovna

Cestujete

na hory, k moři, za exotikou?

Sjednejte si do 2 minut nové pojištění **SingleTrip** od specialistů. Navíc s možností **8 různých připojištění** včetně COVID-19.

Díky široké síti center pomoci po celém světě a znalosti místních podmínek vám vždy zajistíme kvalitní zdravotní péči.

Vy cestujete. My se staráme.

ERVpojistovna.cz

Předplatné Deníku se vyplatí!

S předplatným Deníku platíte méně, získáte více a navíc vše doručíme až k vám.

- **Nemusíte chodit do trafiky** – Deník vám doručíme zdarma až domů
- **Aktuální, ověřené a užitečné informace** z vašeho okolí, které jinde nenajdete
- **Zdarma řada příloh a magazínů** – Sportovní deník, Bydlení, Hobby, Zdraví, Ženy, Víkend, TV magazín s televizním programem na celý týden.
- V případě předplatného na celý týden navíc získáte **10% slevu**
- **Velký výběr dárků** pro stávající předplatitele za věrnostní body. Předplatné časopisů, knihy, elektronika, vybavení domácnosti, dárky pro děti, pomůcky na zahradu, dezinfekční prostředky a mnoho dalšího.

Získejte všechny výhody již od 19 Kč denně

K předplatnému Deníku nyní **ZCELA ZDARMA elektronická verze kompletního vydání a k tomu navíc i aktuální zprávy na denik.cz.**

Ke svému elektronickému Deníku se přihlásíte na webu epaper.denik.cz

Vyberte si dárek pro předplatitele na **mojepredplatne.cz** nebo telefonu **272 015 015.**

deník

Jádro jako budoucnost evropské energetiky

SYMPÓZIUM WESTINGHOUSE

Kromě prezidenta Hospodářské komory ČR Vladimíra Dlouhého vystoupili na úvod sympozia mimo jiné náměstek ministra průmyslu a obchodu pro jadernou energetiku Tomáš Ehler, ředitel Elektrárny Dukovany Petr Závodský, Chargé d´Affaires velvyslanectví USA v ČR Jennifer Bachus i vedoucí představitelé firem Westinghouse a Bechtel.

Jaderná energetika a evropské projekty s ní spojené jsou velkou šancí pro tuzemské firmy. Ty mohou navíc nabídnout své know-how i dlouholeté zkušenosti, uvedl při zahájení dvoudenní konference k jaderné energetice, kterou mimo jiné za účasti amerických společností Westinghouse a Bechtel pořádala Hospodářská komora ČR, její prezident Vladimír Dlouhý.

Sympozia k rozvoji jaderných projektů se v pražském Národním domě na Vinohradech zúčastnilo přes sto tuzemských firem. „*Tuzemské společnosti mohou zahraničním partnerům nabídnout bohaté zkušenosti s jadernými projekty i know-how, které mohou díky této akci využít nejen při chystané dostavbě Dukovan a případně Temelína, ale také u podobných projektů ve střední Evropě,*“ uvedl prezident Hospodářské komory ČR Vladimír Dlouhý, s tím že rozvoj jaderné energie by měl být stěžejním cílem snižování emisí v EU.

Jádro – klimaticky čistý zdroj

Green Deal a dohoda Fit for 55 kladou podle Hospodářské komory velký důraz na nový přístup k energetice a ekonomice obecně. „*Nechceme být dovozcem energií, musíme si udržet energetickou soběstačnost a přijatelné ceny elektřiny a tepla pro domácnosti a firmy. Uvědomme si také nesporný ekonomický efekt velkých jaderných projektů, které přinesou pracovní místa, dlouhodobé zakázky celému dodavatelskému řetězci a ve výsledku také vyšší příjmy státního rozpočtu,*“ vysvětlil Dlouhý. Budoucí vláda, která vzejde z povolebního vyjednávání, musí podle Dlouhého energetickým otázkám ve spojitosti s jádrem věnovat velkou pozornost, ať již ve vládním kabinetu zasedne kdokoliv.

Foto: archiv Westinghouse

Dvoudenní konference měla na programu mj. odborné přednášky k představení moderních technologií v jaderné energetice. Zároveň proběhly také konkrétní B2B jednání českých firem a vedení společností Westinghouse a Bechtel o potenciální spolupráci na evropských jaderných projektech. ■

MIROSLAV BENEŠ, HK ČR

HOSPODÁŘSKÁ KOMORA ČESKÉ REPUBLIKY

ŠKOLENÍ A WEBINÁŘE

(Výběr **listopad** 2021)

10.11. Malé modulární reaktory jako příležitost pro české hospodářství
(Off-line seminář & On-line webinář)

Novinka

Odhalte jakou perspektivu mají projekty malých jaderných zdrojů nové generace u nás i v zahraničí.
Přijďte diskutovat o ekonomickém potenciálu, který mohou české firmy a podnikatelé začít využívat už dnes.

11.10. Pokročilá reklama na Facebooku a Instagramu
(Workshop, Praha)

Získejte návod, tipy a triky jak na pokročilejší možnosti cílení a optimalizace vašich reklam na Facebooku a Instagramu.
Vymáčkněte z nich maximum! Přihlaste se na workshop a buďte na obou sítích vidět!

25.11. Grafikem sám sobě za jedno dopoledne!
(Workshop, Praha)

Bestseller za super cenu!

Praktické školení, kde se i jako laik naučíte jednoduše, rychle a samostatně vytvářet skvělou grafiku. Nepotřebujete žádnou zkušenost ani znalost grafických programů.

02.11. Jak úspěšně budovat značku?
(On-line webinář)

Novinka

K čemu je dobré mít svoji značku? Jak mi může pomoci v prodeji? Odlišit od konkurence? Získejte odpovědi na tyto a další otázky na webináři „Jak úspěšně budovat značku?"

V případě nepříznivé pandemické situace se kurzy budou konat on-line.

Podívejte se na detaily a další školení na:

www.komora.cz/kurzy

Výhled do vodíkové budoucnosti

Vodíková osobní i nákladní auta, vodíková letadla, ukládání energie do vodíku. S tím vším bychom se jednou měli běžně setkávat. Zdá se, že snižování emisí skleníkových plynů se bez rozvoje vodíkových technologií neobejde. Jejich současným problémem je vysoká cena, a tak se vědci snaží přijít na to, jak ji snížit. Jedním z nich je profesor Vladimír Matolín, který působí na Matematicko-fyzikální fakultě UK v Praze. Nechce, aby jeho vědecké poznatky zůstaly ztracené v „džungli" vědeckých článků. A tak je přes svou malou firmu uvádí i do praxe. Přesto – nebo možná právě proto – si uvědomuje, že vodík má i své limity.

„Vždycky jsem chtěl, aby to, co vybádáme v základním výzkumu, bylo k něčemu dobré," prozrazuje Vladimír Matolín. Za velký problém považuje, že hodně vědeckých výzkumů zapadne. Skončí granty a výstupy vědeckého projektu nejsou vidět. Nezpochybňuje, že i takové výzkumy rozšiřují vědecké poznatky a vedou ke vzdělávání mladých vědců. *„Nicméně je dobré, když vznikne nějaká nová technologie, nebo alespoň její základy,"* doplňuje. A tak profesor Matolín není jen akademikem, ale i podnikatelem. Spoluzaložil malou firmu, která vyvíjí a testuje vodíkové palivové články, elektrolyzéry nebo generátory.

Ke svým vědeckým poznatkům Vladimír Matolín přichází na půdě Katedry fyziky povrchů a plazmatu na Matematicko-fyzikální fakultě UK v Praze. A daří se mu. Před několika týdny v německém Stuttgartu se svými kolegy získal významné mezinárodní ocenění f-cell award. Mezi odborníky na vodíkové technologie má tato cena vynikající renomé. Komise, která cenu udílí, hodnotí především míru inovace vynálezu, potenciál jeho uplatnění na trhu, pozitivní vliv na životní prostředí a společenský dopad. Vladimír Matolín a jeho kolegové cenu získali za vynález speciální proton-vodivé membrány. Pro její výrobu jsou potřeba drahé kovy jako iridium a platina. Tým profesora Matolína přišel na to, jak těchto kovů použít co nejméně. Výsledkem by mělo být zlevnění vodíkových palivových článků.

Levné pro vědu, pro byznys s rozvahou

Ale nebude to tak jednoduché. Právě na příkladu tohoto vynálezu se prý ukazuje rozdíl mezi vědou a byznysem. *„Mysleli jsme si, že vyrobíme levný katalyzátor a firmy nám budou trhat ruce. Ukázalo*

VODÍKOVÉ TECHNOLOGIE

Vodík je nejlehčí a nejjednodušší plynný chemický prvek. Má velmi vysokou hmotnostní hustotu energie a jedinou zplodinou při jeho spalování je voda. Ekologicky se dá vyrobit elektrolýzou vody. Při reakci vodíku s kyslíkem v palivovém článku vzniká elektrický proud. Díky těmto vlastnostem se s využitím vodíku počítá v energetice i dopravě. Vodíkové technologie jsou tak jedním ze způsobů, jak naplnit tzv. Zelenou dohodu pro Evropu (Grean Deal). Ta počítá s tím, že do roku 2050 země Evropské unie dosáhnou uhlíkové neutrality. Nakolik je tento cíl reálný, je otázkou…

se, že vůbec ne,“ popisuje prvotní překvapení profesor. Aby se jím vynalezeným způsobem membrány daly vyrábět, musely by firmy pořídit novou výrobní technologii. Ta už levná není, a tak se jim výroba levných palivových článků vyplatí jen tehdy, když jich budou vyrábět hodně. To proto, aby se jim vrátila prvotní investice. A i když Matolín spoluvlastní firmu na výrobu palivových článků, zatím používá membránu, která drahých kovů obsahuje více. *„Membránové soustavy od dodavatele teď objednáváme ve stovkách, možná brzy v tisících. Začínáme tak mít přehled o tom, co je možné prodat. A snad nastane okamžik, kdy si řekneme, že se nám vyplatí investovat třeba deset milionů korun do nějakého poloprovozního zařízení a můžeme jednat o nákupu licence s Univerzitou Karlovou, která je majitelem práv k patentu.“*
Že by k tomu mohlo dojít, vidí Matolín reálně. *„Sledujeme velký zájem hlavně o elektrolyzéry, souvisí to s výrobou zeleného vodíku. Začínají se tak připravovat různé pilotní projekty, jednáme zejména se školami. Teď například chystáme dodávku do čtyř univerzit v africkém Beninu. Takže když se nám podaří tento byznys rozjet a dostaneme se na úroveň tisíců membrán, tak bychom se k těm novým membránám mohli dostat tak za rok.“*

Vodík je všude, ale získá se?

Vodík má ze všech paliv, s výjimkou jaderných, nejvyšší hmotnostní hustotu energie, v různých sloučeninách se vyskytuje naprosto všude kolem nás a jeho spálením vznikne jen voda. Vypadá tedy jako velmi slibné palivo, které by se mohlo stát výraznou součástí energetického mixu.
Otázka je, kolik jsme schopni ho reálně získat. *„Nejlevněji a nejběžněji se vodík pro průmyslové využití vyrábí reformingem zemního plynu. Ten se označuje jako šedý vodík. Při tomto procesu vzniká oxid uhličitý, který se uvolňuje do ovzduší. To znamená, že výroba vodíku ze zemního plynu za sebou zanechává uhlíkovou stopu, stejně jako výroba elektřiny v tepelných elektrárnách,“* vysvětluje Matolín. Pokud se při této výrobě oxid uhličitý zachytává pro nějaké další využití, bavíme se o tzv. modrém vodíku. Nejekologičtější je ale vodík zelený – ten se získává elektrolýzou vody, přičemž potřebnou elektřinu vyprodukují elektrárny z obnovitelných zdrojů.
Pakliže používáním vodíku chceme přispět ke snížení emisí skleníkových plynů, má smysl bavit se v podstatě jen o tomto zeleném vodíku. *„Když bychom chtěli vyrábět elektrolýzou vodík, který nahradí veškerou spotřebu nafty pro pohon vozidel v České republice, museli bychom zečtyřnásobit výrobu elektrické energie z obnovitelných zdrojů,“* upozorňuje Matolín. Přesto to považuje za v principu reálné. Pro solární elektrárny by se mohly využít střechy budov nebo plošiny plovoucí po zatopených lomech. Případně by k nám mohla proudit elektřina z velkých solárních parků ze Španělska. Vzniknout by mohly na neúrodné nevyužívané půdě, a protože tam slunce svítí hodně, zřejmě by tamní elektrárny byly dost výkonné. Za nezanedbatelný zdroj Matolín považuje i chemický průmysl, kde vodík vzniká jako odpadní plyn. I ten se dá jako palivo využít.

Elektřina – vodík – elektřina?

Často se mluví i o ukládání elektrické energie do vodíku. Jde o snahu vyřešit zásadní problém hlavně solárních a větrných elektráren. Pokud slunce hodně svítí nebo fouká silný vítr, elektrárny vyrobí více energie, než je aktuálně v síti potřeba. Na druhou stranu za špatných povětrnostních podmínek je produkce energie příliš nízká. Uvažuje se tedy o možnostech, jak přebytečnou elektrickou energii uložit tak, aby se dala využít v době nedostatku. A vodík by mohl být jednou z možností. Jak už jsme zmínili, vyrobí se elektrolýzou vody, a až by bylo potřeba, znovu se z něj vyrobí elektřina. K tomuto využití vodíku je ale profesor Matolín poněkud skeptický. *„Není to efektivní, dostáváme se na relativně malou účinnost,“* říká. K vyrovnávání elektrické energie z obnovitelných zdrojů se tak musí použít jiná technologie.

KDYŽ BYCHOM CHTĚLI VYRÁBĚT ELEKTROLÝZOU VODÍK, KTERÝ NAHRADÍ VEŠKEROU SPOTŘEBU NAFTY PRO POHON VOZIDEL V ČESKÉ REPUBLICE, MUSELI BYCHOM ZEČTYŘNÁSOBIT VÝROBU ELEKTRICKÉ ENERGIE Z OBNOVITELNÝCH ZDROJŮ.

Přebytečná elektřina z obnovitelných zdrojů se ale na vodík podle Matolína přeměnit přece jen může. Takto vyrobený vodík se použije buď na výrobu syntetických paliv do spalovacích motorů, nebo právě jako pohon vodíkových aut. To jsou v podstatě elektromobily, které elektřinu nezískávají z baterie, ale z vodíkové nádrže.
Využití může vodík nalézt i v letecké dopravě. Pokud by se v letadlech měl spalovací motor nahradit elektromotorem, je krajně nevhodné energii ukládat v bateriích, protože jsou velmi těžké. Nádrž s vodíkem je mnohem lehčí. Jak daleko tato budoucnost je, si profesor Matolín netroufá odhadnout. Potřebné znalosti o vodíku už podle něj máme, problémem je, že výroba vodíkových pohonů se zatím nevyplatí – není poptávka a investice do vodíkových technologií – jakožto do něčeho nového – je riziková. Teprve až bude poptávka dostatečná, bude prý možné vodíkové technologie vyrábět ve velkém. ■

DANIEL MRÁZEK

(Podrobně se vodíkovým technologiím a jejich budoucnosti věnuje podcast na portále Komoraplus.cz)

Foto: Miquel Gamón Rodríguez

prof. RNDr. VLADIMÍR MATOLÍN, DrSc.

Matematicko-fyzikální fakultu UK absolvoval v roce 1974, profesorem na ní byl jmenován v roce 1997. Celou svou vědeckou kariéru zasvětil fyzice povrchů a nanotechnologií, v současné době se zaměřuje na vodíkové palivové články. Hlavní pozornost směřuje na heterogenní katalýzu s cílem vyvinout nákladově efektivní katalyzátory pro vodíkové palivové články a vodní elektrolyzéry. Další související témata zahrnují aplikovanou elektrochemii, technické aspekty palivových článků a aplikace palivových článků. V roce 2016 spoluzaložil společnost Leancat, ve které své vědecké poznatky uvádí do praxe.

Budoucí podoba stanice Praha-Veleslavín

Modernizace trati Praha – Kladno přechází do realizační fáze

Vlakem na letiště Václava Havla se svezeme do konce dekády

Správa železnic vypsala letos v říjnu výběrové řízení na dodavatele stavebních prací pro úsek z Kladna do Kladna-Ostrovce. To znamená další zásadní zlom v projektu modernizace trati z Prahy do Kladna s vybudováním odbočky na Letiště Václava Havla. Zahájení této stavby je plánováno v příštím roce. S dokončením všech etap projektu se počítá v roce 2029, celkově vyjdou na 50 miliard korun.

Stavební práce na více než pětikilometrovém úseku napříč největším městem Středočeského kraje budou zahrnovat jeho kompletní rekonstrukci spojenou se zdvoukolejněním a elektrifikací. „*Stavba zcela změní podobu železnice na území Kladna. Její součástí je i rekonstrukce výpravní budovy ve stanici Kladno, která dostane důstojnější podobu. Příprava projektu intenzivně pokračuje také pro další úseky mezi Kladnem a Prahou, aby se v roce 2029 jezdilo mezi oběma městy rychleji a zároveň pohodlněji,*“ říká generální ředitel Správy železnic Jiří Svoboda.

Z Kladna i okolních obcí dojíždí denně do Prahy přes 16 tisíc osob. Díky zdvoukolejnění a elektrifikaci celé trati dostanou obyvatelé z regionu možnost cestovat moderní a ekologickou dopravou 21. století, která přinese významnou alternativu k současné individuální automobilové dopravě. Podle propočtů ubude v ulicích Prahy 6 každý den 2,5 tisíce aut, které dnes slouží k dopravě z Kladna do Prahy a zpět.

„*Součástí aktuálně soutěžené etapy Kladno – Kladno-Ostrovec bude také vybudování záchytného parkoviště P+R u stanice Kladno s kapacitou téměř 300 míst, které zajistí lepší dopravní obslužnost pro celý okres. Nový železniční svršek i spodek, protihluková opatření, a zejména nasazení moderních souprav budou mít za následek snížení hluku v okolí trati a větší komfort cestujících,*“ popisuje Jiří Svoboda.

Součástí modernizace bude zřízení mimoúrovňových křížení, která nahradí dnešní přejezdy a napomohou plynulejší dopravě jak na silnici, tak i na kolejích. Tímto způsobem dojde k odstranění železnice jako bariéry v území. Současně se zvýší traťová rychlost, což umožní zkrácení jízdních dob. Namísto dnešních téměř 40 minut bude cesta vlakem z Kladna na Masarykovo nádraží trvat méně než půl hodiny.

Moderní nástupiště i výpravní budova ve stanici Kladno

S vypsáním výběrového řízení na dodavatele stavebních prací pro úsek mezi stanicemi Kladno a Kladno-Ostrovec včetně rekonstrukce kolejiště i výpravní budovy ve stanici Kladno dospěla příprava modernizace k dalšímu zásadnímu bodu. Součástí stavby bude kompletní rekonstrukce úseku, jeho zdvoukolejnění a elektrifikace. Modernizovat se bude zhruba 5,3 kilometru železniční trati. Opraví se také budovy na městské zastávce a v Ostrovci.

Nádraží v Kladně zcela změní svou podobu.

Vizualizace: 3x Správa železnic

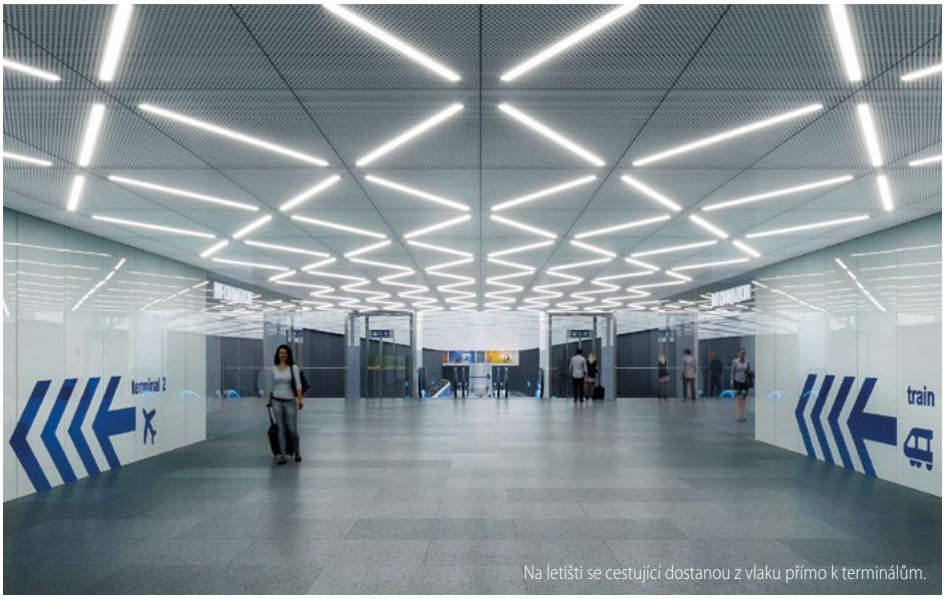

Na letišti se cestující dostanou z vlaku přímo k terminálům.

Železniční stanice Kladno bude zmodernizována a vzniknou zde nová nástupiště i bezbariérově přístupný podchod. Interiér budovy bude rekonstruován, což umožní vznik bezpečných a komfortních prostor pro cestující nebo více komerčních služeb. Nově koncipovaná zastávka Kladno město se přiblíží k městskému centru. Mimoúrovňový přístup na nástupiště bude z chodníků silničního nadjezdu, a to po schodištích a eskalátorech, bezbariérový přístup zajistí výtahy. Přímo u zastávky vznikne nový přestupní uzel na městskou dopravu. Ve stanici Kladno-Ostrovec se vybuduje nový podchod se schodištěm a bezbariérovým přístupem na nástupiště. Hotovo bude v roce 2024, plánované náklady jsou zastropovány částkou 4,020 miliardy korun, která může být nejvyšší přípustnou nabídkovou cenou.

Intenzivní příprava dalších úseků

Projekt železnice Praha – Kladno – Letiště Václava Havla je rozdělen do více úseků. Na kolejovém rozvětvení stanice Kladno naváže na aktuální etapu další, konkrétně modernizace trati Praha-Ruzyně – Kladno. Ta je momentálně ve fázi přípravy podkladů pro stavební povolení a realizovat se bude v letech 2022–2025. V rámci další etapy proběhne modernizace traťového úseku Praha-Veleslavín – Praha-Ruzyně. Bude vybudována nová železniční stanice Praha-Veleslavín, jejíž otevřená architektura vytvoří komfortní a přehledné prostředí pro cestující a díky víceúrovňovému řešení se stane vysoce kapacitním dopravním uzlem umožňujícím přestup z vlaků na metro a další linky pražské MHD. Projekt je nyní ve fázi přípravy potřebné dokumentace a realizovat se bude v letech 2024–2027.

Současnou trať mezi stanicemi Praha-Dejvice a Praha-Veleslavín nahradí v letech 2025–2029 tunel. „*Stanice Praha-Dejvice bude nově vybudována jako podzemní. Mezi Prahou-Bubny a novou zastávkou Praha-Výstaviště se plánuje realizace stavebních prací v letech 2022 až 2024. V současné době se připravuje tendr na zhotovitele*," přibližuje aktuální stav přípravy dalších etap projektu Jiří Svoboda a pokračuje: „*V roce 2023 začne modernizace a dostavba stanice Praha Masarykovo nádraží a potrvá přibližně tři roky. Stavba zahrnuje komplexní modernizaci stanice, rozšíření stávajícího počtu kolejí ze sedmi na devět a vybudování nového vestibulu a platformy nad kolejištěm.*"

Na rekonstrukci trati z centra Prahy do Kladna naváže novostavba v úseku Praha-Ruzyně – Praha-Letiště Václava Havla. Ta se bude realizovat v letech 2024–2029. V rámci tohoto projektu vznikne nový přestupní terminál Dlouhá Míle s kapacitním parkovištěm P+R. Samostatnou akcí bude novostavba stanice Praha-Letiště Václava Havla. Ta se začne budovat v roce 2024 a dokončena bude o pět let později. Půjde o podzemní stanici a cestující se z ní dostanou přímo k oběma letištním terminálům. V roce 2026 by se mělo začít pracovat na zaokruhování železničního spojení na Letiště Václava Havla. Kolejové propojení z letiště směrem na Jeneč umožní jeho přímé spojení s Kladnem. ■

JIŘÍ ŠIMŮNEK a PAVEL TESAŘ, Správa železnic

Nejlepší cesta ke zvýšení výkonnosti firem: Investice do lidí

Každá party má svůj dojezd

ELFIUM V ČÍSLECH

- 7 let na trhu
- 144 podpořených firem
- 700 rozvojových projektů

Ekonomika dlouhá léta rostla, a tak si v mnohých firmách na současnou situaci zvykají jen těžko. Problémy na všech stranách – cena a dostupnost vstupů, nedostatek lidí, otazníky kolem energií, reaktivnost řízení. Zákon podnikání přitom velí růst. Lze to vůbec? Roman Hegenbart, senior konzultant společnosti Elfium, vidí jednu z cest velmi zřetelně.

Jak se vymanit z reaktivity a tlaku doby? Jak zvyšovat zisky, když trh je rozkolísaný, ceny rostou a lidé nejsou? Návod není jednoduchý, ale existuje. „*Jednou z osvědčených možností, které tu jsou a je velmi efektivní, je posilování kompetencí lidí. Těch, které firmy již mají, do kterých již investovali čas a energii. A platí to pro všechny pozice, protože při stupni zaměstnanosti, kterou máme, nové lidi firmy seženou jen stěží. Ruku v ruce s úrovní kompetencí jde i kvalita řízení a schopnost napřít energii všech jedním směrem, tak aby investovaný čas a rozvoj do lidí byl správně využit a lidé zase neodcházeli. Jeden z nejčastějších důvodů odchodu lidí z firem je nejasnost zadání a neustálé změny od nadřízených,* “ říká Roman.

Roman Hegenbart, senior konzultant společnosti Elfium

Foto: archiv Elfium

Nestavíš zeď, stavíš katedrálu

Jeho zkušeností je, že řada dobrých myšlenek majitelů a manažerů se ztratí v operativě denního života a strategické úkoly se ztrácejí z pozornosti pod tíhou operativy. To přináší tříštění energií a ztrátu tahu na cíl. Čím větší je tlak zvenčí, tím více myšlenek a času manažerů patří operativě.

Což pro růst a budoucnost určitě není optimální. „*Je potřeba si připustit, že doba, kdy všechno šlo tak nějak samo a skoro všem se dařilo, je nenávratně pryč. Byla to hezká ‚party‘, ale každá ‚party‘ má svůj dojezd. Jediná jistota dneška je permanentní změna. Což je prostředí, ve kterém mohou uspět jen ti, kteří se dokážou pružně přizpůsobovat, ale neztratit směr. Manažeři zkrátka musejí mít prostor a sílu na přípravu i realizaci změnových projektů. A aby byly úspěšní, musejí mít tým na své straně. Tisíckrát připomínané sousloví Vize, mise, strategie neztratilo význam, naopak. Dnes více než kdy jindy vidíte, zda se s nimi ztotožňuje majitel a pár věrných, nebo všichni zaměstnanci. Více než kdy jindy platí, že skutečné bohatství firem je v jejich lidech. Proto se na lidi soustředíme nejvíc,* “ vysvětluje Roman linii, které Elfium věnuje hlavní pozornost a na kterou klade důraz. Jsou to lidé a jejich kompetence, odborné, jazykové či jinak specifické i ty měkké. Od výkonného personálu přes nižší

KAŽDÝ TOK ENERGIE JDE JINÝM SMĚREM (ŠPATNÁ CESTA)

- I když všichni pracují na 100 %…
- … nemusí vzniknout pohyb…
- … a dosáhnout cíle je těžší

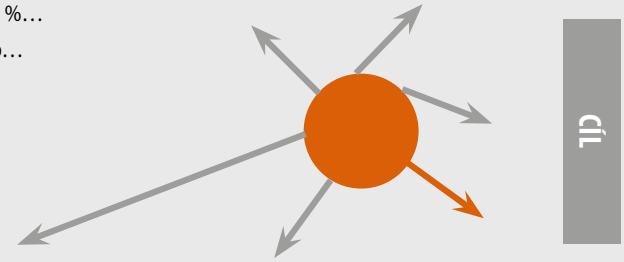

VŠECHNY TOKY SE SLÉVAJÍ V JEDEN PROUD (SPRÁVNÁ CESTA)

- důležité je, aby šli všichni stejným směrem…
- … pak vznikne dopředný pohyb a energie je využita efektivně k dosažení cíle

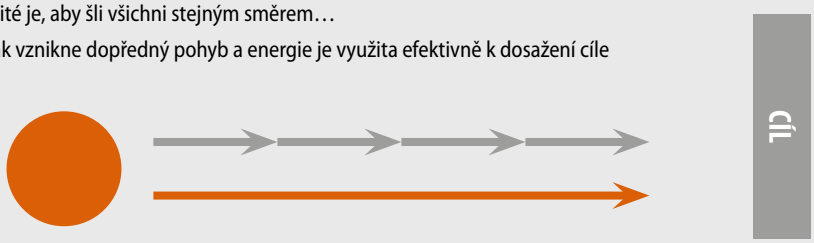

a střední management až po nejvyšší patra firemní struktury. Firma je přece tak úspěšná, jak úspěšný je zaměstnanec na nejnižší pozici. „*I ten musí vědět, co a proč dělá, že jeho práce má nějaký hlubší smysl. Zedník, i když staví zeď, může přece stavět katedrálu, kterou se pak může za pár let pyšnit před svým synem.*“

Složitost je kontraproduktivní

Ani samo zvýšení kompetencí ale ještě neznamená dlouhodobý růst. Zvýší se potenciál, ale je otázka, jak ho firma dokáže využít. „*Bližší pohled na firmy při naší praxi odhaluje jednu nejčastější chybu – energie i aktivity je dostatek, ale nemíří stejným směrem. Všichni si pamatujeme z fyziky na vektorové součty sil. Ostatně, to úsloví, které říká, že je potřeba táhnout za jeden provaz, nevzniklo náhodou, říká přece totéž. Proto srovnávání energie, mířené různými směry, v jednosměrný pohyb je jedním z našich přínosů. Ten pak má skutečnou, efektivní sílu,*“ upozorňuje Roman na jev, který bývá častou limitou mnohých. A přidává ještě jeden aspekt: „*Firmy, i ty úspěšné, často vypadají jako stroj s extrémně složitým řízením, šestnáct pák, třicet tlačítek, nespočet budíků a potřebný čas na to, aby se pak zjistilo, jestli jsou vektory v řádku nebo ne a co je případně příčinou neplnění, ten je pak obrovský. My pomáháme aplikovat do stávajících postupů ve firmách prvky excelence, které výrazně zvyšují výkonnost stávajících struktur řízení. Základem je léty prověřená metoda, přechodu od reaktivního řízení k proaktivnímu. K excelentnímu řízení firmy a všech jejích procesů pak stačí de facto jedna strana papíru A4, pokud máte tu správnou. Když se vrátím k původnímu příměru, ten stroj se složitým řízením dokážeme změnit na snadno ovladatelné auto s volantem, dvěma pedály a dvěma základními budíky.*“

Problémy zrání

Překvapením by mohlo být, že i řada větších a úspěšných firem nemá dostatečnou úroveň řízení, která by nevyžadovala velké nasazení manažerů i tam, kde by to nemuselo být. Roman Hegenbart má poměrně jednoduché vysvětlení: „*Velmi často se setkáváme s tím, že na pozicích především nižšího a středního managementu jsou lidé, kteří do svých pozic dozráli praxí, jsou ve firmě dlouho a postoupili na vedoucí pozici tím, že mají skvělou odbornost, ne manažerské dovednosti. Skutečným manažerem je pak málokterý z nich, protože manažer není pozice, je to dovednost. Není to nic, co by nešlo doladit, ale věnuje se tomu málo pozornosti. Většinou panuje názor, že to dozraje organicky – samo o sobě, praxí. Ano, ale jak draze? Za jakou cenu? A možná to tak na první pohled nevypadá, ale už toto dorovnání dokáže pak firmu posunout výrazně dál.*“

Mezi klienty, jimž Elfium pomohlo v minulosti najít cestu, je pestrá paleta firem, od malých až po velké, české, zahraniční, s různými obory činností. Spojuje je jedna věc. A to, že tím skutečným klientem je vlastně jedinec, ne firma. Člověk, byť sedící ve firmě. Ten, kdo se chce zlepšovat, růst. Dnešní doba hrozí, že na investice do lidí se budou v mnoha firmách hledat zdroje obtížně. Ani to ale nemusí být překážkou. „*Osobně nemám rád dotace, ale když už to jsou, nemá smysl je odmítat. Řada dotačních titulů přitom právě směřuje ke zvyšování kompetencí lidí a týmů. Další oblast, kde umíme poradit i pomoci,*“ loučí se Roman. ■

PETR KARBAN

EXCELENTNÍ SYSTÉM ŘÍZENÍ

Celosvětově uznávaný rámec, který podporuje organizace v řízení změn a zlepšování výkonnosti, prošel v průběhu let řadou cyklů zlepšování, aby potvrdil, že nejenže zůstává relevantní, ale že může pomoci nastavit systém řízení pro každou organizaci, která usiluje o dlouhodobou udržitelnou budoucnost.

Struktura systému řízení je založena na jednoduché, ale funkční logice kladení tří otázek:

1. **Proč** firma funguje? Jaký účel naplňuje? Proč zrovna tato strategie? (Směřování)
2. **Jak** má v úmyslu naplňovat svůj účel a strategii? (Realizace)
3. **Čeho** doposud skutečně dosáhla? Čeho chce dosáhnout zítra? (Výsledky)

A JAKÉ JSOU NEJČASTĚJŠÍ PŘÍNOSY?

- Prokazatelný růst finančních výsledků organizace (obrat, zisk)
- Nástroj pro delegování – uvolnění rukou majitele/manažerů bez ztráty kontroly nad plněním
- Jedna A4 na řízení firmy a klíčových firemních procesů
- Snížení operativy, reaktivity, pasivity
- Všichni v organizační struktuře rozumí stejně obsahu i formě – zastupitelnost
- Jednoduchá možnost, jak zapojit tým pro lepší porozumění, empowerment a rozvoj – agilní řízení
- Zvýšení loajality a motivace pracovníků
- Dlouhodobá stabilita pro růst firmy – nekopírovatelná konkurenční výhoda
- Nástroj pro rozvoj a udržení lidí – perspektiva
- Objektivní řízení na základě faktů
- Rychlá korekce odchylek – menší časové prodlevy oproti operativnímu reaktivnímu řízení
- Jedna příprava na všechny korekční aktivity – porada, individuální rozhovory, hodnotící rozhovory

Foto: archiv ČS

Robotická firma Zlín Robotics: Kde jiní končí, tam my začínáme!

Malá firma s velkým vlivem

Robotické technologie pomáhají výrobním podnikům snížit náklady, zlepšit hygienu práce a kvalitu nebo třeba zvýšit výrobní kapacitu. Když v roce 2017 založili Jiří Rašner a Jiří Klouda společnost Zlín Robotics, možná ani netušili, že vzniká firma sice relativně malá, ale její vliv na rozvoj mnoha podniků nejen v blízkém okolí bude značný. A protože oba zakladatelé kladou velký důraz na potřebu zaujmout pro robotiku mladé lidi, už rok poté získali ocenění v soutěži Inovační firma Zlínského kraje za přínos pro vzdělávání studentů v této oblasti.

Slušovická společnost vznikla s motivací dívat se na svou práci co nejvíc z pohledu konečného uživatele dodávaných strojů a technologií. Napomohly k tomu především předchozí zkušenosti konstruktérů s vyvíjením montážních linek a jednoúčelových strojů přímo uvnitř výrobních podniků. „*Snažíme se vždy myslet i na věci, které nevyhnutelně nastanou s dlouhodobějším provozem stroje,*“ vysvětluje Jiří Klouda. Schopnost dívat se dál koneckonců odráží i motto firmy: Kde jiní končí, tam my začínáme.

Bez nadsázky platí, že firma Zlín Robotics přispívá k automatizaci a robotizaci České republiky. Právě domácí podniky totiž tvoří převážnou část klientů. Jsou mezi nimi firmy z elektronického průmyslu, oblasti automotive i dalších oborů. Robotické technologie je ve slušovické firmě dokonce možné si pronajmout – univerzální mobilní stojan UMS ve spojení s kolaborativním robotem značky Techman umožňuje totiž rychlý přesun mezi jednotlivými výrobními pracovišti a zprovoznění robota nezabere více než několik minut.

Zájem o studium i práci v oblasti robotiky roste

Oba podnikatelé registrují nejen velký zájem o zaměstnání nebo spolupráci, ale i zvýšenou poptávku po brigádách a stážích. „*V tomto ohledu se dnešní středoškolští i vysokoškolští studenti ohromně posunuli vpřed – je úžasné vidět, s jakým zájmem tito mladí lidé cíleně a aktivně pracují na své kvalifikaci,*“ popisuje zkušenosti se studenty Jiří Rašner.

POHLED BANKÉŘE

„S Jiřím Kloudou a Jiřím Rašnerem spolupracujeme v České spořitelně více než deset let. Oba totiž současně působí i ve společnosti TNS SERVIS, z jejíhož vývojového oddělení firma Zlín Robotics vznikla. Na té nás zaujal především přístup k aplikaci Průmyslu 4.0 – ať už jde o vývoj univerzálního mobilního stojanu, zavedení možnosti pronájmu robotických technologií, nebo vývoj studijních robotických pracovišť ve školách. Firma svými inovacemi přispívá k průmyslovému pokroku země – a nás těší, že jí jako finanční a poradenský partner můžeme pomoci zajistit hladký chod a rozvíjet plány do budoucna,“ říká Tomáš Jandora, ředitel Regionálního korporátního centra Zlín.

ČESKÁ spořitelna

Více informací na:

www.silnejsivpodnikani.cz

Zatímco ale vysoké školy mají pro přípravu odborníků v daných oblastech dostatečně dobré podmínky, střední školy podle majitelů firmy ještě poněkud zaostávají. Obory jako robotika či automatizace se tam sice také vyučují, instituce si ale často nemohou dovolit nákup robotických technologií. Zájem středoškoláků o robotiku podporuje firma prostřednictvím speciálně vyvinutých edukativních buněk s kolaborativním robotem, které dodala už do několika škol.

Technologický pokrok má v kraji tradici od dob Tomáše Bati

Pokud jde o plány pro nejbližší dobu, majitelé doufají především ve stabilizaci dodavatelského řetězce. Vedle nedávných restrikcí zapříčiněných pandemií je právě toto pro jejich firmu největší výzvou. Z chystaných novinek v portfoliu produktů a služeb pak můžeme uvést například autonomní robotické vozíky značky Milvus. „*Kromě automatizace montážních operací budeme zákazníkům nabízet i automatizaci logistických operací, přepravy palet a materiálu,*“ nastiňuje Jiří Rašner produkt, který zákazníky posune opět o krok před konkurenci. A můžeme říct, že je to zároveň další z výrobků, kterými se firma snaží naplnit heslo nejslavnějšího podnikatele tamního regionu. „*Lidem myšlení, strojům dřinu,*“ říkával Tomáš Baťa, který už před více než 100 lety ve Zlíně předvedl, že technologický pokrok a hospodářský růst jdou ruku v ruce. ■

PETR SIMON

MULTIMEDIÁLNÍ EVENTY

Obrazová a světelná show

Vyzkoušejte zvýhodněné balíčky na využití Společenského sálu pro vaše akce s LED stěnou 14 × 4,5 m.

BLUE BASIC
Konference

CENA*
6 hodin | půldenní akce
128.000 Kč bez DPH

12 hodin | celodenní akce
158.000 Kč bez DPH

PURPLE CLASSIC
Hybridní konference

CENA*
6 hodin | půldenní akce
161.000 Kč bez DPH

12 hodin | celodenní akce
178.000 Kč bez DPH

GREEN EVENTFULL
Párty a večírky

CENA*
6 hodin | půldenní akce
163.000 Kč bez DPH

12 hodin | celodenní akce
175.000 Kč bez DPH

* Cena pronájmu Společenského sálu není zahrnuta v ceně balíčku.

Při objednání jednoho z balíčků získáte 50% slevu na pronájem Společenského sálu.

Kompletní nabídka ke stažení:

PRAGUE
CONGRESS CENTRE

Po mateřské začala sázet stromky, nyní má společnost s milionovými obraty

Každý rok o trochu víc. Přikupovat nové lesy, stroje nebo areál vlastní pily. Společnost Stanest se pravidelně rozšiřuje. Celý příběh přitom odstartoval vlastně náhodný nákup malého lesního pozemku. V současnosti firma vlastní pozemky o rozloze necelých 50 hektarů. Na rozjezd vlastního pilařství získala díky zpracování kalamitního dřeva bezúročný úvěr z programu Expanze od Národní rozvojové banky (NRB) za ještě výhodnějších podmínek.

Když se Štěpánka Pluhařová rozhodovala, co bude po mateřské dovolené dělat, lesnictví byla jasná volba. Chtělo by se přeformulovat známou frázi. Faktem je, že žít v Prachaticích, které jsou považovány za bránu Šumavy, znamená mít velmi blízko k tomuto tradičnímu oboru. Následující kroky pro ni tedy byly zcela přirozené. Spolu s manželem oslovila Správu Národního parku Šumava a oba začali pro ni pracovat. Sázeli stromky a podíleli se na klasické pěstební činnosti. Pak už jen reagovali na přicházející výzvy a náhody – když oblast zasáhl kůrovec, přikoupili motorové pily na odkorňování a pomáhali s kalamitou. Když se jim nečekaně naskytla možnost koupit lesní pozemek za „pár korun“, neváhali. Ten první měl výměru kolem jednoho hektaru a odstartoval cestu, která zatím končí na nynějších téměř padesáti.

Start s jedním hektarem

„Koupili jsme první lesní pozemek, ten jsme vytěžili, vytěžené dřevo prodali. Koupili jsme další a přidali k němu ještě na splátky pořízený traktor,“ ukazuje Štěpánka Pluhařová, jak se startuje byznys. Postupně se začala firma rozrůstat. Co ale zůstalo stejné, je množství práce. *„Stále jsme v lese od nevidím do nevidím,“* říká s úsměvem žena, která o práci v tomto oboru tvrdí, že ji baví a naplňuje. *„Je dost akční, protože na něj má velký vliv počasí,“* zamýšlí se. *„Nikdy jsme s manželem nelitovali, že jsme do toho šli, a nikdy jsem si neříkala, že jsem raději měla dělat něco jiného, třeba pekařku nebo bankovní poradkyni,“* povídá přesvědčivě.

Neříkala si to ani během ekonomické krize v roce 2009. Rok poté, co se s manželem pustila do podnikání, se ceny za výkup dřeva najednou radikálně snížily. Stanest se začal výrazněji zvedat v době, kdy české lesy zasáhl kůrovec. *„Jsme s manželem dost houževnatí, a když přišla kůrovcová kalamita, okamžitě jsme se situaci přizpůsobili. Nakoupili jsme těžební i vyvážecí techniku a hodně jsme těžili,“* vzpomíná majitelka. Od začátku se s manželem snažili být co nejméně odkázáni na jiné firmy – sami si les vytěží, sami odvezou dřevní hmotu,

sami i seštěpkují hmotu určenou k energetickým účelům a odvezou ji do teplárny.
Kromě zaměstnanců jim pomáhají i jejich dva dospělí synové. „*Odmalička s námi sázeli stromky, měli to jako brigádu. Vedli jsme je vždy k tomu, jak náročné je takovou práci dělat a co je to skromnost a pokora,*“ vzpomíná podnikatelka na dobu, kdy její synové pomáhali v lese. A dělali to už od útlého dětství.

Mít situaci pod kontrolou

K ještě větší nezávislosti pomohl nákup provozního areálu pily v Hůrce u Horní Plané. „*Vlivem kůrovcové kalamity nás velké pily tlačily s cenami dolů, a to se nám dlouhodobě nelíbilo. I kvůli nákladům. Museli jsme platit leasingy, úvěry na stroje a mzdy zaměstnancům, kterým musíte zaplatit dobře, aby vám neodcházeli. Rozhodli jsme se proto, že rozjedeme vlastní pilařství. Chtěli jsme být konkurenceschopní, a aby s námi nikdo nezametal jako dřív,*“ vysvětluje Štěpánka Pluhařová důvod pořízení pily, na kterou firma získala bezúročný úvěr z programu Expanze. Vzhledem ke zpracování kalamitního dřeva ho čerpá v režimu zvláštních podporovaných aktivit, tedy za ještě výhodnějších podmínek než u standardního typu úvěru.
„*Několikrát jsme se setkali s tím, že jsme žádali o dotaci, ale pak jsme nesplňovali nějakou v uvozovkách hloupou podmínku a byli jsme vyřazeni. Proto jsem byla ráda, když přišla možnost vzít si tento úvěr. Bylo to v době, kdy jsem nad naším záměrem už lámala hůl a říkala jsem si, že ho financovat nedokážeme. Pak přišla bankovní poradkyně s Expanzí od NRB a vše bylo rázem jinak,*“ vypráví Štěpánka Pluhařová, která považuje nákup pily zatím za největší podnikatelský úspěch, a dle jejích slov posunul firmu do úplně jiné dimenze. Ukazují to i čísla. Zatímco loňský rok končila společnost s obratem kolem 55 milionů korun, letos dosáhla téměř stejných hodnot už v červnu.

Baťův systém na Šumavě

„*Pila má velký potenciál. V areálu je zhruba 80 procent vyasfaltované zpevněné plochy, což má v dnešní době málokterá pila, a jsou tu navíc benefity ve formě dvou domů. Jeden je činžovní, se sedmi byty. Je to krásná vila z roku 1927, kterou nyní po částech rekonstruujeme. Pak je tady ještě dvougenerační dům, který na konci 90. let prošel kompletní rekonstrukcí. V těchto bytech ubytováváme zaměstnance,*“ pokračuje Štěpánka Pluhařová.
„*Dost často se stává, že přijdou lidé žádat o práci, ale bohužel nemají kde bydlet. Nemají bydlení, nemají zázemí. Někdy jsou jejich osudy všelijaké. Ne každý má v životě na růžích ustláno a harmonickou a funkční rodinu. Nabídku bydlení pak vidí jako velký benefit,*“ říká podnikatelka, která v bytech vidí konkurenční výhodu a vzpomíná v souvislosti s nimi na známý Baťův systém. „*Začal stavět domy pro své zaměstnance, takže celá rodina pracovala v jednom podniku. Takových tu máme také pár,*“ říká Štěpánka Pluhařová, která nyní řeší opačný problém než v době vypuknutí kůrovcové kalamity. „*Teď je zas doba, že kůrovce ubývá a ceny dřevní hmoty se enormně zvedají. Byli jsme zvyklí připravovat pro odběratele ceny na kvartál a dneska už děláme ceny pomalu na týden. Cena kulatiny se mění rychle a poptávka je enormní. Nepamatuji, že by někdy byla takhle velká,*“ zakončuje žena, která začala podnikat po mateřské dovolené a nedávno vypravila kamion se stavebním řezivem na Moravu na pomoc po tornádu.
Firma čerpala od NRB také M-záruku na provozní potřeby a v loňském roce získala i podporu z programu Covid II. „*Covidová pandemie nás zasáhla zejména na exportu, kdy jsme ze sta procent klesli na deset. Troufám si říct, že máme v důsledku koronaviru loňský obrat minimálně o deset až patnáct milionů nižší, než kdyby pandemie nebyla,*“ říká majitelka. ■

MIROSLAVA KOHOUTOVÁ

O PROGRAMU EXPANZE

Program Expanze Národní rozvojové banky (NRB) nabízí malým a středním podnikatelům bezúročné úvěry na realizaci projektů investičního charakteru. To znamená jednak na pořízení nových strojů, zařízení a technologií různého druhu. Může jít například o osazovací automaty, obráběcí stroje, soustruhy, montážní linky, chladicí zařízení, skladovací boxy, řezací technologie, vysokozdvižné vozíky apod. A jednak na pořízení či rekonstrukci nemovitostí, tj. na výstavbu výrobní haly, sídla společnosti, skladovacích prostor apod. Samozřejmě ho lze využít i na nákup dlouhodobého nehmotného majetku.

Bezúročné úvěry poskytuje NRB do výše 45 % způsobilých výdajů a v rozmezí 1 až 45 mil. Kč. Minimálně 20 % financování musí poskytnout komerční banka či leasingová společnost. Na tuto část úvěru NRB poskytuje finanční příspěvek na úhradu úroků až do výše 2 mil. Kč. Úvěry mají až 7letou dobu splatnosti (u projektů, kde převažuje pořízení nemovitostí, až 10letou) včetně odkladu splátek jistiny až na 3,5 roku.

Pokud podnikatel realizuje projekt, který spadá do tzv. zvláštních podporovaných aktivit – projekty realizované rodinnými podniky nebo zaměřené na zavedení či rozvoj vysokorychlostního internetu nové generace (NGA), efektivní využívání vody v průmyslu, zpracování či těžbu kalamitního dřeva poškozeného kůrovcem nebo zřizování a provoz podnikatelských center – je zvýhodnění ještě větší. Rozpětí poskytovaného úvěru od NRB je rozšířeno na 650 tisíc až 60 mil. Kč, doba splatnosti prodloužena na 10 let včetně možnosti odkladu splátek jistiny až na 4 roky. Finanční příspěvek na úhradu úroků u úvěru od spolufinancující komerční banky či leasingové společnosti je navýšen na 4 mil. Kč.

Protože je program Expanze financován ze strukturálních fondů EU v rámci OP PIK, může být využit na projekty, které jsou realizované kdekoliv na území ČR vyjma hlavního města Prahy.

Expertní pohled na novelizaci zákona o veřejných rejstřících

Hrozí hromadné rušení obchodních korporací?

1. ledna tohoto roku nabyl účinnosti zákon č. 33/2020 Sb., kterým byl novelizován zejména zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech, ale mimo jiné i zákon č. 304/2013 Sb., o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob a o evidenci svěřenských fondů. Touto novelizací byl do zákona o veřejných rejstřících zaveden nový § 105a, jehož cílem je boj proti neaktivním obchodním korporacím. V jeho důsledku může dojít i ke zrušení takové obchodní korporace bez její likvidace.

Záměrem zákonodárce při přijetí této úpravy bylo „vyčištění“ veřejných rejstříků, zejména toho obchodního, od balastu obchodních korporací, jejichž existence je pouze formální, ale reálně nevykonávají žádnou ekonomickou činnost.

Závěrky jsou věc veřejná

Podle zákona má každá obchodní korporace povinnost zakládat do sbírky listin veřejného rejstříku své účetní závěrky, a to podle zákona o účetnictví nejpozději do 12 měsíců od rozvahového dne. Pokud tak obchodní korporace neučinila ani na základě výzvy rejstříkového soudu, pak jí až do konce minulého roku hrozilo „pouze“ uložení pořádkové pokuty až do výše 100 000 Kč. Při opakovaném neuposlechnutí výzvy rejstříkového soudu nebo pokud nezaložení účetní závěrky do sbírky listin mohlo mít závažné důsledky pro třetí osoby a je na tom právní zájem, mohl rejstříkový soud rozhodnout o zrušení obchodní korporace s likvidací. A to za předpokladu, že rejstříkový soud obchodní korporaci o těchto skutečnostech informoval a poskytl jí přiměřenou lhůtu k nápravě.

Zákonodárci přitvrdili

Obě tyto možnosti rejstříkovému soudu zůstávají i od 1. 1. 2021, avšak přidává se k nim i možnost třetí, a to zrušení obchodní korporace bez likvidace.

Předpokladem takového postupu je v první řadě to, že obchodní korporace nepředložila řádnou nebo mimořádnou účetní závěrku k založení do sbírky listin za nejméně dvě po sobě jdoucí účetní období. V takovém případě rejstříkový soud vyzve obchodní korporaci, aby ve lhůtě jednoho měsíce ode dne doručení výzvy předložila všechny chybějící účetní závěrky k založení do sbírky listin, jinak jí uloží pořádkovou pokutu do výše 100 000 Kč. Tato výzva musí být obchodní korporaci doručena do vlastních rukou bez možnosti náhradního doručení.

S likvidací nebo bez

Nepodaří-li se takovou výzvu obchodní korporaci doručit (například se oprávněná osoba včas nepřihlásí do datové schránky obchodní korporace), rejstříkový soud zahájí řízení o jejím zrušení a údaj o tom zapíše do veřejného rejstříku.

Foto: archiv Otidea

ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘ OTIDEA LEGAL

Aktuálně obohatila poradenskou skupinu OTIDEA. Primárně je tato advokátní kancelář zaměřena na poradenství v oblasti veřejných zakázek (včetně poradenství pro dodavatelský sektor), poskytuje ale právní služby v celé řadě právních odvětví, zejména v právu občanském a obchodním, právu nemovitostí a právu trestním. Pomůže proto i v oblasti práva obchodních korporací a problematiky veřejných rejstříků.

Vyjde-li v průběhu řízení o zrušení obchodní korporace najevo, že její majetek nepostačuje na úhradu nákladů likvidace, rozhodne rejstříkový soud, pokud by tím nebylo podstatně zasaženo do práv třetích osob, o zrušení obchodní korporace bez likvidace. V opačném případě rozhodne o jejím zrušení s likvidací. Rozhodnutí o zrušení obchodní korporace bez likvidace však může rejstříkový soud vydat nejdříve po uplynutí 1 roku ode dne zápisu údaje o zahájení řízení o jejím zrušení do veřejného rejstříku. Rozhodnutí o zrušení obchodní korporace (ať již s likvidací, nebo bez likvidace) nelze vydat, pokud v době rozhodování probíhá insolvenční řízení proti obchodní korporaci.

Panika není na místě, ale…

Jakkoli má tedy nová právní úprava ambici eliminovat neaktivní obchodní korporace, pak není důvod propadat panice. Nebude totiž docházet k automatickému rušení obchodních korporací jen proto, že neplní svou povinnost zakládat účetní závěrky do sbírky listin. Předpokladem takového postupu totiž je nejen nezakládání účetních závěrek, ale také nekontaktnost obchodní korporace v tom smyslu, že obchodní korporaci se nepodaří doručit výzvu k nápravě.

Rovněž nelze očekávat, že by v důsledku novelizace docházelo k překotné změně v přístupu rejstříkových soudů k neplnění povinností zakládat účetní závěrky do sbírky listin. Rejstříkové soudy zpravidla nemají kapacitu na to, aby z vlastní iniciativy dodržování této povinnosti hlídaly. Proto k postupu předvídanému zákonem o veřejných rejstřících budou většinou přistupovat na základě podnětu třetí osoby.

Nicméně, neplnit povinnost zveřejňování účetní závěrky se nemusí vyplatit. Porušení této povinnosti je totiž rovněž přestupkem podle ustanovení § 37 odst. 1 písm. j) zákona o účetnictví, za který lze uložit pokutu do výše 3 % hodnoty aktiv. ■

PAVEL ZUSKA,
advokát a partner advokátní kanceláře Otidea Legal

Karlovarský kraj
Žijeme regionem

Za zdravím a relaxací do lázní Karlovarského kraje

Dovolená v lázních je nejefektivnější a nejpříjemnější způsob prevence zdravotních problémů a celkového posílení imunity.

Jak se v poslední době projevilo naplno, přirozená obranyschopnost našeho organismu je nenahraditelná. V tomto ohledu se právě nyní ukazuje důležitá role lázeňské léčby. Lázeňský pobyt dokáže nastartovat samoléčebné síly našeho těla, podporuje osvojování správných životních návyků a prevenci. Příroda má zkrátka mnohem větší moc, než si připouštíme. Tak se tomu nebraňme, a naopak využijme její sílu naplno.

Lázeňské hotely nabízí pestrou škálu pobytů od prodloužených víkendů, relaxačních a wellbeing balíčků, programů zaměřených na léčbu či prevenci, pobytů s dětmi apod. Tak neváhejte a vydejte se do lázní Karlovarského kraje i vy!

www.zivykraj.cz

Vyberte si svůj pobyt na www.laznezdravi.cz

Příznivý vliv pohybové aktivity v lázeňské přírodě na zdraví

Světová zdravotnická organizace doporučuje vykonávat pohybovou aktivitu minimálně 30 minut střední intenzity pětkrát týdně, nebo 20 až 25 minut pohybové aktivity vysoké intenzity třikrát týdně. Při pohybu lidský organismus převádí mechanické zatížení na buněčné odezvy ve smyslu změny elektrochemické aktivity. Dochází ke strukturálním a funkčním změnám v jednotlivých tkáních. Z fyziologického hlediska je účinek energetického působení reakcí organismu na podnět, jehož cílem je aktivace organismu a docílení harmonizovaného stavu.

Pohyb jako prevence i léčba

Cílem aktivního pohybu je preventivně působit proti vzniku funkčních poruch pohybového systému (vertebrogenní obtíže, bolesti kloubů, svalová nerovnováha) nebo již vzniklé obtíže zmírnit či odstranit. Aktivním způsobem života nejen udržujeme náš pohybový aparát v dobré kondici, ale také optimalizujeme stav vnitřních orgánů. Správným držením těla při provozování aktivit denního života ovlivňujeme pohyby bránice a tím také dýchání, trávení, krevní oběh a zlepšujeme kvalitu života a sociální benefity v oblasti wellbeing. Bohužel vlivem moderních technologií a sedavého způsobu života se pravidelná pohybová aktivita vytrácí z životního stylu populace. Vede to ke zvyšujícímu se výskytu nadváhy a obezity, což následně vede ke kardiovaskulárním onemocněním, diabetu 2. typu a duševním onemocněním.

Lázně jsou návratem k pohybu

Jedním ze způsobů, jak optimálně navrátit pohyb do svého života vzhledem k aktuálnímu zdravotnímu stavu, je lázeňský pobyt. České lázeňství zahrnuje v sobě nejen vlastní lázeňské a regenerační

Foto: 2x www.kvpoint.cz

procedury na základě předpisu lékařem, ale i integrovanou léčbu metodami celého spektra oboru rehabilitační a fyzikální medicíny i psychoterapií. Při lázeňské léčbě se pacient také učí základním principům zdravé výživy a pohybovým aktivitám, které jsou snadno přenositelné i do běžného života. Benefiční účinek léčby je úzce spjat i se změnou prostředí.

Jednou z možností aktivního pohybu v lázních jsou terénní kúry v lázeňských lesích. Jsou součástí komplexní lázeňské péče prakticky ve všech větších lázních v České republice. Využívají se jako podpůrné procedury při léčbě klasických civilizačních chorob: diabetes mellitus, kardiovaskulární nemoci, osteoporóza, obezita. V poslední době mezi civilizační choroby odborníci začínají řadit také depresi a syndrom vyhoření. Terénní kúry se vyznačují individuální zátěží, celkovým tréninkem, pobytem na čerstvém vzduchu a zážitky z krajiny. Provádějí se prostřednictvím prosté plynulé chůze nebo například jako Nordic Walking s využitím speciálních holí.

Pohyb snižuje riziko úmrtí

Řada studií prokázala, že pohybové aktivity v přírodě mají vliv na systém regulace tělesné teploty a příznivě ovlivňují dýchací soustavu a centrální nervovou soustavu. Tyto účinky jsou významné u všech lázeňských léčebných indikací, zejména pak u chorob oběhového systému. Výsledky několika rozsáhlých epidemiologických studií v různých státech také ukazují, že pravidelná pohybová aktivita střední intenzity snižuje riziko předčasného úmrtí jak u mužů, tak i u žen. Snižování pohybové aktivity se stoupajícím věkem naopak přináší riziko zvýšení morbidity i mortality. Terénní kúry v lázeňských lesích jsou prospěšné nejen ve smyslu rehabilitace, ale i jako prostředek k zachování kvalitního osobního zdraví. Pozitivně ovlivňují i psychickou činnost: snižuje se stres, míra deprese a agresivity, zlepšuje se kvalita spánku a zvyšuje se sebevědomí. V srpnu 2021 Institut lázeňství a balneologie realizoval standardizované dotazníkové šetření s cílem zjištění vlivu kondičních procházek Nordic Walking v lázeňských lesích Karlových Varů na psychický stav a náladu dotazovaných účastníků. Hodnoceny byly následující oblasti: hněv, únava, vitalita, deprese a zmatenost. Na základě pilotního statistického vyhodnocení lze konstatovat, že pozitivní změny byly pozorovány ve všech sledovaných oblastech psychického stavu.

Zázračné alfa-pineny

V zájmu zlepšení fyzické a psychické kondice a zdraví se v lázeňských místech využívají všechny přirozené léčebné funkce, včetně přirozeného místního klimatu a mikroklimatu s celou soustavou tepelných, mechanických a jiných stimulů. K celkovému zlepšení zdravotního stavu a psychické vyrovnanosti po procházkách v přírodním lázeňském prostředí vedou i fyzikálně-chemické vlastnosti ovzduší v lesních porostech. Jehličnaté stromy v určitém množství produkují látky – terpenoidy, které mají příznivý vliv na lidské zdraví. Podle vědeckých studií má řada těchto látek (konkrétně alfa-pineny) protizánětlivé, protirakovinné, antioxidační a neuroprotektivní účinky. V různých formách se užívají i při onemocněních dýchacích cest, například při bronchitidě nebo při chronické obstrukční plicní nemoci. Alfa-pinen se v kombinaci s dalšími monoterpeny také využívá k léčbě onemocnění jater a žlučových cest včetně žlučových kamenů (choleretika, cholekinetika). Institut lázeňství a balneologie provádí měření koncentrace alfa-pinenů v okolí léčebných lázní Lázně Kynžvart. Výsledky prvních měření jsou velmi slibné a lze předpokládat, že inhalace přirozeně se vyskytujících balzamických silic při terénních kúrách lázeňských hostů by mohla potencovat účinek léčebného pobytu. Pravidelnou pohybovou aktivitu v lázeňské přírodě lze ale bez ohledu na konečné výsledky měření zcela určitě považovat za velmi efektivní a nezatěžující způsob udržení, reparaci a zlepšování kvality zdraví člověka. ■

ALINA HUSEYNLI a PATRICIE HLOUŠKOVÁ,
Institut lázeňství a balneologie, www.i-lab.cz

FALKENSTEINER
SPA RESORT MARIÁNSKÉ LÁZNĚ
Premium Collection

Welcome Home!

Heal. Restore. Relax.

Falkensteiner Spa Resort Mariánské Lázně prošel začátkem roku 2021 rozsáhlou rekonstrukcí a nově je součástí Premium Collection hotelů Falkensteiner.

· nově renovované pokoje v elegantním stylu
· Acquapura SPA s 5 tematickými bazény včetně venkovního vyhřívaného s celoročním provozem a 4 saunami
· Medical Center s vlastním lékařem a týmem terapeutů
· programy Post Covid 19, Metabolic Balance®, Zdraví pro něj – 50 plus, ...
· jóga, Ai Chi, Lesní terapie, bioenergetická cvičení

INFORMACE A REZERVACE
reservations.marienbad@falkensteiner.com

LÁZNĚ
LUHAČOVICE

Zajistěte si relaxační, léčebný nebo wellness pobyt
na příští rok s výraznou slevou již nyní.

Objednávejte bez rizika.
Garantujeme vám vrácení peněz!

LazneLuhacovice.cz

St. Joseph Royal Regent jde vstříc novým hostům

Regenerace i adventní relaxace

Už dvakrát jsme navštívili moderní karlovarský lázeňský hotel St. Joseph Royal Regent. Dnes do něj zavítáme naposledy a představíme si dva léčebné balíčky, které hotel nově nabízí.

Prvním z nich je relaxační pobyt Regenerace pro zdravotníky, speciálně sestavený pro zdravotnické pracovníky, kteří pečovali o hospitalizované pacienty s nemocí covid-19 a čerpají příspěvek na zdravotní služby dle zákona č. 372/2011 Sb. Příspěvek zdravotníkům na lázně je distribuován prostřednictvím zdravotnických zařízení, která obdržela příslušnou částku na úhradu lázeňských pobytů svých zaměstnanců. V hotelu St. Joseph Royal Regent tak mohou lékaři, zdravotní sestry, záchranáři a další zdravotní personál využít svůj příspěvek a načerpat novou sílu díky regeneračnímu pobytu s thajskou masáží, koupelí sv. Josefa, klasickou částečnou masáží, neomezeným vstupem do hotelového wellness centra a mnohým dalším procedurám.

Pro všechny ostatní, kteří si také chtějí dopřát chvíle odpočinku a předvánočně se naladit, je připraven balíček Adventní relaxace. Díky němu je možné si v předvánočním období dopřát uvolňující koupel v karlovarské vřídelní vodě, nechat se hýčkat při masáži s relaxační hudbou a ochutnat speciality hotelové kuchyně. To vše s neomezeným vstupem do wellness centra s bazénem a třemi druhy saun.

Léčí i prostředí

Při lázeňské kúře se velmi účinně uplatňují nejen léčebné a regenerační procedury, ale také pobyt v přírodním prostředí se synergií hygienických, environmentálních i estetických faktorů. Tento aspekt potvrzují i experti z karlovarského Institutu lázeňství a balneologie, kteří zdůrazňují význam biogenních prvků, významných pro funkci centrální nervové soustavy, pro imunitu, snížení hyperreaktivity i psychomotorickou kondici. Lázeňští pacienti jsou vystaveni působení těchto prvků nejen při pitných kúrách, ale také při vycházkách po okolí.

Z velmi klidné a tiché části lázeňské zóny, kde hotel sídlí, je to k léčebným pramenům a na procházky po lázeňských lesích opravdu kousek. Co se interiéru týče, nabízí hotel celkem 81 stylově zařízených pokojů v různých kategoriích, 3 prestižní apartmány, fitness a tělocvičnu, prostorný restaurant Mayflower s bohatými bufetovými stoly a lobby bar Regent's Club.

Hotelové lázeňské centrum St. Joseph's Spa poskytuje prvotřídní péči na té nejvyšší evropské úrovni. Na jednom místě se tu setkáte jak s tradiční karlovarskou léčbou, tak i s moderním technickým vybavením. Vše je v rukách týmu špičkových odborníků. Lázeňská léčba zde probíhá celý týden včetně víkendu. Hotel disponuje také unikátním wellness centrem Skyland, kde je k dispozici několik druhů sauny, whirlpool a velký bazén s překrásným výhledem na lázeňské centrum. ■

VALERIE SAARA

Foto: archiv Royal Regent

LÁZEŇSKÝ HOTEL ST. JOSEPH ROYAL REGENT

Moderní lázeňský hotel, který vyniká designem, gastronomií i léčebným centrem se špičkovým vybavením a kvalitním personálem. Minerální voda z Vřídla je přivedena přímo do hotelu. Hotel nabízí vedle standardních delších lázeňských pobytů i krátkodobé pobyty v délce 4–12 dnů, které mají spíše wellness či ozdravný charakter a lze je financovat z FKSP. Jsou určeny především českým hostům a firemní klientele, což ještě zdůrazňuje nabídka balíčků připravených podle potřeb klientů na míru. Hotel je certifikován jako státní zdravotnické zařízení, a proto lze do konce roku uplatnit nejen státní příspěvek na lázně v hodnotě 4 000 Kč, ale také příspěvek pro zdravotníky ve výši 8 000 Kč. Podrobné informace i rezervace na **www.royalregent.cz**.

LÁZNĚ TŘEBOŇ – SKVĚLÝ DÁREK

WWW.LAZNETREBON.CZ

FENOMÉN nechá zaznít zkušenostem nejlepších

Přijede Polak, Tvrdoň, Fingl i Plemlová

Armádní generál Petr Pavel, startupista Radim Tvrdoň, podnikatelka s látkami Petra Plemlová, propagátorka umělé inteligence Sara Polak. Co má tato nesourodá sestava osobností českého byznysu společné? Nevšední příběh. Úspěch. Obdiv. A nově také FENOMÉN. Jak uspět v dnešní době mezi ostatními dravci, přijedou poradit 20. ledna 2022 na byznys konferenci do Zlína.

Foto: archiv CE-PA

Konference FENOMÉN přivítá třetím rokem manažerské špičky z celé České republiky. Čtyři stovky byznysmenů, 27 řečníků, 4 stage a 9 hodin přednášek plných osobních zkušeností i praktických ukázek nejnovějších smart řešení. Takové je stručné představení v číslech. O čem se bude hovořit tentokrát? O flexibilitě a DNA úspěchu především.

Neodmítejme pokrok

Téma Leadership pro budoucnost otevře na business stagi hlavní řečník konference Petr Pavel. Někdejší nejvyšší vojenský představitel NATO se chystá mluvit například o síle hodnot v podnikání, o statečnosti, překonávání strachu i nezbytné motivaci. *„Zvládání složitých situací a osobní zkušenosti při překonávání překážek pomáhají na cestě každému veliteli. Ať už v armádě, či ve vedení firmy,“* říká autor podcastů Polní kuchyně generála Pavla, v níž pravidelně hostí známé tváře českého showbyznysu. Umělá inteligence (AI). Další z výrazů, který se v posledních letech skloňuje mezi českými manažery ve všech pádech. Také díky Radimu Tvrdoňovi a jeho týmu z WeBoard patří Česko v oblasti AI ke světové špičce. Jejich posledním výstřelkem je uměle inteligentní recruiterka. *„Vypadá jako člověk, má mimiku jako člověk, dokáže naslouchat i odpovídat,“* uvádí Tvrdoň. Přijede upovídanou asistentku do Zlína osobně vyzkoušet? To má být překvapením nejen pro účastníky konference, ale i pro řečnici Saru Polak. Absolventku Oxfordu, která usiluje o to, vytvořit z Česka velmoc v oboru AI. *„Odmítání umělé inteligence je odmítání pokroku,“* tvrdí Polak.

Automatizace bývá bolestivá

Příběh Petry Plemlové, matky čtyř dětí, která rozjela podnikání v době, kdy jí onemocněl manžel, obletěl tuzemská média. Na FENOMÉNu prozradí, jak automatizovat textilku a e-shop bez peněz. *„Automatizace nemusí být nákladná a plná robotů, ale obvykle bývá velmi bolestivá. Zejména pro firmy, které již delší dobu jedou ve stejných kolejích,“* připomíná úspěšná obchodnice vystupující pod značkou Unuodesign. Přednášku doplní konkrétními příklady i příkladovými studii.
Jací další spíkři zvučných jmen se na konferenci objeví? Svou účast přislíbil Filip Fingl, šéf společnosti Dáme jídlo. Na pódiu se objeví expert na pracovní trh Tomáš Dombrovský z LMC i ředitel ICE Industrial Services Tomáš Vránek. V jednání je ještě řada dalších. ■

MARIE URUBKOVÁ

FENOMÉN

Největší svého druhu v Česku

Konference o digitální transformaci je jedinečná díky komplexnímu propojení čtyř stagí napříč obory (Business, Industry, HR a Digi stage + smart zóna).

Genius loci podnikání

FENOMÉN se koná v jednom z nejinspirativnějších prostředí, ve městě největšího podnikatele století Tomáše Bati.

Networkingový rozsah

Akce je pro účastníky i řečníky prostorem, kde se mohou inspirovat, diskutovat a sdílet své zkušenosti.

Skvělé recenze

Předcházející ročníky se u manažerů setkaly s velkým úspěchem. Se svým příspěvkem na konferenci již vystoupili největší hráči českého byznysu (Škoda Auto, Continental...)

Poprvé online

Přednášky řečníků bude možné prvním rokem sledovat online. Konferenci pro 400 účastníků připravuje zlínská vzdělávací agentura CE-PA.

CHCETE BÝT U TOHO?

„Manažeři slyší na to, že je konference komplexní. Celý management může jet na event v jednom autě, ale každý si jej užije na jiné stagi. Cestou tam mají pocit, že šetří náklady, cestou zpátky diskutují o tom, co je v jejich oboru zaujalo. Přesně to jsou impulzy, kdy vznikají nové věci a řešení,“ říká Vlaďka Lukašíková, tvůrce vize a hlavní myšlenky konference FENOMÉN. Určena je všem členům TOP managementu, specialistům a zástupcům lídrů českého byznysu. *„Pojďme se inspirovat a společně tvořit budoucnost 5.0. Potkejme se na FENOMÉN 2022,“* zve za tým CE-PA jeho jednatelka. Přihlášky na FENOMÉN je možné podávat už nyní.

www.fenomen40.cz

VIESMANN

Tepelné čerpadlo musíme cítit. Ne slyšet.

Tepelné čerpadlo vzduch/voda Vitocal 200-S – velmi tiché díky inovativnímu patentu Advanced Acoustic Design.

COOLING FUNCTION

Tepelné čerpadlo vzduch/voda ve splitovém provedení ekologicky a levně využívá teplo obsažené ve venkovním vzduchu k vytápění a chlazení. Navíc disponuje komfortní obsluhou přes internet s aplikací ViCare.

Venkovní jednotka se vyznačuje velmi dobrými hodnotami výkonů a nízkými provozními náklady. Vynikající kvalita zpracování a produktů je garantována, vše je vyrobeno v Německu.

Velmi tichý provoz zajišťuje inovativní patent Advanced Acoustic Design. Vitocal 200-S se ideálně hodí pro úsporný provoz s elektřinou vyrobenou vlastním fotovoltaickým zařízením. Vysoký podíl předem smontovaných komponent zajišťuje rychlou a jednoduchou instalaci.

tepelka.cz

FIT EURAZIO

TRUMFNĚTE
rychlost našeho servisu!!!!

SERVISŮ LASEROVÝCH HLAV | VÝMĚNY A ČIŠTĚNÍ LASEROVÝCH ČOČEK | SERVISY LASEROVÝCH ZDROJŮ

Velmi rychle můžeme přijet pomoci obnovit výrobu na vláknových řezacích laserech. Optická laboratoř je vybavena:

» Svářečkou optických vláken na opravy laserových zdrojů.
» Náhradními díly, které naši klienti nejčastěji potřebují (laserové hlavy, optické komponenty).
» Přetlakovým čistým prostředím pro práci s optickými prvky.
» Vlastním nezávislým zdrojem elektřiny.
» Klimatizovaným boxem bránícím srážení vlhkosti na optických prvcích.
» Měřící technikou s možností kontrolovat výkony vláknového laseru až do 15 kW.

V případě jakéhokoli dotazu nebo pro objednávku zásahu mobilní optické laboratoře nás kontaktujte na e-mailu servis@eurazio.eu nebo na telefonním čísle 775 355 466.